

Schouwcedullen van Gouda

1681-1750

Getranscribeerd en bewerkt door drs. C. Doedeijns

Streekarchief Midden-Holland,

Toegangsnummer 0002, inv.nr. 163

† 01-08-1684 0002. 163 Schouwcedullen f. 1, vrijdag 4 augustus 1684
Huybert Anthonisz Soudaen
Dodelijke steekwond

f. 1

Op den ij^{en} augusty 1684 is geschouwen het doode lichaem van Huybert Anthonisz Soudaen out [] jaren poorter deser stadt, sijnde op den xxxi^{en} july lestleden gequest, ende naer dat d' heeren schepenen gesien hebben het schriftelijck advys van docto^r Barnardinus de Moor medicina^e docto^r Hieronimus mitsgaders vande [...] mr. Jacob Duval ende Simeon van Es stadtschirurgijns, mitsgaders noch gesien het advys vande medicine doctors ende professor [...] in de universiteyt binnen Leyden alle hier naer van woorde tot worde¹ geregistreert, verclaert hebben verclaert gelijk deselve verclaren bij desen dat den voornoemde Huybert Anthonisz vanden quetsure overleden is, ende waerom dat men het feyt wegen d' Hooge Overichey^t behoort te doen corrigeren. Actum den iiiij^{en} augusty 1684. Presen^t d' heeren bailliu ende alle den schepenen dempto Ridder ende Kaeckmes.

f. 2v

Schouwe Huybert Anthonisz Soudaen
 Verklaringh van schepenen 1684

01-08-1684 0002. 163 Schouwcedullen f. 3, donderdag 3 augustus 1684
Huybert Anthonisz Soudaen
Doodslag, een dodelijke steekwond

f. 3

Gezegeld en getekend: [...] Groenendijk

Wij ondergeschreven medicinae doctores, en professores inde Universiteyt binnen Leyden, ghesien, gheleesen, en ter naauwsten gheexamineert hebbende de voorschreeven casus, met alle de omstandigheeden van dien, hebben gheoordeelt, ghelijc wij nochmaal oordeelen, dat de voorschreeven wonde, soo als die is bekleet en beset met alle sijn omstandigheeden, absoluut is doodelijk, en een oorsaack des doots, 't geen wij, des versocht zijnde, altijd bereydt sijn te verificeeren en te bevestigen. Aldus ghedaan tot Leyden den derden augusti des jaars 1684, en uyt naam van alle door mij onderteekent, Carolus Welincurtius, Facultatis Medicae Senior

f. 4v

Huybert Anthonisz oordeel van professoren tot Leyden 1684. doodelijk

† 01-08-1684 0002. 163 Schouwcedullen f. 5, vrijdag 4 augustus 1684
Huybert Anthonisz Soudaen
Steekwond "niet nootsakelijk doodelijk"

f. 5

Ik ondergescreven door last van de edele *achtbaere* heeren balliu en scepenen deser stede gevisiteert hebbende op den 2 augustus 1684 het doode lichaem van Huybert Anthony en verpligt zijnde om mijn oordeel te uyten, hebbe het selve bevonden gequetst te sijn (behalven eenige contusie¹ omtrent

¹ Sic.

het borstbeen) tusschen de achtste en negende ribbe van boven aan de slinker zijde, een weynig over het midden na achteren toe van het lichaam, doorgaande de wonde niet alleen in de holligheyt van de borst, maar ook zelfs door het onderste gedeelte van de achterste lobus oft afgescheyden gedeelte van de longe: de borst aldaar was vervult met ruym twee pinten dun bruyn bloed: maar alsoo nog de gelegentheyte van de plaats, nog de toevallen die sig in het leven hebben geopenbaart, eenige teykenen hebben gegeven van eenige swaare gequetste vaten, en dat van het voorseyde bloed geen ontlastinge is gegeven, oordeele ik de wonde niet nootsakelijk doodelyck te zijn, zijnde bereyd, des noots, dit nader met redenen te deduceren en te bevestigen. Actum in Gouda desen 4 augustus 1684.

(was getekend) *Bartholomeus* de Moor Civ. Gaudam med. ord.

f. 5v Schouwe Huybert Anthonisz 1684, niet nootsak(elijk) doodelyck
Docto^r de Moor

**† 01-08-1684 0002. 163 Schouwcedullen f. 6, woensdag 2 augustus 1684
Huybert Anthonisz Soudaen
Doodslag, dodelijke steekwonden "doodelyck"**

f. 6

den 2 augustus 1684
Door ordre van de agtbaere magistraet der stat Goudae gevisiteert hebbende het doode lichaem van Huybert Anthony. 't Selve bevonden gequetst te sijn met een sware contusie, en een wonde, penetrerende in de holligheyt vande borst, ontrent de agtste en negende ribbe na beneden, ontrent twee deelen na agteren met sware bloetstorting van buyten, en doorgaende door de onderste oft^e agterste lobus vande longe, (aen de linker zijde) ontrent derdalve vinger breed boven de onderste punt van de lobus, de wonde aen de voorste zijde ontrent een gemeen mans duym en aen de ander kant twee vinger breed wijt zijnde. Dog d' agterste breette vande longwonde niet geheel penetrerende was, uyt welke longwonde bevonden hebben gevloeyt te zijn ontrent de tijt van sevenendertig uren twee pinten bloet (of daer ontrent) de pint [a. 20½] [ge.e.] en op dato nog in de borst bevond oordeelen derhalve dese wonden met haer omstandigheden doodelyck te zijn.

(get.) *Jacobus* Duval chirurgijn
Simeon van Es chirurgijn

f. 7v Schouwe Huybert Anthonisz 1684 doodelyck
verklaringe van Van Es, en Jacob Duval chirurgijns

¹ <https://gtb.ivdnt.org> (Geïntegreerde Taal Bank) in het vervolg aangeduid als GTB. Contusie. Beschadiging van inwendig weefsel of van een inwendig orgaan, zonder dat een open wond ontstaat, veroorzaakt door een van buitenaf inwerkend stomp geweld, een stoot of een val, en gepaard gaand met pijn, zwelling en/of verkleuring van het getroffen lichaamsdeel; kneuzing.

† 00-06-1681 0002. 163 Schouwcedullen f. 8, zondag 8 juni 1681
 Huybert Verlinde, 46 jr.
 Doodslag, dodelijke steekwond

f. 8

Hebbeⁿ wij onderstaand^{en} uyt last van de edele *achtbaere* heere
 bailliu en scepenen deser stede gescouwen det doode
 lijk van Huybert ~~Jansz~~-Verlinde, out xlvi jaren¹ leggende op de Nieuwe
 haven en bevonde het selve gequetst te zijn met
 een steek ingaande aan de rechterzijde van de buyk² digte aan de
 kraakebeenderen vande onegte ribben, omtrent drie vingeren
 breed aan de regtersijde van het kraakbeenig snaartgen
 dwars door de mage op die plaats daar aan de bovenzijde
 des selfs de maags-kroonader, de maagslagader worden
 de samen zeer bedigt nevens dat anders [si.] verspreyden, ook
 door het scheyl³ en vaten des selfs, tot op [de] lenden
 wervelbeenen aan. Waaruit gevolgt is den groote bloedstorting
 [daer] mede⁴ in de gansen buyk [en] het overlijden hebben [ver..elt
 [geworden], zo dat wij de wonde oordeelen doodelijk
 te zijn, actum den 8 juny 1681

(was getekend) Cinq, *medicinae* doctor
 Bartholomeus de Moor *medicinae* doctor
 Jacobus Duval chirurg

f. 8v Schouwe Huybert Jan Verlinden doodelijck 1681

† 00-12-1683 0002. 163 Schouwcedullen f. 9, maandag 13 december 1683
 Jan Gleynten, alias Jan Gelijn⁵
 Steekwond "niet nootnootsakelijk doodelijk" en bijkomende zaken

f. 9

Wij ondergeschreven uyt last van de edele *achtbaere* heere
 bailliu en scepenen deser stede geopend hebbende
 het doode lichaam van Jan Gleynten
 in de wandeling gesegt Jan Gelijn, hebben deselve
 gevonden gequetst te zijn tusschen de derde en vierde
 ribbe van boven, met een doorgaande wonde tot in
 de holligheyt van de borst omtrent drie vingeren
 breed van het borstbeen, daarenboven de tweede ribbe
 van boven splinterachtig gebrooken, omtrent een vingerbreed
 van het zelfde borstbeen: maar also wij geen inwen-
 dige partijen gequetst hebben gevonden, so oordeelen wij
 de voorseyde wonde wel seer gevaarlijk, edoch niet ~~niet~~
 nootnootsakelijk doodelijk te zijn: welke evenwel door
 sware bloedstorting, koortsen, loop en diergelijke toe-
 vallen gevolgt is. Actum in Gouda desen 13 december
1683

(was getekend) Cinq *medicinae* doctor
 Bartholomeus de Moor *medicinae* doctor
 Jacobus Duval
 Simeon van Es chirurg

¹ "xlvi jaren" bovengeschreven.

² "van de buyk" bovengeschreven, met invoegteken.

³ Scheyl, het vlies dat de darmen op hun plaats houdt, mesenterium.

⁴ "mede" bovengeschreven, met invoegteken.

⁵ Zie ook 0001 .107 *Kamerboek 1683*, f. 36v, maandag 20 december 1683. Vermelding van de lijkschouwing van Jan Gleynten en vermelding van zijn poorterschap.

f. 10v Schouwe Jan Galeyn 1683 gequetst

1 – 10 – 10
18 – 10

12 – 9 – 4
16 – 16 – 6

19 – 5 – 10

† 00-01-1686 0002. 163 Schouwcedullen f. 11 [] []-[01]-1686
Jacob den Blaes, 62 jr.
Onbekend, verongeluckt

f. 11

Jacob Aryensz den Blaes out 62 jaren
vermist den 30 january 1686, opgehaelt den 5 february 1687
opgehaelt over het spickershuys op den Haven

f. 11v Schouwe Jacob den Blaes verdroncken 1686

† 00-10-1686 0002. 163 Schouwcedullen f. 12, vrijdag 4 oktober 1686
Een pasgeboren kind
Onbekend "versuymt" tijdens geboorte

f. 12

Ik ondergeschreeve op den [] september door last van de
heeren bailliu en scepenen der Stede Gouda gevisiteert
hebbende het lichaam van een eerstgeboorne kintjen, 't welk
uit het water was gehaalt, hebbe het kintjen gevonden
met een groote kneusinge aan het bovenste gedeelte van het
hoofd, zonder groote dikte van buyk, de streng hing
bij sonder nageboorte, ende¹ ook sonder afgebonden
te zijn, zo dat ik soude oordeelen het kintjen eer
verswijmt² als door het water versmoort te zijne.
Actum den 4 oktober 1686.

(was getekend) *Bartholomeus de Moor medicinae doctor*

f. 12v Schouwe jonghgebooren kint, versuymt, 1686

† 00-04-1687 0002. 163 Schouwcedullen f. 13, dinsdag 15 april 1687
Jan Pietersz Doesburch, 36/37 jr.
Doodslag, een dodelijke steekwond in de borst

f. 13

Wij ondergeschreeven door last van de heeren bailliu en
scepenen deser stad scouwende het doode lichaam van
Jan Pietersz Doesburch out ontrent 36 a 37 jaren³ hebben het selve
bevonden gequetst te zijn met een doorgaande wonde inde
borst; de vijfde ribbe van boven was gansch afgesteken,
de longe op zijn eynde dwars door, het middelschotvlies
tot op het hartensakjen, en het middelschot selve

¹ "ende" verbeterd uit "ofte".

² *GTB*. Versuymen; Onvoldoende zorg of aandacht besteden aan (iets of iem.); Hier "verswijmt" lees verswijmt, "door onachtzaamheid verloren gegaan.

³ "Jan Pietersz. Doesburch, out ontrent 36 a 37 jaren" in andere hand en "out ontrent 36 a 37 jaren" bovengeschreven, met invoegteken.

aan het begin van zijn olieschtig gedeelte tot op de lever toe doorgesteken: waarop dan koortsen en mijmering¹ noodzakelijk gevolgt zijn, zo dat wij de wonde oordeelen doodelijk te zijn. Actum binnen der Goude den vijftienden aprille 1687. In kennisse geteykent.

(was getekend) *Bartholomeus de Moor medicinae doctor*
Jacobus Duval
Simeon van Es

f. 13v Schouwe Jan Pietersz Doesburgh 1687 doodelijk

† 23-01-1688 0002. 163 Schouwcedullen f. 14, maandag 23 februari 1688

**Een kint
 Dodelijk ongeval, overreden door een wagen**

f. 14

Op huyden den 23^e february 1688 hebben wij ondergeschreeven uyt last van de *achtbaere* heeren bailliu en scepenen deser stede gesien het doode lichaam van [] overreden van een wagen out omtrent [] en bevonden een groote kneusinge aan het achterhoofd, waar onder sig vertoonden twee groote [sie.ringen] van het bekkeneel², waar van de eene sig uitstreckte tot onder de slaapspier toe, zijnde van binnen uitgestort veel bloed, gelijk ook het zelve nog ten neuse uitliep: de wervelbeenen van de hals waaren ook zeer ontsett en los, en het kydertjen³ op staande voet doodgebleven: so dat wij deese verscheyde quetsingen oordeelen doodelijk te zijn. Actum in Gouda desen 23 february 1688

(was getekend) *Bartholomeus de Moor medicinae doctor*
Jacobus Duval
Simeon van Es

f. 14v Schouwe van een kint dat met een wagen is overreden doodelijk 1688

† 00-08-1689 0002. 163 Schouwcedullen f. 15, maandag 22 augustus 1689

**De gewezen huisvrouw van Klaas Couché
 Natuurlijke oorzaak "van sieckte gestorven"**

f. 15

wij ondergeschreveⁿ, uit laste van de *achtbaere* heeren vande magistraet deser stede, gesien hebbende het doode lijck van [] gewesene huysvrouwe van Klaas Couché, bevonden het selve met blauwe plekken beset, besonderlijk aan beyde armen en op de scouder, sonder verder eenige wonde ofte quetzuyre gemerkt te hebben, waar uit wij oordelen, dat deselve veel geneeppen of gestoten is geweest, maar ondertusschen van siekte gestorven Actum in Gouda den 22 *augustus* 1689

(was getekend) *Bartholomeus de Moor*
Jacobus Duval
Simeon van Es

¹ *GTB*. Mijmering; zinsverbijstering.

² *GTB*. Bekkeneel. Hersenpan.

³ Sic, kydertjen, lees: kyndertjen.

f. 15v Schouwe vande huysvrouw van Claes Couche van sieckte gestorven 1689

+ 00-08-1688 0002. 163 Schouwcedullen f. 16, dinsdag 3 augustus 1688
Grietgen Caen, Swartvelt's weduwe
Doodslag, dodelijke steekwond

f. 16

Wij ondergeschreveⁿ uit last van de *achtbaere* heeren van de magistraat der stad Gouda, besigtigt hebbende het lichaam van Grietgen Caen, weduwe van [] Swartvelt: bevonden het selve gequetst te zijn twee vingeren breed onder de navel in den buyk, met een wonde doorgaande niet alleen door de penssak tot in de holligheyt desself, maar ook van binnen door het net, en darmsceyl met quetsing van de vaten, tot in den omgewonden darm met eene groote openinge¹, so dat den buyk in sig besloot veel bedorven bloed, en den darm gijl² uitgaf: derhalve oordeelen wij de wonde doodelijk te zijn³. Actum binnen Gouda den 3 augusti 1688.

(was getekend) *Bartholomeus de Moor medicinae doctor*
 Jacobus Duval chirurg
 Simeon van Es chirurgijn

f. 16v Schouwe Grietge Caen 1688 doodelijk

+ 00-12-1690 0002. 163 Schouwcedullen f. 17, vrijdag 8 december 1690
Joris Janse
Doodslag, een dodelijke steekwond

f. 17

Wij ondergeschreven attesteren ende getuygen mits desen, dat wij op heden den viij december des jaers xvi^c 't negentigh, des morgens ten elf uren ontrent, geopent ende gevisiteert hebben, het doode lighaem van Joris Janse gequetste, ende bevonden, een wonde ingaende inden boven buyck, een weinigh van de linea alba⁴ af naer de rechter sijde, ende een duymbreed onder de cartilago muevonata⁵, penetrerende schuyns de holligheyt des buycks, 't groot ligament des levers, en de opperste lobus der lever selfs, door en door, met een seer groote openingh tot door de galblaas heen, ende uytstoringh van bloed en gal door en over 't geheele ingewand. Waar op reflecterende, konnen deselve wonde niet anders als doodelijk oordelen. Aldus gedaen, en in kennisse der waer-

¹ "met eene groote openinge" bovengeschreven, met invoegteken.

² *GTB*. Gijl. Bloedvormend vocht.

³ *0001. 108 Kamerboek 1688*, f. 28-28v, dinsdag 3 augustus 1688. Besluit tot instellen van gerechterlijke vervolging, met identieke tekst.

⁴ https://nl.wikipedia.org/wiki/Linea_alba_abdominis. De linea alba abdominis is de witte lijn waar de twee helften van de rechte buikspier aaneengehecht zijn. Het bestaat voornamelijk uit collageen bindweefsel. Deze verticale middenlijn loopt in de buik- wand van borstbeen tot schaambeent, waar de peesbladen van de schuine buikspieren en de dwarse buikspieren samenkomen, nadat deze de rechte buikspier aan weerszijden hebben omvat.

⁵ Cartilago muevonata (cartilage muevonta); het kraakbeen tussen ribben en borstbeen.

heyd bij ons onderteeckent, ten jaere
en dage als boven in ~~Gouda~~¹

(was getekend) *Albertus Moeringh* stadsdockter
Jacobus Duval stadschirurgijn
Simeon van Es stadschirurgijn

f. 17v Schouw Joris Jansz 1690 doodelijk

**† 12-08-1695 0002. 163 Schouwcedullen f. 18-18v, vrijdag 12 augustus 1695
Nicolaes Laurier
Slachtoffer doodslag gepleegd door Jacob van Sticht²**

f. 18

Gezegeld en getekend: Groenendijck

Door ordre van haer ede^{le} achtbaerheden
heeren van het college vande magistraat
der stadt Gouda, hebben de ondergeschreven doctor,
en chirurgijns der voorseyde plaets, gevisiteert
het doode lichaem van Nicolaes Laurier, en
bevonden, dat het selve boven inde rechtersijde
vande borst een wonde hadde, schuyns in-
gaende tusschen de eerste ende tweede³ ribbe,
van boven onder het sleutelbeen of te reecken
omtrent twee vingeren breedt van het borst-
been ofte os sternum, en doorgaende tot inde
holligheyd vande voorseyde borst, met quetsingh
vande bovenkant vande voorseyde tweede ribbe,
en stuytende boven wederomme tegens deselve
ribbe in sijn [ommeseringh]⁴, sonder eenige
quetsingh vande groote vasa intercostalia
ofte tusschen-ribbige vaten te bemercken,
ofte dat eenige inwendige deelen gequetst
waren, als alleenlijk een superficieel
schratsje aen het midden vande bovenste
lobus vande longh; en voorts de holligheydt
vande rechtersijde van de voornoemde borst ten
meerendeele vervult, met een bloedige
en andere uytgezijpte vochtigheydt. Oock
is daarenboven inde rechtersijde van het
hoofd [boven] het slaapspier gevonden een lange
snede, sijnde een enkele vleeswonde. Op
alle het welcke met rijp overlegh, [serieuselijk]
ende oprechtelijk bij de ondergeschreven gelet sijnde,
oordeelen dezelve ondergeschreven de voorseyde wonde
in de borst, uyt sijn selve, niet doodelijk
geweest te sijn. Aldus gedaen, ende ge-
schouwen op den xii^{den} augusti anno xvi^c
vijf en 't negentigh in Gouda voorseyt ende
ten oirconde bij ons onderteeckent.

f. 18v

(was getekend) *Albertus Moeringh* *medicinae doctor*
Jacobus Duval
Simeon van Es

f. 19v Schouwe Nicolais Lorijs 12 augustus 1695 uyt sich niet doodelijk

¹ 0001. 108. Kamerboek 1690 f. 35, vrijdag 8 december 1690. Identieke tekst.

² 0002. 167 Examinatieboek p. 183-184. Vrijdag 12 augustus 1695 Nicolaes is gewond geraakt op 5 augustus 1695 en overleden op 12 augustus 1695. De dader, Jacob van Sticht wordt bij verstek veroordeeld tot confiscatie van zijn goederen en betaling van de gerechtskosten.

³ Sic, lees "tweede".

⁴ Sic, ommeseringh; ommeswervingh ? GTB. ommeserven; Omdraaien, ronddraaien.

† 00-12-1695 0002. 163 Schouwcedullen f. 20, donderdag 1 december 1695
Grietie Hendriks Dijkmeester¹
Slachtoffer doodslag

f. 20

Gezegeld en getekend: Groenendijck

Door ordre van haer ede^{le} achtbaerheeden de heeren vande magistraet der stad Gouda, is, op huyden den eersten december anno xvi^c vijf en 't negentigh, door de ondergeschreven doctor en chirurgijns der voorseyde plaets, gevisiteert ende geopent het doode lichaam van Grietie Hendriks Dijkmeester, ende bevonden in het selve, van achteren even onder het schouderblad vande slincker sijde, en pas een vinger breedte af van het ruggegraad, een diepe wonde (dragende en verbonden zijnde) ingaande op de onderkant vande vijfde ribbe met de geheele afsnijdingh vande seste ribbe, en met eenen van alle de groote vasa intercostalia² loopende ~~op~~ langhs³ de onderkant van beyde de ribben voornoemd, voorts penetrerende en doorgaende tot in de holligheyd vande borst en quetsende de bovendste lobus vande longh ter diepte van een vingerlenghte. Op alle het welck wel gelet sijnde, oordeelen de ondergeschreven de voorseyde wonde volcoomentlijk doodelijk te sijn geweest. Ter oorkonde geteekent in dato als boven.

(was getekend) *Albertus Moeringh medicinae doctor*
 Jacobus Duval en Simeon van Es

f. 21v Grietgen Hendrickx Dijkmeester

† 13-10-1704 0002. 163 Schouwcedullen f. 22-22v, dinsdag 14 oktober 1704
Cornelis Jansz Post, wonende in Gouderak
Doodslag, dodelijke steekwonden

f. 22

Gezegeld en getekend: Van der Dussen⁴

Wij ondergeschreveⁿ Justus vanden Boomgaard medicine doctor binne der steede Gouda Jacobus Duval ende Symion van Es beyde stadt chirurgijns van Gouda, hebbe ten versoecke van den heer ende mr. Melchior Snels bailliu der steede Gouda ende ambacht van Gouderack, ons laten vindeⁿ ten huysse van Jan Cornelisz Post in Gouderack, alwaar sijn soon Cornelis Jansz Post, nedergeslaagende was leggende, gevisiteert in het bijweesen van Cornelis Teunisse ende Jan Dirckse beyde schepenen van Gouderack ende naer gedaane visitatie ende nauw ondersoeck bevonde den selve Cornelis Jansz Post gequest te sijn,

¹ Zie ook 0001. 109, Kamerboek 1695, f. 45v, donderdag 1 december 1695. Lijkschouwing van Grietgen Hendrica.

² Vasa intercostalia; bloedvaten tussen de ribben.

³ "langhs" bovengeschreven, met invoegteken.

⁴ David van Hoogstraten, *Groot algemeen historisch, geografisch, genealogisch, en oordeelkundig woordenboek* (1725), Deel 3, 221. Mr. Jacob Adriaan Jacobsz. van der Dussen, secretaris van Gouda vanaf 1696, sterft op 13 juli 1724.

Eerstelijck aende rechter zijde met een wonde
in de borst, de welcke was doorgaande van bovene
tusschen de sesde *ende* sevende ribbe, quetsende den
bovenste lobus van de longe, aghter het onderste
gedeelte
Ten tweede nog een wond in dezelfde zijde
[dat] snijdende de selfde ribbe, tot in de holligheydt vanden
buyck, quetsende *ende* afsnijdende een gedeelte van het
darmnet in den buyck, dat de wonde was uythangende
Laastelijck nogh een quetsuer in de lincker zijde
van den buyck, doorgaande door de twaelfde
ribbe tot in de substantie van de milt, uyt welke
voorschreven wonden wij eenpaarlijck verklaaren
doodelijck te sijn, aldus gedaen gevisiteert *ende* geadvy
seert op den xiiiij^{den} october xvij^c *ende* vier.

(was getekend) Justus [vanden] Bogaert [*medicinae*] [*doctor*]
Jacobus Duval
Simeon van Es

+ 00-00-1700¹ 0002. 163 Schouwcedullen f. 24, []-[]-1700
Claes Cornelisse Jaersveld, 19 jr.
Slachtoffer doodslag

f. 24

Gezegeld en getekend: Groenendijck

De heeren van de magistraet der stadt
Gouda, verclaren de ondergeschrevenen op den xxx
juny geschouden te hebben, het doode
lichaem van Claes Cornelisse Jaersveld
oudt ontrent negentien jaren, *ende*
bevonden een uytwendige wonde ingaende
in het borstbeen, recht in het midden
vande borst, onder de vierde ribbe
penetrenderende door het pericardium², de
rechter holligheyd van het hardt
‘t vliesachtige deel van het middelscot
ofte diaphragma³, *ende* voorts in het
bovenste deel vande lever twee a
derdalf duym diep. ‘t Welk [overwegende]
oordelen alles overvloedigh [doodelijck]
te sijn, actum in Gouda den dag
van schouwingh voorseyt

(was getekend) Albertus Moeringh *medicinae* doctor
Simeon van Es
Jacobus Duval

+ 00-05-1698 0002. 163 Schouwcedullen f. 25v, donderdag 22 mei 1698
Christoffel Meyerse van Bethem
Doodslag, een dodelijke steekwond

f. 25 Schouwe Christoffel Meyers van Bethem

f. 25v⁴

¹ 1700 onzeker, “den dag van schouwingh voorseyt”. 1700 in de rechterbovenkant geschreven.

² Pericardium; hartzakje of pericard is een taai ondoorzichtig vliesachtig zakje in de thorax, waarin het hart zich bevindt.

³ Diaphragma, diafragma; hier: middenrif.

⁴ Tekstverlies door te strak inbinden.

'tsegel

Pro Deo

Anno 1698 den 5 mey, hebben door ordre van hare edele wel ach tbaerheden, de heeren vande magistraet der stadt Gouda [d..] ondergeschreven gevisiteert, het doode lichaem van Christoffel Meyerse van Bethem, en bevonden aan de rechterzijde van de bovenbuyck een wonde gaende van boven [...] beneden, en penetreerende in de holligheyd van de buyck, [tusschen] de tweede en derde ribbe, van [o...] ren (genoemt costae spuriae¹), met [quets...] onderwegen van² de kant van de groote [lobus] van de lever, ingaende verder inde galblaes, die geheel uytgestort [was] in de holligheyd des buycks, met bloed en verdere humeuren, en in flammatie van 't gedarmte. [Waer] op serieuslyk acht nemende, [oordelen] deselve ondergeschreven de voorseyde wonde doodelyk te sijn.³

(was getekend) Albertus Moeringh stadtsdocter
Jacobus Duval chirurgijn
Simeon van Es stats chirurgijn

f. 25 Schouwe Christoffel Meyers van Bethem

+ 00-04-1706 0002. 163 Schouwcedullen f. 26, donderdag 15 april 1706

Abraham de Bock⁴

Doodslag, doodelijke steekwond, hem vermoedelyk toegebracht door Willem Verboom⁵

f. 26

Gezegeld en getekend: (Dussensz)

Door ordre van haer edel groot achtbaeren de heeren borg^meester^{en} der stad Gouda hebben wij ondergeschreven Georgius Boudens ordinari^s stadtsdocter, en Jacobus Duval en Symeon van Es ordinari^s chirurgijns der selver stadt gevisiteert het doode lichaem van Abraham de Bock en het selve gequelt bevonden met een penetrerende wonde in de ~~borst~~ lincker sijde van de borst, ingaende tussen de derde en vierde ribbe van boven afgetelt, en verder doorborende met een groote wonde in de rechter holligheyd van het hert, en gevolgelijck door het selve quetsuur de wonde absoluut bij ons ondergeschreven doodelyck wert verklaart Gouda den 15 april 1706

(was getekend) Georgius Boudens medicinae docto^r
Simeon van Es
Jacobus Duval

¹ Costae spuriae, de zwevende ribben.

² "van" bovengeschreven, met invoegteken.

³ Zie ook: 0001. 110 Kamerboek 1698 f. 18v, donderdag 22 mei 1698. Lijkschouwing van Christoffel Maeyerse van Bethem.

⁴ 0001. 112 Kamerboek 1706 f. 29v, 15 april 1706. De baljuw stelt de magistratuur in kennis van het overlijden van Abraham de Bock, Gouds burger, en verzoekt om assistentie bij de schouwing.

⁵ 0002. 156, Informatieboek van de Bailliu, niet gefolieerd, donderdag 15 april 1706. Verklaringen van Gerrit Pauwen Knoop, herbergier van 't Schaekbort", die de vermoedelijke dader noemt en verder van Pieter Liethard, Jacob Jansz. Smient en Pieter Maertense, geb. Leiden, varensgezel.

† 27-05-1706 0002. 163 Schouwcedullen f. 28, vrijdag 28 mei 1706
Harmen Batramsz alias Bakker¹
Doodslag, een dodelijke steekwond

f. 28

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreven Justus vanden Bogaert *medicinae doctor*, Simion van Es, ende Jacobus Duval stadtschirurgijnen, hebben ten versoeke vanden *edele achtbaere* heeren den baljuw, ende schepenen deser stede vander Goude op den 28 mey 1706, gevisiteert ende geschouwen het lijk van Harmen Batramsz bijgenaamd Bakker leggende inde Robaarsteegh, ende naar gedane nauw keurigh ondersoek, bevonden dat den *voornoemde* Harmen Batramsz hadde een wonde inde linkerborst bij ofte omtrent den tepel, doorgaande tussen de vierde en vijfde ribben (van boven af tellende) door het vliesige gedeelte van het middelschot, door het herten vlies, ende het punt van 't hert tot inde rechter holligheid van het hert selfs, midts-gaders de punt van 't hert wel een vinger langh afgeklieft, waardoor een zeer groote quantiteyt van bloed waar gestort ende ~~besloten~~ gelooopen inde holligheid vande borst. Welke wonde wij ondergeschreven te samen van advys zijn doodelijk te weesen ende den *voorschreven* Harmen Batramsz de dood noodzakelijk heeft moeten veroorsaken ende toebrengen. Aldus geschouwen ende gevisiteert op den *voorschreven* 28 mey 1706 ende in kennisse vandien bij ons ondertekend.

(was getekend) *Justus vanden Bogaert medicinae doctor* 1706
 Simeon van Es
 Jacobus Duval

† 04-02-1707 0002. 163 Schouwcedullen f. 30, vrijdag 4 februari 1707
Pieter Zybrandtsz.²
Doodslag, een dodelijke steekwond

f. 30

Pro Deo

Op den 4 *february* 1707 door ordre van haer *edel groot achtbaeren* de heeren van de magistraat der stad Gouda gevisiteert het doode lichaem van Pieter [] leggende in sijn huys op de Veste bij de Doelepoort, de selve gequest bevonde in de lincker sijde van den onderbuyck penetrerende het peritoneum³ tot in 't junctuus⁴ tussen de

¹ 0002. 156, *Informatieboek van de Bailliu*, niet gefolieerd, woensdag 26 mei 1706. Verklaring Catharina Thomasz. Schorel, echtgenote van Jan Sijpesteyn, portier van de Potterspoort en vrijdag 28 mei 1706. Verklaring van Jan Sijpesteyn, portier van de Potterspoort.

² 0001. 112 *Kamerboek 1707*, f. 12, dd. 4 februari 1707. De baljuw stelt de magistraat in kennis van het overlijden van Pieter, die op 3 februari 1707 gewond is geraakt en hij verzoekt om assistentie bij de schouw. En 0002. 156, *Informatieboek van de Bailliu*, niet gefolieerd, zaterdag 5 februari 1707. Verklaringen van Salomon van der Vin, oud 17 jaar; Pieter Jans Soudaen, oud 18 jaar; Joost Jansz. Cabbout en Chiel Ariens van der Want.

³ Peritoneum; buikvlies.

⁴ Junctuus; tussenwervelschijf.

derde en vierde wervel been der lenden, met quetsingh van d' arteria lumbaris¹ en verders na boven den intestinum ilium² op twee onderscheyde plaatse door en door gaende, en gevolgelijck bij ons ondergeschreven nootsakelijck doodelijck werd verklaert Gouda den 4 february 1707

(was getekend) *Georgius Boudens medicinae doctor*
Jacobus Duval
Simeon van Es

f. 31v Schouwe Pieter Zybrandtsz.

† 06-02-1708 0002. 163 Schouwcedullen f. 32, woensdag 8 februari 1708
Willem van Goch de Jonge³
Onbekend

f. 32

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Bogaert den medicinen docto^r en pracqtisijn Simon van Es en Jacobus Duval stads chirurgijns dezer stede van der Goude hebben door ordre van de Wel edele Achtbaere Heeren de heeren bailiuw borgermeesteren en schepenen dezer stede Gouda, op den 7^{en} february 1708 geschouwe en nauw gevisiteert het doode lichaem van Willem van Goch de Jonge, en bevonden het zelve lichaem seer ellendich gequest te zijn, namelijck het geheele voorhoofdbeen tot de croonnaet toe, de neus en kin, alle verbrijzelt en vermorselt zonder nochtans eenige quetsinge, ofte schavinge van eenigh deel van het lichaem gesien ofte gevonden te hebben. Uyt welcken alle wij ondergeschreven met eenparigheyt van stemmen niemand van ons uytgesondert verclaren deze wonde als een wonde nootsakelijck een seer schielijke dood heeft moeten toebrengen. Actum den 8e february 1708 en 't oirconde geteyckent.

(was getekend) *Justus vanden Bogaert medicinae doctor 1708*
Simeon van Es
Jacobus Duval

f. 33v Schouwe Willem van Goch de Jonge

† 00-09-1708 0002. 163 Schouwcedullen f. 34, zaterdag 29 september 1708
Cornelis Tijse de Haas, 42 jr.⁴

¹ Arteria lumbaris; een van de vier of vijf paren van arteriën die hun oorsprong vinden in buikslagader.

² Intestinum ilium, intestinum ileum; kronkeldarm, een deel van de dunne darm.

³ 0001. 112 *Kamerboek 1708* f. 11, dd. 7 februari 1708. De baljuw stelt de magistratuur in kennis van het overlijden van Willem, Gouds burger, op 6 februari 1708. 0002-156 *Informatieboek van de Bailliu*, niet gefolieerd, woensdag 8 februari 1708. Verklaringen Jacobus Capteyn, 22 jaar; Jan Ariensz. Verhoogh, alias Koekoek; Pieter Swart; Hendrik van der Schelde; Haesje Batrams; Grietje Jacobs; Lijsbeth Roelands en Niesje Joostens, wonende in het Coddensteegje. Volgens getuigenverklaringen uit een dakvenster gesprongen (of gegooïd???) en op zijn hoofd terecht gekomen.

⁴ 0001. 112, *Kamerboek 1708*, f. 80v-81, zaterdag 29 september 1708. De baljuw stelt de magistratuur in kennis van het overlijden van Cornelis en hij verzoekt om assistentie bij de lijkschouwing. De magistraat gaat hiermee accoord en gelasten de stadsdokter en de chirurgijns het lichaam te openen en te onderzoeken en hun bevindingen op schrift te stellen. 0002. 156, *Informatieboek van de Bailliu*, niet gefolieerd, Maandag 1 oktober

Doodslag, een dodelijke steekwond hem toegebracht door Dick de Mansvelder

f. 34
Pro Deo

Door ordres van Haar edele groot achtbaere de heeren borgemeesteren der stad Gouda, hebben wij ondergeschreven gevisiteert Cornelis Tijse de Haas out twee & veertigh jaer wonende op het Jaeghpat buyten de Potterspoort en den selve gequest bevonde met een penetrerende wonde boven in de rechter sijde van de borst, ingaende tussen de eerste en de tweede ribbe, met afsnijdingh van de tweede ribbe en vasa intercostalia en een wonde in de vena cava assendens¹; oordelen derhalve de selve wonden doodelijck te sijn. Actum Gouda den 29 september 1708

(was getekend) *Georgius Boudens medicinae docto^r*
Simeon van Es
Jacobus Duval

† 00-02-1711 0002. 163 Schouwcedullen f. 36, maandag 9 februari 1711
Jan Robberse
Doodslag, een dodelijke steekwond

f. 36
Pro Deo

Certificeeren wij ondergeschreven *Georgius Boudens ordinari^s* stadsdocto^r & *Jacobus Duval ordinari^s* stads' chirurgijn der stad Gouda, dat wij door ordre van haer edel achtbaeren de heeren borgemeesteren hebben gevisiteert het doode lichaem genaamt Jan Robberse leggende in sijn huys in de Lang dulsteegh, en het selve gequest bevonden met een steeck ingaende door het kraack been van de vijfde ribbe in de rechter sijde van de borst verder ingaende door het diaphragma in de ~~rechter~~ rechter sijden van de buyck aldaer quetsende seer swareljck de bovenste lobus van de lever, met zware bloet² stortingh in de borst en de buyck waaruyt wij dierhalve oordelen de wonden doodelijck te sijn. Actum Gouda den 9 february 1711

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

f. 37v Schouwe Jan Robberse doodelijck 1711

† 00-03-1711 0002. 163 Schouwcedullen f. 38, vrijdag 13 maart 1711
Gerrit de Ruyter
Verdrinking

f. 38

1708. Verklaringen van Jan Jansz. Falonic (?) en Gijsbert Hendrix, alias flinc Herman, wonende op de Raam. Donderdag 4 oktober 1708. de verklaringen van Gerrit Jacobse, 50 jaar en Gerrit Jacobsze Boon, 36 jaar, wonende op het Jaagpad. Vrijdag 5 oktober 1708, verklaringen van Jan Joosten Cock, Pieter Jansz. Soudaen, 20 jaar en Theodorus van Velthuijzen. Zaterdag 6 oktober 1708 de verklaring Leendert Jansz. Boon en 0001. 112 Kamerboek 1708 f. 81v, dd. 2 oktober 1708. Verslag van de lijkschouwing gedateerd 29 september 1708.

¹ Vena cava assendens, vena cava inferior; onderste holle ader van het hart.

² "bloet" bovengeschreven, met invoegteken.

het segel hier om
geslagen

Certificeeren wij ondergeschreven Docto^r Georgius Boudens en Jacobus Duval chirurgijn dat wij door ordere van den heer baljouw mr. Melchior Snels hebben gevisiteert het doode lichaem van Gerrit de Ruyter leggende in de herbergh genaemt Het Schaackbort alhier ter stede, en het selve bevonden in het water versmoort te sijn. Actum Gouda den 13 maert 1711

(was getekend) *Georgius Boudens ordinari^s* stadsdocto^r

† 00-08-1711 0002. 163 Schouwcedullen f. 40, vrijdag 21 augustus 1711
Anna Flippe
Verdrinking

f. 40
Pro Deo

Certificeeren wij ondergeschreven Georgius Boudens ordinaris Stads Doctor & Jacobus Duval *ordinari^s* stadschirurgijn dat wij op den 11 aug^{ustus} 1711 van de Achtbaere heeren Magistraten der stad Gouda sijn geordonneert om te gaan schouwen een vrouws persoon, die in de Korte-ackeren in een sloot was dood gevonde, en met permissie in de stad gebracht, soo sijn wij ten dien eynde gekomen in een huysje in de Hollen¹, ende hebben aldaer op stroo in een betsteede sien leggen het doode lichaem van Anna Flippe in een schoon hemd, waar op wij het lichaem voorseyt uyt de betstede hebben genomen ende seer naukeurig gevisiteert en het selve groff swanger bevonden, dogh daar aen geen de minste quetsuren, wonden ofte verbrekingh van deelen, als alleen datse aen de rechter sijde vanden hals geheel rood was, soo dat wij oordeelen het voorseyde lichaem dood in het water gevonde sijnde, dat het selve daar in sal sijn versmoort, actum Gouda den 21 augus^{ti} 1711

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

† 00-10-1712 0002. 163 Schouwcedullen f. 42, woensdag 12 oktober 1712
Abraham Janses Smart, 37 jr.
Slachtoffer doodslag , een dodelijke steekwond

f. 42
Pro Deo

Wij ondergeschreven Georgius Boudens en Jacobus Duval ordinaris docto^r en chirurgn der stad Gouda hebben door ordere van haer edel groot achtbaeren de heeren borgemeesteren der stad Gouda gevisiteert Abraham Janses Smart out 37 jaer dood leggende in sijn huys in het Olislagerssteegje² in de Keyserstraat en de selve bevonde gequest te sijn in de bove rechter sijde van de borst ingaende tussen de tweede en derde ribbe met quetsinge van de vena en arteria intercostales³, verder penetrerende ter diepte van ontrent 2 duymen [breed]

¹ A. Scheygrond, *Goudsche Straatnamen*, (Alphen aan den Rijn, 1979) 149. de Hollen, het gedeelte tussen de Veerstal en het Swaansgat.

² Scheygrond (1979) 82. Karnemelksteeg.

³ Vena en Arteria intercostales; Vena intercostales; grote ader (vena) en de kleine aderen (Arteria) tussen de ribben.

in de opperste lobus der longe van de rechter zijde met verbreeckinge van des selfs bloetvaten, oordeelen dierhalve de selve wonde doodelijck te sijn. Actum Gouda den 12 octob^{er}
1712

(was getekend) *Georgius Boudens medicinae docto^r*
Jacobus Duval

f. 43v schouwe van Abraham Janses Smart 12 oktober 1712

† 01-11-1713 0002. 163 Schouwcedullen f. 44, woensdag 1 november 1713
Harmen Koenen
Dodelijk ongeval

f. 44

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreven Georgius Boudens en Jacobus Duval ordinaris doctor en chirurgijn der stad Gouda hebben gevisiteert het doode lichaem Harmen Koenen leggende in sijn huys op de Spieringhstraat en de selve bevonden met een groote wonde in de lincker zijde van het achterhoofd met verbreeckinge van het selve gebeente en indruckinge van het cerebellum¹ en naer alle apparentie door sekere raporte toegebracht door de val van de hoysolder in de reugff². Actum Gouda den 1^e november 1713

(was getekend) *Georgius Boudens medicinae Docto^r*
Jacobus Duval

† 00-06-1714 0002. 163 Schouwcedullen f. 46, vrijdag 15 juni 1714
Thomas Krom
Verwondingen

f. 46
Pro Deo

Ceritficeeren wij ondergeschreven docto^r Georgius Boudens en Jacobus Duval ordinaris docto^r en chirurgijn der stad Gouda, dat [wij] op den 15 juny 1714 door ordre van den heer & mr. Melchior Snels baljuw & schout der stad Gouda, hebben gevisiteert het lichaem van Thomas Krom dood leggende in sijn huys in de Vogelesangh en ~~den~~ het selve bevonde gequest te sijn in de lincker zijde van de borst penetrerende tussen de vierde en vijfde ribbe, van ondere [afgeteld] in de holligheyt van de borst sonder quetsinge van eenige inwendige nobele partien of deelen, nogh eenigh bloed in de holligheyt van de borst gevonden, hebbende nogh een superficieel woontje in de schouder en een schrasje in het dick van 't been, oordelen dierhalven dese wonden niet doodelijck te sijn. Actum Gouda den 15 juny 1714

(was getekend) *Georgius Boudens medicinae docto^r*
Jacobus Duval

† 21-12-1715 0002. 163 Schouwcedullen f. 48, zondag 22 december 1715
Lijsbet Cornelis Oosterlingh, echtgenote van Harmanus Veltheer, 26 jr.

¹ Cerebellum; kleine hersenen, hier wordt bedoeld het deel van de hersenpan waar het cerebellum gelegen is.

² GTB. Reugff / reuyff, ruif, een van ijzeren traliën gemaakte hangende voederbak.

Doodslag, een dodelijke verwonding

f. 48

Pro Deo

Certificeeren wij ondergeschreven Georgius Boudens *ordinari*^s stadsdoctor en Jacobus Duval *ordinari*^s stadschirurgijn, dat wij op den 21 decemb^{er} 1715, door ordere van haer edel groot achtbaeren de heeren van de magistraat hebben gevisiteert Lijsbet Cornelis Oosterlingh oud 26 jaeren huysvrouw van Harmanus Veltheer, dood leggende in haer huys in de Laserissteeg en de selve bevonde gequest te sijn aen de binnekant van haer lincker dijebeen ontrent twee handen breed boven de knie met een wonde ingaende tot ~~de milt~~ d' arteria cruralis¹, oordelende en dierhalve wij ondergeschreven dese wonde absoluut doodelijck te sijn. Actum Gouda den 22 decemb^{er} 1715

(was getekend) *Georgius Boudens medicinae docto*^r
Jacobus Duval

+ 00-05-1717 0002. 163 Schouwcedullen f. 50, vrijdag 7 mei 1717
Cornelis Weeldenburg, 23 jr.²
Doodslag, een dodelijke steekwond

f. 50

Pro Deo

Door ordre van edele groot achtbaere heeren d' *heeren schout* burgermeesteren scheepenen der stad Gouda hebbe wij ondergeschreevene doctor en chirurgijn Albertus van Noort en Jacobus Duval gevisiteert het doode lighaem Cornelis Weeldenburg out omtrent de drie en twintig jaeren leggende in sijn huys in de Lange Groenendal deselve gequest bevonden inde linker borst met een wonde ingaende tussen de 7 en 8ste ribbe~~n~~ van onderen penetrerende verder door het pericardium in de linker holligheyt van het hert oordelende derhalve de wonde doodelijck actum den 7 mey 1717

(get.) *Albertus van Noort* doctor
Jacobus Duval

+ 00-09-1716 0002. 163 Schouwcedullen f. 52, zondag 6 september 1716
Ingitje Harins Heere, huysvrouw van Frans Janse de Presser, 48 jr.
Slachtoffer doodslag

f. 52

Pro Deo

Wij ondergeschreven Georgius Boudens *ordinari*^s stadsdoctor en Jacobus Duval *ordinari*^s stadschirurgijn, hebben op voorgaende ordres van haar edele groot achtbaeren de heeren van de magistraat, gevisiteert op den 4 deser het doode lichaem van Ingitje Harins Heere, out ontrent 48 jaren, in haer leven huysvrouw van Frans Janse de Presser, leggende in haar huys in de Vuylsteegh³, en de selve

¹ Arteria cruralis; slagader in het dijbeen.

² 0001. 115 Kamerboek 1717 f. 36, dd. 7 mei 1717. De baljuw verzoekt assistentie bij de schouwing.

³ Scheygrond (1979) 37-38. Vuylsteegh, thans de Korte- of de Lange Dwarsstraat.

bevonden gequest te sijn met een steeck in de rechter-sijde van de rugh, doorgaende in de holligheyt van de borst tussen de vijfde en sesde ribbe van ondere afgetelt, met quetsinge van de tussenribbige arteria en vena van de sesde ribbe, en verder ingaende in de dichte van de onderste lobus der longe ter diepte van ontrent anderhalven duym. Oordeelen dierhalve wij ondergeschreven dese wonde, soo ten opsigte van de gequeste longe, als der quetsinge van de tussen ribbige vaten, absoluut doodelijck te sijn. Actum Gouda den 6 septemb^{er} 1716

(was getekend) *Georgius Boudens medicinae docto^r*
Jacobus Duval

f. 53v Schouwe dodelijck van Ninetgin Ariens

+ 00-11-1717 0002. 163 Schouwcedullen f. 54, woensdag 17 november 1717
Jan de Jongh, 43 jr.
Natuurlijke oorzaak "van sieckte gestorven"

f. 54

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschrevenen Gualterus de Moor van Immerzeel *medicinae docto^r* en Jacobus Duval *ordinari^s* stadschirurgijn hebben op ordres van haer edel groot agtbaeren de heeren vanden Geregten der stad Gouda gevisiteert op den 17 november 1717 het doode lichaem van Jan de Jongh, out omtrent 43 jaeren, in sijn leeven egte man van Grietje Ariensz Middelmeel, leggende in sijn huys op het Seugenstraet, en aen het voorseyde lichaem niet gevonden eenige teekenen van verworping ofte andere quetsuuren; oordeelen derhalven wij ondergetekenden dat de voorseyde Jan de Jongh van siekte gestorven is. Actum Gouda den 17 november 1717

(get.) *Gualterus de Moor van Immerzeel medicinae docto^r*
Jacobus Duval

+ 00-11-1717 0002. 163 Schouwcedullen f. 56, maandag 29 november 1717
Leendert Janse Schooneman, 39 jr.
Doodslag, een dodelijke steekwond

f. 56

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreven *Georgius Boudens ordinari^s* stads *docto^r* en Jacobus Duval stadschirurgijn hebben gevisiteert, ten overstaan van de heeren van de magistraat, het doode lichaem van Leendert Janse Schooneman out negen en dertigh jaeren, leggende in sijn vaders huys in de Doele steeg binne dese stad, en het selve lichaem bevonde gequest te sijn in de rechter sijde van de rug, met afsteking van de vijfde ribbe van boven afgetelt, met afsnijdinge van de arteria en vena intercostalis der selver ribbe, verder penetrerende in de rechter sijde in de dichte van de bovenste lobus der longe van achteren ter diepten van twee voorste leden van een mans vinger, oordeelen derhalve wij ondergeschreven dese wonden met sijn omstandigheden doodelijck te sijn. Actum Gouda den 29 novemb^{er} 1717¹

¹ "29 novemb^{er} 1717" verbeterd uit 26 september 1718.

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

f. 57v Schouceel Leendert Janse Schooneman

+ 00-09-1718 0002. 163 Schouwcedullen f. 58, maandag 26 september 1718
Huybert van IJselsteyn
Zelfmoord

f. 58

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreven *Georgius Boudens ordinari^s* stads docto^r en *Jacobus Duval stadschirurgijn* hebben op ordere van haer *edel groot achtbaeren* de heeren van de magistraat gevisiteert het doode lichaem Huybert van Yselsteyn leggende achter in de keuken van sijn huys staende op de Kleywegh binne dese stad, en het selve lichaem bevonde verworgt te sijn Actum Gouda 26 september 1718.

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

+ 00-04-1719 0002. 163 Schouwcedullen f. 60, woensdag 26 april 1719
Josua van Leeuwen, 37 jr.
Verdrinking

f. 60

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Certificeeren wij ondergeschreven docto^r *Georgius Boudens ordinari^s* stadsdoctor en *Jacobus Duval ordinari^s* stadschirurgijn dat op den elfde april deses jaers 1719 is gevisiteert het doode lichaem van Josua van Leeuwen oud 37 jaren, leggende in sijn huys op de Raem bij de slijpmolen¹ en het selve lichaem bevonden in het water versmoort te sijn, Actum Gouda den 26 april 1719

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

+ 00-05-1719 0002. 163 Schouwcedullen f. 62, woensdag 26 april 1719
Claes de Coninck, 38 jr.
Verdrinking

f. 62

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Certificeeren wij ondergeschreven Docto^r *Georgius Boudens ordinari^s* stads docto^r en *Jacobus Duval ordinari^s* stadschirurgijn dat op den elfden april deses jaers 1719 is gevisiteert het doode lichaem van Claes de Coninck oud 39 jaeren; leggende in sijn huys op de Cingel in sijn huys staende tussen de Kleyweg en Potterspoort en het selve lichaem bevonden in het water versmoort

¹ *GTB*. Slijpmolen. Een molen waar slijpsteen door water in beweging worden gebracht, vooral voor het scherpen van wapenen; ook om te polijsten, of om glas en edelstenen te slijpen enz.

sijn. Actum Gouda den 26 april 1719

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

+ 11-05-1719 0002. 163 Schouwcedullen f. 64, woensdag 26 april 1719
Frans van Heyninge, 33 jr.
Verdrinking

f. 64
Segel Pro Deo

Certificeeren wij ondergeschreven Docto^r Georgius Boudens *ordinari*^s stadsdoctor en Jacobus Duval *ordinari*^s stads chirurgijn, dat op den elfde april deses jaers 1719, is gevisiteert het doode lichaem van Frans van Heyninge oud 33 jaeren, leggende in sijn huys staende op de Nieuwehaven tussen de Vrouwe en Vuyle Veste steegh en het selve lichaem bevonden in het water ver smoort te sijn. Actum Gouda 26 april 1719

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

+ 00-08-1721 0002. 163 Schouwcedullen f. 66, woensdag 13 augustus 1721
Christoffel Rosebos, geb. Hesvoorden in Brandenburgh, 35 jr.
Verdrinking

f. 66

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Op ordre van de heeren bailliu en schepenen der stadt Gouda hebben wij ondergeschreven stads doctor en chirurgijn geschouwen het dode lijk van Cristoffel Rosebos, out ontrent 35 jaeren geboortigh van Hesvoorden in Brandenburgh¹, hebbende gevaaren bij schipper Jan Nederman varende met sijn schuyt sijn eyge goederen en coopmanschap, dewelke gesegt wierd des avonts te vooren inde stadsveste bij het Waterpoortje vande schuyt gevallen en verdronken te sijn en met permissie was gebracht ten huysse van Anna Verbeek woonende in 't klooster bij den Raem en hebben wij ondergeschreven desselfs lichaem gaaft en ongequest gevonden, soodat wij oordelen, dat den selve in het water is versmoort actum Gouda den 13 augusti 1721 t' oirkonden bij ons onderteykent.

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

+ 23-09-1721 0002. 163 Schouwcedullen f. 68, woensdag 24 september 1721
Jan Pieterse van de Vrijenhouff, geboren binnen Gouda, 22 jr.
Verdrinking

¹ Hesvoorden in Brandenburgh, een (nog) niet geïdentificeerde plaats in Brandenburg, Duitsland.

f. 68

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Op ordre vande heeren bailliu en
schepenen der stadt Gouda, hebben
wij ondergeschreven stadts docto^r en chirurgijn
geschouwen de doode lijk van Jan Pieterse
vande Vrijenhouff out ontrent 22 jaeren
geboortig binnen dese stadt, de welke
daags te vooren vande Haastregtse brugh
was gevallen in de IJsel, en aldaar
verdronken, en met permissie was ge-
bragt ten huuse van sijn vader Pieter
Janse vande Vrijenhouff in de Weypoort¹, en
hebben wij ondergeschreven desselfs lichaam
gaaft en ongequest bevonden soo dat
wy oordeelen dat den selve in 't water is
versmoort. Actum Gouda den 24 september 1721
t' oirkonde bij ons onderteykent.

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

† 08-12-1721 0002. 163 Schouwcedullen f. 70, maandag 22 december 1721
Hendrick Janse van Leeuwen, 25 jr.
Doodslag, gepleegd door Jan van Vianen²

f. 70

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreven *Georgius Boudens* ordinari^s stadsdoctor
en *Jacobus Duval* ordinari^s stadschirurgijn hebben
op den 9 december 1721, ter requistie van de heer & mr.
Melchior Snels baljuw der stad Gouda, gevisiteert
het doode lichaam van Hendrick Janse van Leeuwen
oud ontent vijf en twintig jaeren, leggende alhier in
het Gasthuys, en aen het selve doode lichaam gevonden
vijf wonden, namentlijk een snede op de lincker sijde van
het hoofd, een in de lincker wang, en een in de lincker
borst; een steeck in de rechter sijde van de rugge;
ingaende door de vijfde ribbe in de holligheyt van de
borst, quetsende aldaer de rechter lobus van de longe,
ende laestelijk een steeck in het rechter dijebeen met
afsnijdingh van de arteria cruralis, oordeelen dierhalve
dese twee laeste wonden absoluyt doodelijk te sijn, actum
Gouda 22 decemb^{er} 1721

(was getekend) *Georgius Boudens*
Jacobus Duval

† 29-06-1723 0002. 163 Schouwcedullen f. 72, donderdag 1 juli 1723
Jan Joosten Tromppert, bezemmaker in de Zeugstraat, 36 jr.
Doodslag, gepleegd door Pieter Lanoy, Gouds visverkoper³

¹ Zie Scheygrond 217.

² 0002. 180 *Vonnisboek* f. 7-7v. De dader, Jan van Vianen, wordt op 10 februari 1722 bij verstek veroordeeld tot 99 jaar verbanning uit Holland, Zeeland, Westfriesland en Utrecht, confiscatie van zijn goederen (met recht van vrijkoop) en wordt vervallen verklaard van al zijn rechten. Zie 0002. 112 *Vierschaarboek*. De rechtdagen 13 en 27 januari en 10 februari 1722 voor de dagvaardigen.

³ Zie ook: 0002. 180 p. 9v-11. De dader, Pieter Lanoy, Gouds visverkoper, wordt bij verstek veroordeeld tot 99 jaar verbanning uit Holland, Zeeland, Westfriesland en Utrecht, confiscatie van zijn goederen (met recht van vrijkoop) en wordt vervallen verklaard van al zijn rechten. Zie ook: 0002. 112 *Vierschaarboek* de folia 17,17v, 18 en 19 voor de dagvaardigen, Jan Joosten is op 11 juni 1723, rond 8 uur 's avonds, in een herberg in De Willens neergestoken en hij is op 29 juni 1723 tussen 7 en 8 uur in de morgen aan zijn verwondingen overleden.

f. 72

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreevene *Doctor* Georgius Boudens ordinaris stadsdoctor der stat Gouda ende Philippus Poulain ordinaris stats chirurgijn der selve stad, hebben ten versoekken van de heer en mr. Melchior Snels, baljuw en schout der voorschreeve stadt, op den 29 juny 1723 gevisiteert het lijk van Jan Joosten Tromppert, beesemmaakker op de Zeugstraat, out zijnde 36 jaaren, sijnde op den 11 juny des selven jaars gequetst, ende bevonden de selve quetsuure de borst te perforeren in de linkker zijde tussen de derde en vierde rib van onderen op getelt, gaande door 't diaphragma tot in de milt ter diepte van drie vingeren breedt, welke wonde met sijne circumstantien wij ondergeschreevenen absoluut doodelijk oordeelen.
Actum den 1 july 1723

(was getekend) *Georgius* Boudens
Philippus Polijn

f. 73v Schouwe van het lijck van Jan JoostenTrompert

+ 00-08-1723 0002. 163 Schouwcedullen f. 74, dinsdag 24 augustus 1723
Willem Limburg, 13 jr.
Verdrinking

f. 74

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreevene *doctor* Georgius Boudens ordinaris stats doctor der stad Gouda, en mr. Philip Polijn ordinaris stats chirurgijn der selve stadt, hebben ten versoekke van de heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deeser stadt, op den 20 augustus 1723 gevisiteert het doode lichaam van Willem Limburg, out 13 jaaren, ende bevonden de selve in 't waater versmoort te sijn.
Actum Gouda den 24 augustus 1723

(was getekend) *Georgius* Boudens
Philippus Polijn

+ 00-08-1723 0002. 163 Schouwcedullen f. 76, zaterdag 14 augustus 1723
Pietter Flore van Breukkel, 28 jr.
Verdrinking

f. 76

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Ik ondergeschreeve mr. Philip Polijn ordinaris stats chirurgijn binnen Gouda, bekenne op den elfsten augustus seventien hondert drie en twintig, op ordre vanden heer en mr. Melchoir Snels baljuw en schout deeser stadt, ten overstaan van de heeren schepenen gevisiteert te hebben de doode lichaam van Pietter Flore van Breukkel oud omtrent agt en twintig jaaren, ende bevonde de selve in 't waater versmoort te sijn.
Actum Gouda den 14 augustus 1723

(was getekend) *Philippus* Polijn

† 00-09-1723 0002. 163 Schouwcedullen f. 78, donderdag 2 september 1723
Marretje Cornelis Vermey, Bouwe Gijssse Boon's weduwe, 42 jr.
Verdrinking

f. 78

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreevene
Doctor Georgius Boudens ordinaris stadsdoctor
 der stad Gouda, ende Philippus Polijn ordinaris
 stats chirurgijn der selve stad, hebben ten versoekken
 vanden heer en mr. Melchior Snels baljuw
 en schout deeser stad, op den 2 september 1723
 gevisiteert het doode lichaam van Marretje Cornelis
 Vermey weduwe van Bouwe Gijssse Boon,
 out 42 jaaren, ende bevonden de selve in
 het waatter versmoort te sijn.
 Actum Gouda den 2 september 1723

(was getekend) *Georgius Boudens*
Philippus Polijn

† 02-09-1723 0002. 163 Schouwcedullen f. 80, donderdag 2 september 1723
Jacob Jan Brantse, wonende op de Laage Weg onder Ouderkerk, 40 jr.
Dodelijk ongeval, val van zijn wagen

f. 80

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreevenen *doctor* Georgius Boudens
 ordinaris stats doctor der stad Gouda, ende Philippus
 Polijn ordinaris stats chirurgijn der voorschreeve stad,
 hebben ten versoekken van de heer en mr.
 Melchior Snels baljuw en schout deeser stee
 gevisiteert op den 2 september 1723 het doode
 lichaam van Jacob Jan Brantse out omtrent
 40 jaaren, woonende op de Laage weg onder
 Ouwerkerk¹, sijnde van sijn waagen gevallen, ende
 bevonden de selve gequetst te sijn met een ligte
 wonde aan het agterhoofd, ende het eerste
 wervelbeen van den hals te sijn ontleedt, het
 welk wij absoluut doodelijk oordeelen.
 Actum Gouda den 2 september 1723

(was getekend) *Georgius Boudens*
Philippus Polijn

† 27-07-1723 0002. 163 Schouwcedullen f. 82, woensdag 28 juli 1723
Simon vanden Berg, 21 jr.
Doodslag, gepleegd door Jacob van Alphen, een schoenmakersknecht uit 's-Hertogenbosch²

¹ [https://nl.wikipedia.org/wiki/Lageweg_\(Zuid-Holland\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Lageweg_(Zuid-Holland)) Lageweg, een buurtschap in de provincie Zuid-Holland, behorend tot de gemeente Krimpenerwaard en liggend aan de oostoever van de Hollandse IJssel, tegenover de buurtschap Kortenoord (deel van de gemeente Zuidplas). Tegelijkertijd vormt de Lageweg een korte verbindingsweg van de dijk tussen Gouderak in het noordoosten en Ouderkerk aan den IJssel in het zuiden.

² 0002. 112 *Vierschaarboek* f.18v, rechtdag dinsdag 17 augustus 1723. Simon wordt in de nacht van vrijdag 27 op zaterdag 28 juli 1723 door Jacob van Alphen, een schoenmakersknecht afkomstig uit 's-Hertogenbosch, neergestoken. Het mes dringt via de rechterzijde van de borst, dicht bij het borstbeen, tussen de 2e en 3e rib van bovenaf geteld, door tot in het hart. Simon is direct aan zijn verwonding overleden is. 0002. 180 *Vonnisboek* f. 11-12v. De dader Jacob van Alphen wordt voor 99 jaar uit Holland, Westfriesland en Utrecht verbannen op straffe van onthoofding, confiscatie van goederen en betaling van de kosten. Zie ook 0002.157, *Informatieboek van de Bailliu*, 11 februari 1710 - 24 juli 1725, f. 193v-198 diverse getuigenverklaringen.

f. 82
Pro Deo

Wij ondergeschreevenen doctor Georgius Boudens
ordinaris stadts doctor der stad Gouda, ende Philip Polijn
ordinaris stadts chirurgijn der selve stad, hebben ten
versoekken van de heer en mr. Melchior Snels baljuw
en schout der voorschreeve stad, op den 28 july 1723
gevisiteert het doode lichaam van Simon van den Berg,
oudt sijnde 21 jaeren, sijnde in de nagt te voeren
gequetst, ende bevonden de selve quetsuure~~n~~ in de
regter sijde dicht bij het borstbeen, tussen de tweede en derde
ribbe van booven afgetelt de borst te perforeren,
gaande verders door 't pericardium, tot in de linkker holligheyd
van 't hert, sijnde de borst vol met bloedt; welke
wonde wij ondergeschreevenen absoluut doodelijk oordeelen.
Actum Gouda den 28 july 1723

(was getekend) *Georgius Boudens*
Philippus Polijn

f. 83v schouwe van het lijk van Simon *vanden* Bergh

† 00-03-1722 0002. 163 Schouwcedullen f. 84, dinsdag 17 maart 1722
Aarnout vander Starre, geboren binnen Gouda, 20 jr.
Verdrinking

f. 84

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Op ordre van de heeren bailliu en
schepenen der stad Gouda, hebben wij
ondergeschreven stadsdoctor en chirurgijn geschou
wen het dode lijk van Aarnout vander
Starre out ontrent twintigh jaren¹, geboortigh
binnen dese stad en hebben desselfs lighaam
gaaff en ongequest bevonden, soo dat wij oordeelen
dat deselve in 't waater is versmoort.
Actum Gouda den 17 maart 1722 't oirkonde
bij ons onderteykent.

(was getekend) *Jacobus Duval*

† 00-11-1723 0002. 163 Schouwcedullen f. 86, maandag 15 november 1723
Pieter Harinchout, geboren binnen Gouda, 29 jr.
Verdrinking

f. 86
Pro Deo

Op ordre vanden heer bailliu en
schepenen der stad Gouda, hebben
Wij ondergeschreevenen stadsdoctor en chirurgijn
geschouwen het doode lijk van Pieter
Harinchout ontrent 29 jaeren geboortig
binnen dese stad, en hebben desselfs lighaam
gaaff en ongequest bevonden, soodat wij
oordelen, dat de selve in 't water is versmoort.
Actum Gouda den 15 november 1723.
't oirkonde bij ons onderteykent².

¹ "jaren" bovengeschreven, met invoegteken.

² De stadsdoctor wordt wel genoemd, maar ondertekent niet.

(was getekend) *Philip Polijn*

+ 00-12-1723 0002. 163 Schouwcedullen f. 88, zondag 26 december 1723
Weyntje van Hooren, geboren binnen Gouda. 50 jr.
Verdrinking

f. 88

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Op ordre van de heeren bailliu en
 schepenen der stad Gouda, hebben
 wij ondergeschrevenen stadsdoctor en chirurgijn
 geschouwen het doode lijk van Weyntje
 van Hooren out ontrent vijftig jaaren
 geboortig binnen dese stad, en hebben
 desselfs lighaam gaaft en ongequest
 bevonden, soodat wij oordeelen dat de
 selve in 't waater is versmoort.
 Actum Gouda den 26 december 1723.
 't oirkonde bij ons onderteykent.

(was getekend) *Georgius Boudens*
Philippus Polijn

+ 00-03-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 90, vrijdag 24 maart 1724
Joannes Woutersse, geboren in Scaakerkten, 52 jr.
Verdrinking

f. 90
 Pro Deo

Ik ondergeschreeven mr. Philip Polijn,
 ordinaris stadtschirurgijn der stad Gouda,
 heb ten versoekken van den heer en mr.
 Melchior Snels, baljuw en schout deeser stad,
 op den 24 maart 1724, gevisiteert het
 lijk van Joannes Woutersse, oudt 52 jaaren,
 geboortig van Scaakerkten¹, leggende in het
 Vissteegje, ende bevonden de selve overal
 onbeschaadigt sijnde, in het waatter versmoort
 te sijn.
 Actum Gouda den 24 maart 1724.

(was getekend) *Philippus Polijn*

+ 00-04-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 92, vrijdag 28 april 1724
Gillis van der Starre, wonende op de Nieuwehaven, 55 jr.
Zelfmoord

f. 92

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Ik ondergeschreeve, mr. Philippus Polijn ordinaris
 stadtschirurgijn der stad Gouda, hebbe ten versoekken
 van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout
 deeser stad, op den 27 april 1724 gevisiteert het doode
 lichaam van Gillis vander Starre, oudt 55 jaaren,
 leggende booven op de (klar)solder van sijn huys, staande op de

¹ Scaakerkten; Aagtekerke, gem. Veere ?

Nieuwenhaven, ende bevonden de selve door de strop
gestikt te sijn.
Actum Gouda den 28 april 1724

(was getekend) *Philippus Polijn*

† 00-06-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 94, dinsdag 20 juni 1724
Aaltjen Luinenburg, wonende in de Doelensteeg, 18 jr.
Verdrinking

f. 94

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Ik ondergeschreeve Willem Slingerlant ordinaris
statschirurgijn binnen Gouda, hebbe ten verzoekke van
den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout
deeser stede, op den 20 juny 1724, gevisiteert het doode
lichaam van Aaltjen Luinenburg out omtrent
agtien jaaren leggende in haar huys in de
Doellesteeg ende bevonden de selve onbeschaadigt
sijnde in het water versmoort te sijn.
Actum Gouda den 20 juny 1724

(was getekend) *Willem Slingerland*

† 00-06-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 96, dinsdag 20 juni 1724
Abraham van Breeda, wonende op het eind van de Molenwerf, 24 jr.
Verdrinking

f. 96

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Ik ondergeschreeven Willem Slingerlant
ordinaris statschirurgijn binne Gouda hebbe
ten verzoekke van den heer en mr. Melchior Snels
baljuw en schout der stad Gouda op den 20 juny 1724
gevisiteert het doode lichaam van Abraham van
Breeda out omtrent 24 jaaren, ~~ende be~~ leggende
in sijn huys aan het ende vande Moolewerf, ende
bevonden de selve uitterlijk onbeschaadigt zijnde in het
water versmoort te sijn.
Actum Gouda den 20 juny 1720¹.

(was getekend) *Willem Slingerland*

† 02-10-1723 0002. 163 Schouwcedullen f. 98, zondag 3 oktober 1723
Matthijs van der Prins
Gedood in een gevecht op zaterdag 2 oktober 1723²

¹ Sic. 20 juny 1720, lees: 20 juny 1724.

² *0002.180 Vonnisboek*, f. 12v. Dinsdag 5 oktober 1723. Matthijs heeft het gevecht zelf uitgelokt en zijn lichaam wordt veroordeeld tot een lijkstraf. Zijn lichaam wordt in een kist op een open slede naar het gerecht buiten de stad gesleept en wordt ter afschrikking in de galgput van het gerecht geworpen tot het vergaan is. Voor de dader, Jacob Barendsz. van Outshoorn, zie *0002.180 Vonnisboek*, f. 13v-15v. maandag 13 december 1723. Hij wordt bij verstek vervallen verklaard van al zijn rechten, voor 25 jaar verbannen uit Holland, Zeeland, Westfriesland en Utrecht op straffe van 25 jaar tuchthuisstraf en betaling van de gerechtskosten. *0002.157, Informatieboek van de Bailliu*, f. 200-201. Maandag 4 oktober 1723. Verklaring van Anthony van Deursen, metselaarsknecht; f. 201. Maandag 4 oktober 1723. Verklaring van Anna de Bruyn, oud 26 jaar, naaister; f. 201-021v. Maandag 4 oktober 1723. Verklaring van Willem Gijsen van der Valk, varensgezel, f. 201v-202. Maandag 4 oktober 1723. Verklaring van Goossen Scheffer, herbergier van "De Admiraal Tromp". *0001.301, Keuren en ordonnantiën der stad Gouda, 1460-1794*, C-I, p. 301. Het lichaam van Matthijs is uit de galgput gehaald en is verdwenen. De magistraat looft een premie uit van 100 guldens voor degene die de dader aanbrengt en een premie van 25 gulden voor degene die de plaats weet aan te wijzen waar het lichaam is. *0001.318, Publicatieboek 1718 juni 4-1762*, f. 30v, dinsdag 12 oktober 1723. Identiek aan *0001.301 Keuren en Ordonnantiën*. Verder nog *0002.112 Vierschaarboek*, f. 24, Rechtdag dinsdag 19 oktober 1723. Matthijs van der Prinsch, in de nacht van 2 op 3 oktober 1723 's avonds om half 10 in de herberg Admiraal Tromp in de Vogelenzang met een mes in zijn been, borst en buik gestoken door Jacob Barendse van Oudshoorn, tevens een messteek in de rechterzijde van de borst, onder de tepel, tussen

f. 98
Pro Deo

Wij ondergeschreeven doctor Georgius Boudens ordinaris stats doctor der stadt Gouda, ende mr. Philippus Polijn ordinaris statschirurgijn der selven stadt, hebben ten versoecke van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deeser stede, op den 3 october 1723 gevisiteert het doode lichaam van Mattijs vander Prins, out [] jaaren, sijnde des avonds te vooren gegrief met 3 steekken, ende bevonden een van de selve de borst in de regter sijde, onder de teoppel tussen de 5 en 6 rib van booven afgetelt te perforenen, gaande verders opwaarts dwers door de long, door het mediastinum¹ tot op de wervelbeenderen van de rug; de andere steek penetreerende de ~~rechter~~ linker² sijde van de buik, door het mesenterium, met afsnijding van 2 bloedvaaten der milt, sijnde de holligheyd des buyks t' eenemaal met dit uitgestorte bloed vervult, tot in de regter sijde van de leever, sijnde de derde steek in sijn regter dye, gaande buitensbeens van onderen naar booven toe ter lengten van 5 a 6 duim; welke twee boovengemelde steekken naamentlijk van de borst en buyk wij ondergeschreevenen absoluut doodelijk oordeelen. Actum Gouda den 3 october 1723

(was getekend) *Georgius Boudens*
Philippus Polijn

f. 99v Schouwe van 't lijck van Tijs vander Prins

+ 00-08-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 100, donderdag 3 augustus 1724
David Lorijn, 3 jr.
Verdrinking

f. 100
Pro Deo

Ik ondergeschreeve Willem Slingerland ordinaris statschirurgijn der stad Gouda hebbe ten versoecken van de heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deeser stadt op den derden augustus seeventienhondert vierentwintig gevisiteert het doode lichaam van David Lorijn oud drie jaaren leggende in de Wintersteeg³, ende bevonden de selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het waatter versmoort te sijn. Actum Gouda den 3 augustus 1724

(was getekend) *Willem Slingerland*

+ 00-08-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 102, donderdag 24 augustus 1724
Marritjen Hendrikse Jonkhoen, 7 jr.
Verdrinking

f. 102

de 5e en 6e rib van onderaf geteld naar boven in de long tot in een ruggewervel, een messteek in de linkerzijde van de buik waardoor 2 bloedvaten zijn afgesneden en de buikholte met bloed gevuld werd.

¹ Het mediastinum, de ruimte tussen de longen, begrensd door het borstbeen en de wervelkolom.

² "linker" bovengeschreven.

³ <http://oudgouda.nl/website/in-beeld/portret-van-gouda/29-de-kleiweg/> De Winterstreeg was een van de steegjes in de Kleiweg.

Pro Deo

Ik ondergeschreeven Willem Slingerland
ordinaris statschirurgijn binne Gouda, hebbe
ten verzoekke van den heer en mr. Melchior
Snels baljuw en schout deeser steede, op den
24 augustus 1724 gevisiteert het doode lichaam
van Marritjen Hendrikse Jonkhoen oudt
omtrent 7 jaaren ende bevonden de selve in het
waater versmoort te sijn.
Actum Gouda den 24 augustus 1724

(was getekend) Willem Slingerland

+ 00-10-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 104, vrijdag 6 oktober 1724
Arnoldus de Vos, 42 jr.
Zelfmoord

f. 104

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreevenen Daniel Dolegius de Kets *medicinae doctor*
ende Philippus Polijn ordinaris statschirurgijn der stad
Gouda, hebben ten versoekken van den heer en mr. Melchior
Snels, baljuw en schout deeser stad, op den 6 oktober 1724
gevisiteert het doode lichaam van Arnoldus de Vos, oud
omtrent 42 jaaren, leggende in sijn huys staande op de
west sijde van den Raam, ende bevonde, desselfs lichaam
rontom onbeschaadigt sijnde, door de strop gestikt te sijn
Actum Gouda den 6 oktober 1724

(was getekend) Daniel Dolegius de Kedts *Medicinae Doctor*
Philippus Polijn

+ 02-09-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 106, zaterdag 2 september 1724
Jacob Gerritse de Jager, 32 jr.¹
Slachtoffer doodslag, gepleegd door Cornelis Vis, alias Kees de Grasboer²

f. 106

Gezegeld en getekend: Van der Dussen

Wij ondergeschreevenen Daniel Dolegius de Kets
medicinae doctor ende mr. Philippus Polijn ordinaris stadschirurgijn
der stad Gouda, hebben ten versoekken van den heer en
mr. Melchior Snels baljuw en schout deeser stat, op den
2 september 1724 gevisiteert het doode lichaam van
Jacob Gerritse oudt 32 jaaren, leggende in sijn huys, staande
opde Cingel ~~buiten~~ tussen³ de Potters en de Kleywegse Poort,
sijnde twee daagen te vooren gequetst, ende bevonden de selve
gegriefte te sijn, met een steek in sijn regterzijde, omtrent
twee dwersse vingeren breedt boven het os Ilion⁴,
penetrende de selve door de spieren van de buik en door
het peritoneum, tot in desselfs holligheyd, met quetsing
van het intestinum colon⁵, gaande verders dwers door

¹ Zie ook 0002. 180 *Vonnisboek* f. 15v-17v maandag 11 december 1724 Jacob Gerritsz. alias Jacob de Jager, verwond op donderdag 31 augustus 1724 tussen twee en drie uur 's middags en op woensdag 2 september 1724 aan zijn verwondingen overleden.

² Voor de dader, Cornelis Vis, alias Kees de Grasboer, zie 0002. 180 *Vonnisboek*, f. 15v-17v. maandag 11 december 1724. Vrijspraak, mogelijkterwijs heeft Cornelis Vis zich, gezien de vrijspraak, tegen Jacob verdedigd in een gevecht wat door Jacob zelf begonnen is. wel wordt hij veroordeeld tot betaling van alle kosten. Voor een mogelijk identieke gebeurtenis, zie; Mathijs van der Prins (0002. 163 *Schouwcedullen* f. 98), die, als degene die het gevecht begonnen was, alsnog wordt veroordeeld.

³ "tussen" bovengeschreven.

⁴ Os ilion; darmbeen.

⁵ Intestinum colon; dikke darm.

de spieren van de lendenen tot aan desselfs wervelbeenderen,
welke wonden wij ondergeschreevenen absoluut doodelijk oordeelen.
Actum Gouda den 2 september 1724.

(was getekend) Daniel Dolegius de Kedts
Philippus Polijn

f. 107v Schouwe Jacob Gerritse *den jager 2 september 1724*

+ 00-11-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 108, maandag 13 november 1724
Margrietje Stoffels Tyrion, 42 jr.
Verdrinking

f. 108
Pro deo

Ik ondergeschreeven Willem Slingerland
ordinaris statschirurgijn der stad Gouda hebbe
ten versoekken van den heer en mr. Melchior
Snels baljuw en schout deeser stat op den
13 november 1724 gevisiteert het doode lichaam
van Margrietje Stoffels Tyrion, oud 42 jaaren
leggende op het Catharinen Gasthuys deeser stadt
ende bevonden de selve uitterlijk onbeschaadigt
sijnde in het waatter vermoort te sijn.
Actum Gouda den 13 november 1724

(was getekend) Willem Slingerland

+ 00-12-1724 0002. 163 Schouwcedullen f. 109, donderdag 7 december 1724
Abraham de Keyser, 64 jr.
Verdrinking

f. 109
Pro Deo

Ik ondergeschreeven Willem Slingerland
ordinaris statschirurgijn der stad Gouda hebbe
ten versoekken van den heer en mr. Melchior Snels
baljuw en schout deeser stat op den 7 december
1724 gevisiteert het doode lichaam van Abraham
de Keyser oud 64 jaaren leggende in sijn huys
staande in de Sak ende bevonden de selve
uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het waatter
vermoort te sijn.
Actum Gouda den 7 december 1724

(was getekend) Willem Slingerland

+ 00-01-1725 0002. 163 Schouwcedullen f. 110, maandag 8 januari 1725
Pieter Turf, 39 jr.
Verdrinking

f. 110

Ik ondergeschreeven Willem Slingerland ordinaris
stadschirurgijn van Gouda, hebbe ten versoekken
van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en

Gezegeld en getekend: De Grande¹

¹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Adriaan_de_Grande Adriaan de Grande (Gouda, 19 februari 1682 - 9 augustus 1763) was een Noord-Nederlandse jurist. Hij was van 1705-1726 secretaris van Gouda en van 1754 tot 1763 president van de Hoge Raad.

schout deeser stadt op den 8 january 1725 gevisiteert het doode lichaam van Pietter Turf, oud 39 jaaren leggende in sijn huys staande op de Turfmarkt, ende bevonden de selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde, in het waatter versmoort te sijn.
Actum Gouda den 8 january 1725

(was getekend) *Willem Slingerland*

**† 00-08-1725 0002. 163 Schouwcedullen f. 112, vrijdag 3 augustus 1725
Willem van Leeuwen, 28 jr.
Verdrinking**

f. 112

Gezegeld en getekend: De Grande

Ik ondergeschreeven mr. Willem Slingerland, ordinaris stadschirurgijn van Gouda, hebbe op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schoudt deeser stad, op den 3 augustus 1725 gevisiteert het doode lichaam van Willem van Leeuwen, oud 28 jaaren leggende op het Sinte Catharinen Gasthuys deeser stadt ende bevonden, (de selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde) in het waatter versmoort te sijn.
Actum Gouda den 3 augustus 1725

(was getekend) *Willem Slingerland*

**† 00-12-1725 0002. 163 Schouwcedullen f. 114, woensdag 5 december 1725
Marritje Pieters van Roon, echtgenote van Christiaan de Pauw, 34 jr.
Brandwonden ?**

f. 114

Gezegeld en getekend: De Grande

Op heden den 5 december 1725 hebben wij ondergeschreeven Daniel Dolegius de Kets *medicinae: doctor*: Philippus Polijn en Willem Slingerland statsmeesters en chirurgijns, op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda, gevisiteert overeen het doode lichaam van Marritje Pieters van Roon, oud 34 jaaren, huysvrouw van Christiaan de Paauw, woonende op de hoek van de Houttesteeg, ende bevonde de selve sonder eenige wondens, als alleen een lichte contusie¹ op de regterzijde van het aangezigt, op het jukbeen (of zygomaticum) maar, wel een swaare verbrantheyd op de buyk met bladders verselt, als ook een bladder² in de regtersijde, en aan beyde handen, veroorzaakt door het onvoorsigtig appliceren van een heette, (in de wandeling genaamde) colyksteen in een sakje sants. De escaar³, of doodgebrande korst, op de buyk quam juist met de grootte van de gemelde steen overeen, die ook door de heevigheyd van het daar toe gebruykte vuur swart geroostert was.
Ik doctor De Kets verklaare afsonderlijk dat ik bij de patient zijnde geroepen, de selve altijd bij haar volle verstand, sonder braking,

¹ *GTB*. Contusie. Beschadiging van inwendig weefsel of van een inwendig orgaan, zonder dat een open wond ontstaat, veroorzaakt door een van buitenaf inwerkend stomp geweld, een stoot of een val, en gepaard gaand met pijn, zwelling en/of verkleuring van het getroffen lichaamsdeel; kneuzing.

² *Ibidem*. *Ibidem*. Bladder; blaar.

³ *Ibidem*. Escaar, eschare, eschaar; Korst op een wond; roof.

pok¹, quijl uit de mond, intermissie of convulsive pols², of trekking des lichaams bevonde hebbe; en ook naauwkeurig my telkens geïnformeert hebbe, of sij patiente aan het eene of andere deel des lichaams geen buitengewoone sware pijn gevoelde telkens geantwoort heeft, NEEN, maar al mijn leeden doen seer; en insonderheyd handen en voeten. 't Oorkonde deeser bij ons onderteekent.

(was getekend) Daniel Dolegius de Kedts *medicinae* doctor
Philippus Polijn
Willem Slingerland

f. 115v Schoucedul van het dode lichaam van Marritgen Pieters van Roon, huysvrouw van Christiaen de Paeuw 5 december 1725

**+ 00-12-1722 0002. 163 Schouwcedullen f. 116, vrijdag 4 december 1722
Frans Liebout, wonende aan de zuidzijde van de St. Janskerk, 52 jr.³
Zelfmoord ?**

f. 116

Wij ondergeschreeven doctor Daniel Dolegius de Kedts per absentie van de heer doctor Georgius Boudens, als ordinaire stads-doctor en mr. Philip Polijn ordinaire stads-chirurgijn, hebben op 't verzoek van de heer en meeste⁴ Melchior Snels balliuw en schout dezer steede, het lichaam van Frans Liebout ontrent 52 jaren⁴ oud gevisiteert, dood leggende in zijn huys, aan de zuydzijde van Sint Jans-kerk, en het selve bevonden gegrieft te zijn met een swaare sneede, van vooren in den keel, ten halve de kin en borst-been, met afsnijding van de geheele aspera arteria⁵ tot op de slok-darm, en verder de arteria carotis⁶ aan de linker-zijde van den hals: Welke wonden wij oordeelen absoluut doodelijk te zijn. Actum Gouda den 4 december 1722.

(was getekend) Daniel Dolegius de Kedts *medicinae* doctor
Philippus Polijn

f. 116v Schouw van 't lijck van Francois Libout, 4 december 1722

**+ 19-06-1726 0002. 163 Schouwcedullen f. 117, maandag 10 juni 1726
Cornelis Ariensze Vos, 27 jr.
Dodelijk ongeval, overreden door een wagen op de groote Markt**

f. 117

Gezegeld en getekend: De Grande

Wij onderschreeven Daniel Dolegius de Kedts *medicinae* doctor en Philip Polijn chirurgijn deser stad, getuygen op ordre van den heer & mr. Melchior Snels balliuw &ct, het doode lichaam van Cornelis Ariensze

¹ *Ibidem*. Pok; (hier in de betekenis) toestand van niet gezond zijn, ziekte. (weinig gebruikt).

² *Ibidem*. Intermissie of convulsive pols, intermissie; onregelmatige polsslagen.

³ 0002.180 f. 8v-9v, vrijdag 11 december 1722. Lijsbeth Proefhamer, weduwe van Hendrick van Loon, linnennaaster, 50 jaar, wordt veroordeeld wegens overspel veroordeeld tot 50 jaar verbanning uit Holland en Westfriesland op straffe van zwaardere straf. Na het overlijden van haar man heeft zij twee kinderen gekregen. Later is zij in Rotterdam met Frans Lebot, schoenlapper, samen gaan wonen terwijl diens vrouw nog leefde. In 1718 zijn zij en Frans in Gouda komen wonen waar hij op 4 december 1722 is overleden.

⁴ "jaren" bovengeschreven.

⁵ Aspera Arteria; de ader bij de slakdarm.

⁶ Arteria Carotis; halsslagader.

Vos out, ontrent 27 jaaren, leggende in de Keyserstraat in 't huys naast den Roosenboom, gevisiteerd te hebben, en bevonden de linker boven arm (os brachii sinistri) zeer zwaarlijk met een wonde gebrooken te zijn, als ook de eerste wervelbeen van de lendenen (spina lumborum vertibra) diep inwaarts gewecken, en bijgevolg de behoorlijke aaneenschaakeling dier wervel beenderen gebroken te zijn, beyde door het overrijden van een wagen met 7 of 8 menschen daarop zittende op de groote Markt, veroorzaakt.
Gouda den 10 juny
1726

(was getekend) Daniel Dolegius de Kets *medicinae* doctor
Philip Polijn

† 00-06-1726 0002. 163 Schouwcedullen f. 119, dinsdag 11 juni 1726
Hendrik Aertsze van Dam
Verdrinking

f. 119

Gezegeld en getekend: De Grande

Wij ondergeschreevenen Daniel Dolegius de Kets *medicinae* doctor en ~~de~~ Willem Slingerland ordinaris stadschirurgijn van Gouda, hebben op ordre vanden heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout, deeser steede, op den 11 juny 1726 gevisiteert het doode lichaam van Hendrik Aartsze van Dam, leggende in de Vlaamingstraat, ende bevonden de selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde, in het waatter versmoort te sijn.
Actum Gouda den 11 juny 1726

(was getekend) Daniel Dolegius de Kets *medicinae* Doctor
Willem Slingerland

† 00-01-1727 0002. 163 Schouwcedullen f. 121, maandag 20 januari 1727
Snels Cornelisse van Leeuwen, 42 jr.
Verdrinking

f. 121

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*¹

Ik ondergeschreeve Willem Slingerland ordinaris stadschirurgijn binnen Gouda, hebbe op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deser stad, op den 20 january 1727 gevisiteert het doode lichaam van Snels Cornelisse van Leeuwen, oud 42 jaarren woonende te Moordregt en leggende op den Hoogen Dijk even² buiten Gouda, bij de Valbrug³, welk lichaam voornoemt, ik bevonde hebbe uitterlijk gaaf en onbeschaadigt sijnde, in het waatter versmoort te sijn.
Actum Gouda den 20 january 1727

(was getekend) *Willem* Slingerland

¹ [https://nl.wikipedia.org/wiki/Gerard_van_Brandwijk_\(1704-1762\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Gerard_van_Brandwijk_(1704-1762)). 1729-1749 Secretaris van Gouda.

² "even" bovengeschreven.

³ "bij de Valbrug" bovengeschreven.

† **17-03-1726** 0002. 163 Schouwcedullen f. 123, maandag 18 maart 1726
Gerrit van der Want, 76 jr.
Slachtoffer doodslag, gepleegd door Susanna Proefhamer, zijn echtgenote¹

f. 123

Wij ondergeschreevene Daniel Dolegius de Kets *medicinae doctor* ende Willem Slingerland *ordinaris stats chirurgijn*, hebben op den 18 maart 1726, ter requisitie van de heeren baljuw en schout mr. Melchior Snels, en Scheepenen, gevisiteert het doode lichaam van Gerrit van der Want, oud omtrent 76 jaaren leggende op de bedsteede in zijn wooningge in een gang, genaamt Koekkelstok en² poortje in de Voogelensang binnen deese stad, de welke gesegt wierd des aavons te vooren zijnde den 17 te sijn seer schielijk overleeden, sijnde doen het vermoeden of hij wel mogt gestranguleert sijn, en hebben dien volgens het zelve lijk naauwkeurig ondersogt, en gevisiteert, maar geen de minste teekkenen die door enige bant soude veroorzaakt sijn aan desselfs hals, noch eenige dislocatie van de halsbeenderen, ofte quetsuure aan het lichaam bevonde, sijnde het selve ten eenemaal gaaf en onbeschaadigt. Actum Gouda den 18 maart 1726

(was getekend) Daniel Dolegius de Kets *medicinae doctor*
 Willem Slingerland

† **00-03-1728** 0002. 163 Schouwcedullen f. 124, woensdag 10 maart 1728
Jacobus van der Kraan
Verdrinking

f. 124

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Dirck de Vrije in absentie van de heer Georgius Boudens *statsdoctor* en Willem Slingerland *ordinaris stadtschirurgijn* hebben op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deser stad Gouda op den 10 maart 1728 gevisiteert het doode lichaam van Jacobus van der Kraan leggende in het Oudenmanhuys³, ende bevonden het selve uytterlijk onbeschadigt sijnden, in het water versmoort te sijn. Actum Gouda den 10 maart 1728.

(was getekend) Dirck de Vrije
 Willem Slingerland

† **00-06-1728** 0002. 163 Schouwcedullen f. 126, zaterdag 5 juni 1728
Lysbeth Verbey, 48 jr.
Zelfmoord

f. 126

¹ Zie 0002. 180 *Vonnisboek* f. 20-21v, dd. 29-03-1736. Het vonnis van Susanna Proefhamer, echtgenote van Gerrit vander Want. Zij wordt wegens moord op haar man ter dood veroordeeld. Het vonnis wordt voltrokken door middel van wurging aan een paal op het schavot.

² Sic, lees "een".

³ <http://www.hetoudemannahuis.nl/> "het Oudenmanhuys" thans het Willem Vroesenhuis.

Wij ondergeschreven Dirck de Vrije *medicinae doctor* en Willem Slingerland stadschirurgijn binnen de stad Gouda, hebben ten versoeke vanden heer ende mr. Melchior Snels bailliu en schout des stad Gouda op den 5 juny 1728, gevisiteert het doode lighaam van Lysbeth Verbey out ontrent 48 jaeren leggende in haar huys staande op de Nieuwehaaven in een poortje en bevonden desselfs lighaam rontom onbeschadigt sijnde door de strop gestikt te sijn
Actum Gouda den 5 juny 1728.

(was getekend) Dirck de Vrije *medicinae doctor*
Willem Slingerland

+ 24-08-1728 0002. 163 Schouwcedullen f. 128, dinsdag 24 augustus 1728
Salomon de Langen
Ongeval, overreden door een kar "per se niet doodelijk"

f. 128
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirck de Vrije *medicinae doctor* in absentie van de stadsdoctor en Willem Slingerland ordinaris stadschirurgijn hebben op ordres vanden heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda, op den 24 augustus 1728 gevisiteert het doode lichaam van Salomon de Langen het welke gesegt wierd overreden te sijn, leggende in een huys op de Moordregsten dijk bij de pelmoolen waar in bevonden hebben een streep gaande van het linker oog langs de neus tot over de kin, en verder een contusie op het hoofd ter plaatse van het os bregmatis¹, verders het cranium² ontbloot sijnde heeft men bevonden, een fractura beginnende in het midden van het os bregmatis een vingerbreedtte van de sutura lambdaydea³ dwers door de selve heen gaande, naar het os occipitale⁴, in het welke de fractuur eijndigde het cranium afgesaagt sijnde heeft men alles verder onbeschaadigt gevonden selfs sonder de minste impressie van de dura mater⁵ ofte enige extravasatie⁶, het welke wij dusdanig bevonden hebbende oordeelen het selve per se niet doodelijk te sijn.
Actum ut supra.

(was getekend) Dirck de Vrije
Willem Slingerland

+ 24-09-1728 0002. 163 Schouwcedullen f. 130 Vrijdag 24 september 1728

¹ Os bregmatis; getande, onbeweeglijke verbinding van middenhoofdsbeen.

² Cranium; Schedel zonder de kaken.

³ Sutura lambdaydea / sutura lambdoidea; lambdanaad tussen achterhoofdsbeen en wandbeenderen.

⁴ Os occipitale; achterhoofdsbeen.

⁵ Dura mater; harde hersenvlies.

⁶ *GTB*. Extravasatie; uitstorting van lichaamsvochten, zooals bloed uit de vaten.

**Hendrik van Veen¹, alias Rijck de sleper, 30 jr.
Slachtoffer doodslag, gepleegd door Pieter van der Kley²**

f. 130

Wij ondergeschrevenen Dirck de Vrije *medicinae doctor* & Willem Slingerland ordinaris stadschirurgijn hebben op den 24 september 1728 op ordre van de heer & mr. Melchior Snels bailju & schout deser stad gevisiteerd het dode lighaam van Hendrik van Veen oud sijnde omtrent 30 jaaren, leggende op het Korte Raampje in zijn huys, waar in bevonden hebben een wonde in de borst ter hoogte van de vierde rib, ter linker zijde rekenende van onderen op, sijnde de vijfde rib half afgesneden verders doorgaande door de lobens van de long dwers door het diaphragma ter plaatse van het mediastinum, eyndigende in de caviteyt van het abdomen. Het welk wij ondergeschrevenen dus bevonden hebbende oordelen positiv lethaal te sijn³.

(was getekend) Dirck de Vrije
Willem Slingerland

**† 00-04-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 131, woensdag 13 april 1729
Maddaleentje Tirions, 50 jr.
Zelfmoord**

f. 131
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirck de Vrije *medicinae doctor* en Willem Slingerland ordinaris stadschirurgijn hebben op ordres vanden heer en mr.⁴ Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda op den 13 april 1729 gevisiteert het doode lichaam van Maddaleentje Tirions oud in de 50 jaaren sijnde in haar huys in het Tuurenhout ~~houdt~~ op de Nieuwehaaven ende bevonden de selve door de koorde gestikt te sijn.
Actum Gouda den 13 april 1729

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

**† 22-03-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 133, dinsdag 22 maart 1729
Jacobus Mol, pijpenmakersknecht, 36 jr.**

¹ Zie ook: 0002. 112 *Vierschaarboek*, dinsdag 2 november 1728.

² Verwond op zaterdagmiddag 18 september 1728 en in de nacht van dinsdag 23 op woensdag 24 september 1728 aan zijn verwondingen overleden. Zie ook: 0002. 180 *Vonnisboek* f. 32v-34. De dader Pieter vander Kleij wordt op dinsdag 30 november 1728 bij verstek veroordeeld tot vervallen van alle rechten, 99 jaar verbanning uit Holland, Zeeland en Utrecht op straffe van onthoofding, confiscatie van zijn goederen en betaling van de kosten.

³ 0002. 158 *Informatieboek van de Bailliu*, p. 97 dd. zaterdag 25 september 1728. Gerrit Wassenburg verklaart naer afneminge van eede: Dat hij op saterdag den 18e september 1728 des middags over 12 uyren op de Nieuwstraet tegen is gekomen Rik Cornelisz. van Veen, die hem get. sijde dat hij een schrikkelijke krauw - verstaende daermede een quetsuyl - hadde sijnde doe als verbonden. Dat hij get. met desselve is nae sijn huys gegaan en hem te bed heeft geholpen. Dat hij tegens hem get. in sijn huys seyde: "*Al most ik de dood sterven, ik kan men niet, die het mij gedaan heeft, nog ik heb ook geen mes gesien*". Dat dit quetsen gebeurt was op sijde van het huys "De Salm" na de Waag. Dat hij maer ten beste had gesproken, en dat hij eerst meende dat hij maar met een vuyst of vinger tegen sijn lijf gestoten wierd, maar naderhand sijn bloed siende, dat hij doe die persoon, die hem gequest had, een goede slag om sijn kop gaff, soo hij tegen de muur rolde. Wijders verclaert hij get. dat hij de broeder van den dader ten huysse van den gequeste heeft gesien en aan desselvs snaer Jannitje Jopps yets gelds heeft gegeven. Desselve broeder werkt bij Beukel van Beyeren: Soo waerlijk &

⁴ "Meester" op later tijdstip tussengescreven.

Slachtoffer doodslag, gepleegd door Isaac Isaacs de Mol, zijn broer¹

f. 133

Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije *medicinae doctor* en Willem Slingerland *ordinaris stadschirurgijn* van Gouda, hebben op ordres van de heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda, op den 22 maart 1729 gevisiteert het doode lichaam van Jacobus Mol, oud 36 jaaren, leggende op de Groeneweg in de Weyde Poort, ende bevonden het selve gegriefte te sijn, met een steek in de linker hypochondrium, met afsnijding van de laaste basterd rib, als meede van het intestinum jenunum² en quetsing van het intestinum colon, het welke wij ondergeschreeven³ absoluut doodelijk oordeelen⁴. Actum Gouda den 22 maart 1729.

(was getekend) Dirk de Vrije
H. T. Polijatros
Willem Slingerland

f. 134v Schouceel Jacobus de Mol

† 00-05-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 135, zondag 15 mei 1729
Grietje Poortman, Antonie Stuk's weduwe, 70 jr.
Verdrinking

f. 135

Pro Deo

Wij onderschreven Dirck de Vrije stadsdoctor & Willem Slingerland stadschirurgijn hebben op order van de heer & mr. Melchior Snels baljuw & schout der stad Gouda gevisiteert het verdronke liggaam van Grietje Poortman weduwe van Anthony Stuk, oud omtrent 70 jaar, leggende op het Verloore Kost in het telders huysje, 't welk naar het examen ombeschadigt bevonden hebben, dierhalve oordelen wij ondergeschreeven⁵ dit liggaam in 't water gesmoort te sijn
Actum den 15 may 1729

(was getekend) Dirk de Vrije
H. T. Poliatros
Willem Slingerland

¹ Verwond op 20 zondag maart 1729 en overleden op 22 dinsdag maart 1729. Zie ook: 0002. 180 *Vonnisboek* f. 34v., dinsdag 24 mei 1729. De dader Isaac Isaacs de Mol wordt wegens broedermoord bij verstek veroordeeld tot vervallen van alle rechten, 99 jaar verbanning uit Holland, Zeeland en Utrecht op straffe van onthoofding, confiscatie van zijn goederen met recht van terugkoop en betaling van de kosten.

² Intestinum jejunum ? Middelste gedeelte van de dunne darm.

³ Naast Dirck de Vrije en Willem Slingerland is de cedulle medeondertekend door H. T. Polijatros. (Nog) onbekend wie dit is. Bik geeft in *Vijf eeuwen medisch leven in de stad van der Goude* ook geen uitsluitel.

⁴ 0002. 158 *Informatieboek van de Bailliu*, p. 109. Maandag 21 maart 1729. Verklaring van Jacobus Isaacs de Mol, geboortig van Gouda, oud omtrent ses en dertig jaren, wonende in de Wijdepoort op de Groeneweg, sijnde een pijpmakersknegt, gequest de bed leggende, verclaert na afneming van eede, dat hij gisteren sijnde zondag den 20e maart 1729, omtrent de klokke half een uyre beschonken t' huys gekomen sijnde, in woorden is geraekt met sijn moeder Neeltje Cornelis, weduwe van Isaac de Mol, wonende binnen dese stad mede in de Wijdepoort. Dat sijn broeder Isaac de Mol wonende agter sijn moeders huys, daerop in haer huys is gekomen door de deur van 't gangetje, hebbende een stuk in sijn eende hand, en een mes in de andere hand, en raakte ook aenstonds in woorden met hem gequeste. Dat hij gequeste sat voor den haart hebbende de tang in sijn hand, waermede dat hij sijn broeder wilde afweeren, dat sijn broeder onder de tang schoot, waerop hij gequeste de vulgt nam na de trap, sijnde ontrent drie a vier treden van de haart, en eer dat hij op de selve trap was, dat sijn broer hem die een steeck bragt. Dat hij gequeste doe seyde ik heb het al weg en viel doe voorts van sijn selve. Datter niemand meer in huys was als sij lieden met haar drien. Soo waerlijck &

⁵ Medeondertekend door H. T. Polijatros. (Nog) onbekend wie dit is.

† 00-05-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 137, zondag 15 mei 1729
Thomas Ariensz van Cleef, 7 jr.
Verdrinking

f. 137

Wij onderschreven, Dirk de Vrije stadsdoctor & Willem Van Slingerland stadschirurgijn, hebben op ordere van de heer & mr. Melchior Snels, baljuw & schout der stad Gouda; op den 23 may 1729 gevisiteert het verdronke ligghaam van Thomas Ariens van Cleef, oudt omtrent seven jaar, leggende in een huys, in een poortje, op de Cingel bij de Winterdijk, 't welk wij onder geschreven¹ ombeschadigt bevonden hebbende, oordelen het selve in 't water gesmoort te sijn. Actum op dato als boven.

(was getekend) *Dirk de Vrije*
H. T. Poliatros
Willem Slingerland

† 00-05-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 139, maandag 9 mei 1729
Jan Pieterse van der Putten, 7 jr.
Verdrinking

f. 139

Wij ondergeschreven Dirk de Vrije stads doctor & Willem van Slingerland stadschirurgijn hebben op ordere van de heer & mr. Melchior Snels baljuw & schout der stad Gouda gevisiteert op den 9 may 1729 het verdronke liggaam van Jan Pieterse van der Putten oud 7 jaren leggende in een huys in de Doelesteeg. 't Welk naar het examen ombeschadigt bevonden hebben, dierhalve oordelen wij [ondergeschreven]² dit liggaam in 't water gesmoort te sijn Actum ut supra, den 9 may 1729

(was getekend) *Dirk de Vrije*
H. T. Poliatros
Willem Slingerland

† 00-06-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 141, vrijdag 24 juni 1729
Lysbeth Ariens Tras
Verdrinking

f. 141
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor en *Willem Slingerland* stadschirurgijn van Gouda hebben op ordre vanden heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda op den 24 juny 1729 gevisiteert het doode lichaam van Lysbet Ariens Tras leggende op de Nieuwe haaven ende bevonden het selve onbeschaadigt sijnde in het water versmoort te sijn. Actum Gouda den 24 juny 1729

¹ Ibidem.

² Medeondertekend door H. T. Polijatros. (Nog) onbekend wie dit is.

(was getekend) *Dirk de Vrije medicinae doctor*
Willem Slingerland

† 00-06-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 142, maandag 27 juni 1729
Kaatje
Verdrinking

f. 142
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor en Willem Slingerland stadschirurgijn van Gouda hebben op ordre van de heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda, op den 27 juny 1729 gevisiteert het doode lichaam van Kaatje [] sijnde geboortig van Doesburg, woonende in de¹ Dubbelde buurt bij Cornelis Keettel glasemaker en verwer, voor dienstmeyd, ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het ✕ water versmoort te sijn.
Actum Gouda den 27 juny 1729

(was getekend) *Dirk de Vrije medicinae doctor*
Willem Slingerland

† 00-06-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 143, donderdag 30 juni 1729
Marij Glijnen, slaawijf
Verdrinking

f. 143
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor, en Willem Slingerland stadschirurgijn van Gouda, hebben op ordre van de heer en mr. Melchior Snels, baljuw en schout der stad Gouda, op den 30 juny 1729, gevisiteert het doode lichaam van Marij Glijnen, slaawijf² leggende in haar huys in de Minnebroer steeg, ende bevonde het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde, in het water versmoort te sijn.
Actum Gouda den 30 juny 1729

(was getekend) *Dirk de Vrije medicinae doctor*
Willem Slingerland

† 00-07-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 144, woensdag 13 juli 1729
Abraham de Roode, notaris, 27 jr.
Verdrinking

f. 144

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor en Willem Slingerland stadschirurgijn van Gouda hebben op ordres van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda, op den 13 july 1729 gevisiteert het doode lichaam van Abraham de Roode notaris¹, oud sijnde omtrent 27 jaaren, leggende in het

¹ "de" bovengeschreven.

² *GTB*. Slaawijf; verkoopster van bladgroenten als sla.

tuynhuys van sijn tuyn geleegen effen buyten de Kleywegspoort in 't begin van de Boelekade, ende het selve naar naauwkeurige examinatie bevonden, uitterlijk gaaf en onbeschaadigt sijnde, in het water versmoort te sijn.

Actum Gouda den 13 july 1729

(was getekend) *Dirk de Vrije medicinae doctor*
Willem Slingerland

† 00-00-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 146, maandag 1 augustus 1729
Willem Dirckse, so gesegt werd van Leyden
Verdrinking

f. 146
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor en Willem Slingerland stadschirurgijn, hebben op ordres vanden den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda, op den 1 augustus 1729 gevisiteert het doode lichaam van Willem Dirkse, so gesegt word, van Leyden, leggende op het Pesthuys, doch hebben om het bederf, en swaare verrotting, het selve niet naauwkeurig kunnen² examineren, derhalven na verdere omstandigheeden, oordeelen wij ondergeschreeven het selve in het water versmoort te sijn.
Actum Gouda ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-09-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 148, vrijdag 16 september 1729
Jan 't Hoen, 32 jr.
Zelfmoord

f. 148
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor en Willem Slingerland stadschirurgijn van Gouda hebben op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deeser stad, op den 16 september 1729 gevisiteert het doode lichaam van Jan 't Hoen oud 32 jaaren, leggende in sijn huys op de Korten Raam, naast de agterpoort, van het Leprooshuys, ende bevonde het selve uitterlijk gaaf en onbeschadigt te sijn, behalven aan de keel, welke rondom ter diepte van een vinger breed³, een rode en bloedige kneep ingedrukt was, weshalve wij ondergeschreeven oordeelen den selve Jan 't Hoen, door een koorde gestikt te sijn.
Actum ut supra.

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

¹ Voor sijn nagelaten archief, zie *Archieven van de notarissen residerende te Gouda, 1593-1842*, inv. nr. 0043. 667 Minuut-akten, 1727 juni 25 - 1729 juli 12. Met index, 1727-1729.

² "kunnen" bovengeschreven.

³ "breed" bovengeschreven.

† 00-09-1729 **0002. 163 Schouwcedullen f. 149, zaterdag 3 september 1729**
Racheltje Dirks Outham, 4 jr.
Verdrinking

f. 149
 Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stads doctor en Willem Slingerland stadschirurgijn van Gouda hebben op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deser stad op den 3 september 1729 gevisiteert het doode lichaam van Racheltje Dirks Outham oud omtrent 4 jaaren, leggende in het huys van haar vader Dirk Outham in de Robaartsteeg, ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het waater versmoort te sijn. Actum ut supra.

(was getekend) Dirk de Vrije
 Willem Slingerland

† 00-08-1729 **0002. 163 Schouwcedullen f. 150, dinsdag 2 augustus 1729.**
Jacobus de Kock, geboren in Melse buiten Gent, 25 jr.
Slachtoffer doodslag, gepleegd door een zekere Lijsbeth, een bedelaarster en landloopster¹

f. 150
 Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor, en Willem Slingerland stadschirurgijn, hebben op ordres van den heer en mr. Melchior Snels, baljuw en schout der stad Gouda, op den 2 augustus 1729 gevisiteert het doode lichaam van Jacobus de Kok, oud 25 jaaren, sijnde gebooren omtrent een half uur buiten Gent, hebbende de selve op den 16 july deses jaars een wonden ontfangen in sijn linkker sijde, ter hoogte van de vijfde en sesde rib, welke wij bij nader examen bevonden hebben in de buyk te penetreren, inciderende² de milt, met een sneede ter grootte van twee en een halve vinger breed, sijnde de buik van onderen vervult, met geconguleert bloed, als mede de borst, welkers vliessen zeer geïnflammeert waaren, met dunne etteragtige stoffe, het welke wij ondergeschreevenen dus bevonden hebbenden oordeelen absoluut lethaal te sijn³. Actum Gouda ut supra.

¹ Voor de dader, Lijsbeth, een bedelaarster en landloopster, zie 0002. 180 *Vonnisboek*, f. 36-37v. dinsdag 4 oktober 1729. Zij. wordt bij verstek vervallen verklaard van al haar rechten, voor 99 jaar verbannen uit Holland, Westfriesland, Zeeland en Utrecht op straffe van met het zwaard geëxecuteerd te worden, confiscatie van haar goederen en betaling van de gerechtskosten. Zie ook 0002. 158 *Informatieboek van de Bailliu*, p. 115. zaterdag 16 juli 1729. Verklaring van Jacobus de Kock zelf.

² *GTB*. Incideeren; Een incisie maken in (iets), insnijden.

³ 0002-158, *Informatieboek van de Bailliu*, p. 115. Zaterdag 16 juli 1729. Jacobus de Kock, geboortig van Melse buyten Gent, oud 24 a 25 jaar, een boer van handwerk, gequest te bedde leggende verclaert na afneminge van eede: dat hij op donderdag den 14 july 1729 hier in de stad is gekomen, laatst van Oudewater, en te voren van Amersfoort. Dat twee nagten heeft geslapen ten huys van Arie Mopman, dat daer gisterenavond mede in huys heeft geslapen een vrouwmens die Lijsbeth wierd genoemd, en een blinde vrouw bij haer had, dat sij een bult had, en een coffy coleurde mantel aan, dat hij van de morgen voor 8 uyren bij haer in de haart komende, haer heeft sie staan met een manspersoon met eenen arm voor het venster van binnen in den haert, dat sij uyt de venster wou klimmen, dat hij haer doe van agteren bij de rock vatte, dat sij besig was met een boterham te eeten met een mes in de hand. Dat dat vrouwmens sig doe omkeerde en met dat mes hem doe een steek bragt in de linkersijde daer hij tegenwoordig van gequest lijd, sonder eenige oneffen woorden met malkander te hebben, en na het hem scheen, quam het voor dat sij de steek al jokkende deed. Soo waerlijk &

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-10-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 152, zondag 23 oktober 1729
Izak van Waas, 29 jr.
Verdrinking

f. 152
Pro Deo

Ik ondergeschreeven Willem Slingerland stadschirurgijn van Gouda hebbe op ordres van de heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deser stad op den 23 oktober 1729 gevisiteert het doode lichaam van Izak van Waas oud 29 jaaren leggende in het Coddesteegje en bevonde het selve onbeschaadigt sijnde in het water versmoort te sijn.

(was getekend) *Willem Slingerland*

† 00-10-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 153, woensdag 26 oktober 1729
Petronella Balijn, echtgenote van Jan de Groot
Verdrinking

f. 153
Pro Deo

Ik ondergeschreeven Willem Slingerland ordinaris stadschirurgijn van Gouda, hebbe op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deser stad op den 26 oktober 1729 gevisiteert het doode lighaam van Petronella Balijn huysvrouw van Jan de Groot¹ oud 41 jaaren leggende in haar huys op de Cingel buyten de Dijkspoort ende bevonden het selve uitterlijk onbeschadigt sijnde in het water versmoort te sijn.

(was getekend) *Willem Slingerland*

† 29-11-1729 0002. 163 Schouwcedullen f. 154, dinsdag 29 november 1729
Gerrit de Heer, 34 jr.
Dodelijk ongeval, val uit een luik van een molen

f. 154
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije ordinaris stadsdoctor en Willem Slingerland stadschirurgijn hebben op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deser stad op den 29 november 1729 gevisiteert het doode lichaam van Gerrit de Heer oud omtrent 34 jaaren, leggende in sijn huys op het Verlooren Kost, gevallen uit het luyk vande moolen aldaar staande, op het rad vande waagen, waar in wij ondergeschreeven bevonden hebben een impressio ter breedte van een vinger, ter plaatse van de suturae coronalis¹

¹ "huysvrouw van Jan de Groot" bovengeschreven, met invoegtekens.

en sagittalis²; en naar separatie van de integumenten³ verscheyde fissuren⁴ en fracturen in het cranium, beneevens een seer grootte quantiteyt geextravaseert geronnen bloet het welke wij⁵ dus bevonden hebbende oordeeel positief oorsaak van des selfs dood geweest te sijn.
Actum in Gouda den 29 november 1729

(was getekend) Dirk de Vrije
H. T. Poliatros
Willem Slingerland

† 00-01-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 156, donderdag 19 januari 1730
Willem Pieterssen Boms, 78 à 80 jr.
Verdrinking

f. 156

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor en Willem Slingerland stadschirurgijn hebben op ordres van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda op den 19 january 1730 gevisiteert het doode lichaam van Willem Piettersen Boms oud 78 a 80 jaaren leggende in het huys van Pietter Boms in de Korte Groenendaal, het welke wij naar een naaukeurig examen bevonden hebben uitterlijk onbeschaadigt sijnde, in het waatter versmoort te sijn.
Actum Gouda ut supra.

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

† 00-01-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 158, zondag 29 Januari 1730
Aaltje Goossenson, 46 à 40 jr.
Oorzaak onbekend, hartaanval ?

f. 158

Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor en Willem Slingerland stadschirurgijn hebben op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda, op den 29 january 1730 gevisiteert het doode lichaam van Aaltje Goossenson oud tussen de ses en veertig en vijftig jaaren leggende op een bovenkamer in een huys in de Vuylsteeg⁶ waar in wij ondergeschreeven bevonden hebben de hals beneevens het aangesigt swart gesengt te sijn, de wenkbrauwen ende lel van het oor afgebrant sijnde, het welk wij oordeelen niet de oorzaak van haar dood geweest te sijn, dog door dien lang te vooren, met veel flaauwten en hartkloppingen

¹ Sutura coronalis; kroonnaad, naad tussen de botten van de schedel.

² Sutura sagittalis; de pijlnaad in het schedelbot.

³ Integument; hulsel, bekleedsel; de gezamenlijke bekledende delen (huidlagen) van mens of dier.

⁴ Fissuur; botletsel, barst/spleet, niet duidelijke zichtbaar.

⁵ Medeondertekend door H. T. Polijatros.

⁶ Scheygrond (1979), 37-38. Vuylsteeg, thans Korte of de Lange Dwarsstraat.

gequelt geweest was, sulks liever de dood heeft
veroorzaakt, en dus, op haar kooltest gevallen
sijnde, ~~dit~~ gesengt is.
Actum Gouda ut supra.

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

+ 00-03-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 159, maandag 27 maart 1730
Jan Heuchman, 60 jr.
Verdrinking

f. 159

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor
en Willem Slingerland stadschirurgijn van Gouda
hebben op ordres van den heer en mr. Melchior Snels
baljuw en schout deser stad op den 27 maart 1730
gevisiteert het dode lichaam van Jan Heuchman
oud omtrent 60 jaeren leggende in zijn huys op den
Raam ende bevonden het zelve uitterlijk onbeschadigt
sijnde in het water versmoort te sijn.
Actum ut supra.

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

+ 00-00-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 161, woensdag 12 april 1730.
Pietter Aryens de Jong, 70 jr.
Verdrinking

f. 161

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor
en Willem Slingerland stadschirurgijn van Gouda
hebben op ordres van den heer en mr. Melchior Snels
baljuw en schout deeser stad, op den 12 april 1730
gevisiteert het doode lichaam van Pietter Aryens
de Jong oud omtrent 70 jaeren leggende op de
Karnemelk aan de breede sijde onder de jurisdictie
van Gouda in sijn bouwhuys¹, ende bevonden het selve
rond om² uitterlijkke onbeschaadigt, dog seer verrot, sijnde
in het water versmoort te sijn.
Actum ut supra

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

+ 00-05-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 163, maandag 8 mei 1730
Pieter Varkeman, 50 jr.
Verdrinking

f. 163

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

¹ *GTB*. Bouwhuys; In streken waar veeteelt hoofdzaak is, zooals Zuid-Holland: dat vertrek van de boerderij, waar de behandeling van de melk of het maken van boter en kaas plaats vindt.

² "rond om" in de marge geschreven.

Bekennen wij ondergeschreven Dirk de Vrije stadsdoctor & Willem van Slingerland stadschirurgijn op ordere van den heer & mr. Melchior Snels baljuw & schout der stad Gouda gevisiteert te hebben het doode liggaam van Pieter Varkeman oud omtrent vijftig jaaren leggende in sijn huys op 't Zevenstraat¹ & het selve uytterlijk ombeschadigt in het water gesmoort te sijn bevonden hebben.
Actum In Gouda den 8 mey 1730

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

**+ 00-06-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 165, donderdag 15 juni 1730
Gijsbert Bouwens Boon, 24 jr.
Verdrinking**

f. 165

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor, en Willem Slingerland stadschirurgijn van Gouda, hebben op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deser stad, op den 15 juny 1730 gevisiteert het dode lichaam van Gijsbert Bouwens Boon oud 24 jaaren leggende in het huys van sijn vrouws vader Harmanus den Raad in de Houttesteeg² ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het waatter versmoort te sijn.
Actum ut supra

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

**+ 00-06-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 167-167v zaterdag 10 juni 1730
Gerrit Ariens de Ruytter, 25 jr.
Doodslag, gepleegd door Jan Janse van der Hel, wonende onder Schieland³**

f. 167

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Daniel Dolegius de Kets *medicinae doctor* en Willem Slingerland stadschirurgijn, hebben op ordres van de heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda, op den 10 juny 1730 naauwkeurig gevisiteert het doode lichaam van Gerrit Ariens de Ruytter oud 25 jaaren woonagtig onder Broekhuysen en leggende in het St. Catharine Gasthuys deser stad, ende bevonde het selve met seeven wonden gegriefte te sijn. naamentlijk
De eerste boven de regter wynbraauw ter lengtte van twee vingeren breed gaande door het pericranium⁴ tot in het cranium toe.
De tweede een superficiele wonde op de steromium humeri⁵

¹ *Scheygrond* (1979) 223-224. Zevenstraat identiek aan de Zeugstraat.

² *Ibidem*, 66-67. Houttesteeg, thans Houtenstraat.

³ Zie 0002. 180 *Vonnisboek* f. 39v-41, dinsdag 8 augustus 1730. De dader Jan Jansz. vander Hel wordt bij verstek veroordeeld tot 100 jaar verbanning uit Holland, Westfriesland en Utrecht op straffe van onthoofding, confiscatie van zijn goederen en betaling van de kosten.

⁴ Pericranium; Beenvlies dat de bekleding vormt van de botten van de schedel.

⁵ Steromium humeri; bovenarmbeen, de verbinding met het borstbeen ?

aan de regterzijde

De derde een superficiele wonde omtrend in het os clavicula dextra¹

De vierde een superficiele wonde in het regter schouderblad

De vijfde wonden is eeven boven de regter² hand binnenwaards, de

plaatze die carpus³ genaamt werd, daar men gewoonelijk de

pols voeld, met afsnijding van de arterie en quetsing der tendines⁴.

De sesde wonde van eeven beneeden de linkker elleboog

naa de binnen sijde met afsnijding van alle de tussen

beyde geleegeen deelen tot op het been toe.

De zeevende in de regter zijde van de borst tussen de

derde en vierde ribbe van boven af gerekent, met quetsing

van de derde rib, penetrerende tot in de holligheyd

van de borst, gaande de steek ter grootte van een

duymbreed door en door de longe heene tot in het

f. 167 mediastinum, sijnde de holligheyd van de borst

geheel met bloed vervuld welkke laatste of

zeevende wonde met sijne omstandigheden

Wij ondergeschreeven absoluut doodelijk oordeelen⁵

Actum Gouda den 10 juny 1730

(was getekend) Daniel Dolegius de Kets *medicinae doctor*

Willem Slingerland

f. 168v Schouwe Gerrit Ariens de Ruyter

+ 00-08-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 169, dinsdag 29 augustus 1730

Hendrikje van Doorn, 8 jr.

Verdrinking

f. 170

Pro Deo

Bekenne wij ondergeschreeve Dirk de Vrije

stadsdoctor & Willem van Slingerlandt stads

chirurgijn op ordere de heer & mr. Melchior

Snels baljuw & schout der stadt Gouda op den

29 augustus 1730 gevisiteert te hebben het doode

licghaam van Hendrikje van Doorn out om-

trent agt jaare leggende in een huys in de Can

deelsteeg op den Raam⁶; 't welk wij ondergeschreeve

uyterlijk ombeschadigt bevonden hebbende

oordeelen in het water gesmoort te sijn.

Actum in Gouda 29 augustus 1730

(was getekend) Dirk de Vrije

Willem Slingerland

+ 23-11-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 170, donderdag 23 november 1730

Pietter Trysburg, 68 jr.

¹ Os clavicula dextra; rechter sleutelbeen.

² "regter" bovengeschreven.

³ Carpus; gevormd door de 8 handwortelbeentjes, de ossa carpalia; de overgang van onderarm in hand.

⁴ Tendines; pezen.

⁵ 0002. 158, *Informatieboek van de Bailliu*, p. 132. Donderdag 13 juli 1730. Justus de Heer, mr. chirurgijn binnen dese stadt verclaert nae afneming van eede, dat op saturdagh voors. ten sijnen huysen is gekomen Jan Janse sijnde gequest, dat [...]mediaet op een kruywagen wiert gebragt Gerrit Ariensz. Dat hij get. hem Gerrit besagh en bevondt seer bebloet te sijn en dat een wonde in de borst had, en bijna stervende. Dat hij op het aenraden van anderen Jan Jansz. reets agter in sijn winkel sijnde heeft beginnen te verbinden. Dat Jan Capelle bij geval inquam die hem hielp. Dat hij bevondt de selve Jan Jansz. gequest te sijn met een grote snede in 't voorhoofd, een grote snede in de wang onder het regter oog, en een onder de kin, en een over de duym Dat hij het verbant door de schielijkheyd niet nae behoren heeft kunnen dien omdat den gequeste groten haest maekten. Soo waerlijk &.

⁶ *Scheygrond (1979)*, 159. "opt Coninxhof off in de Candeelsteegh".

Dodelijk ongeval

f. 170

Gezegeld en getekend: J. Snels¹

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor, en Willem Slingerland stadschirurgijn, hebben op ordres van de heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout deser stad Gouda² op den 23 november 1730 gevisiteert het doode lichaam van Pietter Trysburg oud 68 jaaren, leggende op de Kortten Tiendeweg in het huys van sijn soon, ende bevonden desselfs cranium ten eenemaal van voor tot agteren verbrijselt, en ingedeukt te sijn, met een seer sterkke extravasatie van bloed uit neus mond en ooren, alle het geene bovengemelde wij ondergeschreeven absoluut doodelijk oordeelen.

Actum ut supra

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

+ 00-12-1730 0002. 163 Schouwcedullen f. 172, donderdag 7 december 1730
Trijntje Paauw, 70 jr.
Verdrinking

f. 172

Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor en Willem Slingerland stadschirurgijn hebben op ordre van den heer en mr. Melchior Snels baljuw en schout der stad Gouda, op den 7 december 1730 gevisiteert het doode lichaam van Trijntje Paauw oud omtrent 70 jaaren leggende op de Groeneweg in het huys van Ary Mopman, ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het water versmoort te sijn.

Actum ut supra

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

+ 00-02-1731 0002. 163 Schouwcedullen f. 173, donderdag 22 februari 1731
Symon van der Heyden, 76 jr.
Verdrinking

f. 173

Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor en Willem Slingerland ordinaris stadschirurgijn³ hebben op ordres van den heer en mr. Jacob van der Togt baljuw en schout der stad Gouda⁴, op den 22 february 1731 gevisiteert het doode lichaam van Symon van der Heyden oud 76 jaaren leggende in sijn

¹ *De Nederlandsche Leeuw 1883-1932 / De Nederlandsche Leeuw, jaargang 19* (1901) 159-160. Mr. Jacob Snels, secretaris van Gouda, gedoopt aldaar 5 febr. 1683, was een zoon van mr. Melchior Snels, vroedschap en baljuw van Gouda.

² "Gouda" bovengeschreven.

³ Medeondertekend door H. T. Polijatros.

⁴ James, K.F.J. en Geselschap, J.E.J. "burgemeesters van Gouda", getekend door K.F.J. James en van biografische notities voorzien door J.E.J. Geselschap, in: *Twaalfde Verzameling Bijdragen van de Oudheidkundige kring "Die Goude"* (Gouda, 1963). Mr. Jacob van der Togt (Gouda, circa 1620 - 9 december 1680), van 1664 tot 1672 secretaris van Gouda. 1668-1680 lid van de vroedschap van Gouda, 1672-1674 burgemeester van Gouda 1675-1680, Pensionaris van Gouda, 1679-1680 Dijkgraaf van de Krimpenerwaard.

huys op den Rotterdamsen Dijk, ende bevonden
het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde, in het
waatter versmoort te sijn.
Actum ut supra.

(was getekend) Dirk de Vrije
H. T. Poliatros
Willem Slingerland

**+ 00-03-1731 0002. 163 Schouwcedullen f. 175, woensdag 21 maart 1731
Cornelis van den Berg, 36 jr.
Verdrinking**

f. 175

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Doctor Dirk de Vrije stadsdoctor
en Willem Slingerland ordinaris stadschirurgijn
van Gouda, hebben op ordres van den heer en
mr. Willem van den Kerkhoven¹ baljuw en
schout deser stad, op den 21 maart 1731 gevisiteert
het doode lichaam van Cornelis van den Berg oud
omtrent 36 jaaren leggende in het huys van sijn
broeder in de Keyserstraat over de Lang Willemsteeg
ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde
in het water versmoort te sijn.
Actum ut supra

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

**+ 00-07-1731 0002. 163 Schouwcedullen f. 177, maandag 30 juli 1731
Trijntje Cornelis van Daabelen, echtgenote van Laurens van der Tras, 60 jr.
Zelfmoord**

f. 177

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreevenen Dirk de Vrije stadsdoctor
en Willem Slingerland ordinaris stadschirurgijn,
hebben op ordres van den heer en mr. Willem van
den Kerkhoven baljuw en schout der stad Gouda
op den 30 July 1731 gevisiteert het doode lichaam van
Tryntje Cornelis van Daabelen² huysvrouw oud omtrent
sestig jaaren huysvrouw van Laurens van der Tras, leggende
in haar huys staande op de Korte Gouwe, ende bevonde
een crena ofte sleuf aan den hals, gemaakt door
een spijkerk touw, twee vingerbreet boven het strottenhoofd
loopende aande regter sijde over het kraakkebeen, agter
het oor, sijnde den hals aan die sijde onbeschaadigt,
gaande de selve crena aan de linkker sijde van agteren
om de hals drie a vier vingeren breed over het derde
wervelbeen, verder nog bevonden de cartilagines sentiformes³
uitmaakende de adams appel verbroomden, schietende
de fragmenten op de minste beweeging van de

¹ <http://resources.huygens.knaw.nl/repertoriumambtsdragersambtenaren1428-1861>. Dr. Willem vanden Kerckhoven (1678-1758). Zie ook: *Resolutien van de heeren Staaten van Holland en Westvrieland in haar edel Groot Mog. Vergadering genoomen in den jaare 1731*, 54. Dr. Willem vanden Kerckhoven werd op 14 februi 1731 tot schout benoemd; voorgedragen voor de benoeming waren: Dr. Willem vanden Kerckhoven, Reinier Crabeth en de regerend burgemeester mr. Willem Hendrick van Cattenburg.

² Naam mogelijk ook te lezen als: "d' Aabelen".

³ Cartilagines Sentiformes; verouderde benaming voor cartilago thyroidea (schildkraakbeen), een stuk kraakbeen dat onderdeel is van het strottenhoofd. Tegen het schildkraakbeen ligt de schildklier.

vingeren over malkander, met eenig geraas, welk
bovenstaande wij ondergeschreeven oordeelen positiv
lethaal te sijn.
Actum ut supra.

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

+ 19-10-1731 0002. 163 Schouwcedullen f. 179, zaterdag 20 oktober 1731
Jan Casparsen Pot, varensgezel, 23 jr.
Slachtoffer doodslag, gepleegd door Adriaen Jansz Loos¹

f. 179
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en
Willem Slingerland coctor en chirurgijn respective
der stad Gouda, hebben op ordre van den heer
en mr. Willem van den Kerkhooven baljuw
en schout deser stad op den 20 oktober 1731
gevisiteert het doode lichaam van Jan Casparsen
Pot oud 23 jaaren sijnde gequetst op zondag
avond den 14 oktober leggende in sijn huys
in de Vrouwensteeg in het Snapperdel² ende
bevonden het selve gegriefte te sijn met een
wonde ingaande tussen de derde en vierde
bastard rib aan de linkker sijde omtrent drie
handbreed van de rugstreng, perforerende de
integumenta, sijnde het diaphragma opgedrongen
tot aan de vierde waare rib, gaande verders
dwars door de milt heen het welke wij
ondergeschreeven absoluut doodelijk oordeelen.
Actum Gouda ut supra.

(was getekend) Dirk de Vrije
Willem Slingerland

+ 00-01-1732 0002. 163 Schouwcedullen f. 181, dinsdag 15 januari 1732
Kataryna van Wieringen, 50 jr.
Verdrinking

f. 181

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije,
en Willem Slingerland, doctor en
chirurgijn respective der stad Gouda,
hebben op ordre van den heer en mr. Willem
van den Kerkhooven, baljuw en schout
der stad Gouda; op den 15 January 1732
gevisiteert het doode lichaam van
Kataryna van Wieringen, oud 50 jaaren,
leggende in haar moeders huys, op de
Bottermarkt³, ende bevonden het selve
uitterlijk onbeschadigt sijnde, in het
waatter versmoort te sijn.
Actum ut supra

¹ Zie 0002. 180 Vonnisboek f. 43-44v., dinsdag 18 december 1731. De dader Adriaen Jansz. Loos, geboortigh binnen dese stad Gouda, out ontrent 23 jaaren, een varentgesel wordt bij verstek veroordeeld tot 100 jaar verbanning uit Holland, Westfriesland, Zeeland en Utrecht op straffe van onthoofding, confiscatie van zijn goederen met recht van terugkoop en betaling van de kosten.

² Scheygrond (1979) 174-175. Doodlopend straatje aan de noordoostzijde van de Vrouwesteeg. Afgebroken in 1968. Thans parkeerterrein.

³ Ibidem 123-126. Voor de Botermarkt.

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-02-1732 0002. 163 Schouwcedullen f. 183, vrijdag 22 februari 1732
Gerrit Vonk, 26 jr.
Verdrinking

f. 183
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije
en Willem Slingerland, doctor en chirurgijn
respectieve der stad Gouda; hebben op ordre
van den heer en mr. Willem van den Kerkhoven,
baljuw en schout deser stad, op den 22 february 1732
gevisiteert het doode lichaam van Gerrit Vonk oud
26 jaaren, leggende in sijn huys in een poortjen
inde Vlaamingstraat, ende bevonden het selve
uitterlijk onbeschaadigt sijnde, in het waatter
versmoort te sijn.
Actum ut supra.

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-07-1732 0002. 163 Schouwcedullen f. 184, donderdag 3 juli 1732
Krijna Vermootten, echtgenote van Nathan Scherp, 28 jr.
Zelfmoord ?

f. 184

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije
en Willem Slingerland *medicinae* doctor en chirurgijn
respectieve der stad Gouda hebben op ordre van
den heer en mr. Willem van den Kerkhoven baljuw
en schout deser stad op den 3 july 1732 gevisiteert
het doode lichaam van Kryna Vermootten huysvrouw
van Nathan Scherp oud 28 jaaren leggende in
haar huys op den Raam ende bevonden de selve
gestranguleerd te sijn¹.
Actum Gouda ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-09-1732 0002. 163 Schouwcedullen f. 186, dinsdag 23 september 1732
Laantjen Chielen Proost, echtgenote van Gijsbert Hendriksen Proost, 49 jr.
Verdrinking

f. 186

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor
en Willem Slingerland stadschirurgijn respectieve
der stad Gouda hebben op ordres van den heer
en mr. Willem van den Kerkhoven baljuw en
schout deser stad op den 23 september 1732 gevisiteert

¹ Eventueel slachtoffer van een misdaad ? In andere bronnen zijn hiervoor (nog) geen aanwijzingen gevonden.

het doode lichaam van Laantjen Chielen Proost
huysvrouw van Gijsbert Hendriksen Proost oud
49 jaaren leggende in haar huys aan de Vesten
bij de Dijkspoort, ende bevonden de zelve in het
waatter versmoort te sijn.
Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 15-07-1732 0002. 163 Schouwcedullen f. 188, donderdag 15 juli 1732
Jacob Koeman, mede-oppasser van 't gemaal, 30 jr.
Slachtoffer doodslag, gepleegd door Assuerus Macreel¹

f. 188

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Joannes Franciscus van Leempoel²
medicinae doctor en Willem Slingerland *ordinaris stadschirurgijn*
van Gouda, hebben op ordre van den heer en mr.
Willem van den Kerkhooven baljuw en schout deser
stadt, op den 15 july 1732, gevisiteert het doode lichaam
van Jacob Koeman, oud 30 jaaren, leggende in sijn
huys op de Nieuwe haaven; ende bevonden het selve
gegrieft of gestookken te sijn, booven in de buyk
eeven onder het os sternum³ een weynig aan de
linkker zijde, welke wonde penetrerende tot in de
holligheyd van de maag omtrent des selfs boovenste
middelpunt tussen het orificium superius et inferius⁴;
en gevolgelyk oordeelen wij ondergeschreeven het selve
een onvermijdelijke doodwonde (vulnus
inevitabiliter lethale) te sijn⁵.
Actum ut supra.

(was getekend) *Joannes Franciscus van Leempoel*
Willem Slingerland

† 00-06-1733 0002. 163 Schouwcedullen f. 190, donderdag 25 juni 1733
Lysbeth Sonneveld, 10 jr.
Verdrinking

f. 190

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en Willem Slingerland *doctor en chirurgijn*
respective der stad Gouda hebben op ordres
van den heer en mr. Willem van den Kerkhooven

¹ Verwond op zondagavond 13 juli 1732 en overleden op dinsdag 15 juli 1732. Zie 0002. 180 *Vonnisboek f. 47v-49*, dinsdag 14 oktober 1732. De dader Assuerus Macreel wordt voor 99 jaar verbannen uit Holland, Westfriesland, Zeeland en Utrecht op straffe van "met de koorde gestraft te werden dat er de dood navolgt, wijders dat sijn doode lichaam sal werden gevoert na het geregt buyten dese stad, en aldaar op het galgevel sal werden geset op een rad en sijn hoofd boven het selve op een ijsere pen anderen ten afschrik en exempel" en betaling van de kosten.

² [http://resources.huygens.knaw.nl/Nieuw_Nederlandsch_Biografisch_Woordenboek_\(NNBW\)_deel_1_1260-1261](http://resources.huygens.knaw.nl/Nieuw_Nederlandsch_Biografisch_Woordenboek_(NNBW)_deel_1_1260-1261). In 1696 geboren te Gouda, sterft 30 april 1777? Promoveert te Leiden in 1725, vestigt zich in Rotterdam en wordt in 1733 poorter. Tussen 1725 en 1733 werkzaam in Gouda? Ontbreekt bij Bik.

³ Os sternum; borstbeen.

⁴ Orificium superius et inferius; ingangs- en uitgangsopening van de maag.

⁵ 0002. 158 *Informatieboek van de Bailliu*, p. 169. maandag 14 juli 1732. Verklaring van Jacob Koeman, gequest te bedde leggende in sijn huys op de zuidsijde van de Nieuwehaven. Jacob Koeman, oud 31 jaren, geboortig van Gouda, sijnde een oppasser van de pagter Reynier Swanenburg, verclaert na afneming van eede, dat hij op den 13e july 1732 des avonds te 11 uyren is geweest ten huysse van Pieter Schaepmeester, wonende in de Speldemakerssteeg binnen dese stad. Dat aldaer mede jegenwoordig was Asuerus Makreel, sijnde mede een bediende van den pagter Swanenburgh. Dat hij gequeste in woorden is geraakt met voorn. Asuerus Makreel wegens eenig spek en rookvlees, dat Johannes van der Boom, swager van Asuerus Makreel was afgenomen. Dat voorn. Suerus Makreel hem gequeste sittende op een stoel, met een mes verraderlyk heeft gestoken in den buyck, sonder dat hij gequeste eenig geweer heeft in handen gehad. Soo waerlyk &c.

baljuw en schout deser stad op den 25 juny 1733
gevisiteert het doode lichaam van Lysbet Sonneveld
oud omtrent 10 jaaren leggenden in haar vaders huys
Arye Sonneveld wonende in de lange Groenendaal, ende
bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde
in het waatter versmoort te sijn.
Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-08-1733 0002. 163 Schouwcedullen f. 192, zondag 23 augustus 1733
Crijn Aalbertsse Schelkten, geb. Amsterdam, 10 jr.
Verdrinking

f. 192

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en Willem Slingerland doctor
en chirurgijn respective der stad Gouda
hebben op ordres van den heer en mr.
Willem van den Kerkhoven baljuw
en schout deser stad op den 23 augustus 1733
gevisiteert het doode lichaam van Crijn
Aalbertsse Schelkten geboortig van Amsterdam
oud omtrent 10 jaaren leggende in het huys
van de heer commandeur Vlak¹, ende bevonden
het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in
het water versmoort te sijn.
Actum ut supra.

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-00-1733 0002. 163 Schouwcedullen f. 194, woensdag 2 december 1733
Hendrik Douwen, 51 jr.
Ten gevolge van verwondingen

f. 194 Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije,
en Willem Slingerland, doctor en chirurgijn
respective der stad Gouda; hebben op ordres
van den heer en mr. Willem van den Kerkhoven,
baljuw en schout deeser stad, op den 2 december
1733 gevisiteert het doode lichaam van Hendrik
Douwen oud 51 jaaren leggende in sijn huys
in de Speldemaakkerssteeg, sijnde de selve gequetst
op den 22 november des selven jaars, waar aan
bevonden een wonde buitensbeens aan het linkker
dyebeen omtrent 3 a 4 vingeren breedt boven het
junctuur van de knie², in het doorgaan afsnijdende
een dwarsse ramus³ van de arteria cruralis,
waar door veroorzaakt was een considerabile extra-
vasatie van bloed, weshalven wij ondergeschreeven
die wonde in sig selfs niet absoluyt doodelijk oordeelen
te sijn, maar veroorzaakt door verval van kragtten
en opgekoemme stuypen en hik⁴, met de uitstorting des

¹ <http://www.hendrickdekeijser.nl/panddetail/424/admiraalshuis.html>. Het huis van vice-admiraal Roemer Vlacq (1712-1774), Turfmarkt 140-142.

² Het junctuur van de knie; kniegewricht.

³ Ramus; tak van een zenuw, bloedvat of luchtpijp.

⁴ "en hik" bovengeschreven.

bloeds, waar uit¹ meede veroorzaakt was een beginnende
[sp.celus]² in de spieren van het been.
Actum in Gouda den 2 december 1733

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-02-1734 0002. 163 Schouwcedullen f. 196, dinsdag 9 februari 1734
Trijntje Pruimmeboom, 47 jr.
Verdrinking

f. 196

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije
en Willem Slingerland doctor en chirurgijn
respective der stad Gouda hebben op ordres van
den heer en mr. Willem van den Kerkhoven
baljuw en schout deser stad op den 9 february
1734 gevisiteert het doode lichaam van Trijntje
Pruimmeboom oud 47 jaaren leggende in haar
huys op de Nieuwe haaven ende bevonden het selve
uitterlijk onbeschadigt sijnde in het water versmoort
te sijn.
Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-05-1734 0002. 163 Schouwcedullen f. 198, maandag 3 mei 1734
Hendrik Batting, 5 jr.
Verdrinking

f. 198
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije
en Willem Slingerland doctor en chirurgijn
respective der stad Gouda hebben op ordres
van den heer en mr. Willem van den Kerkhoven
baljuw en schout deeser stad op den 3 mey 1734
gevisiteert het doode lichaam van Hendrik Batting
oud 5 jaaren leggende in het huys van sijn
vader Willebordus ~~op~~ Batting op den Naayerstraat
ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt
sijnde in het waatter versmoort te sijn.
Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-06-1734 0002. 163 Schouwcedullen f. 200, zaterdag 12 juni 1734
Pieter van der Vlerk, 10 jr.
Verdrinking

f. 200
Pro Deo

¹ "uit" bovengeschreven.

² [Sp.celus]; spacelus / specelus ? Vorm van gangreen c.q. koudvuur ?

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije,
 en Willem Slingerland, doctor en chirurgijn respectie
 der stad Gouda, hebben op ordres van den heer en mr.
 Willem van den Kerkhoven baljuw en schout
 deeser stad, op den 12 juny 1734 gevisiteert het
 doode lichaam van Pietter van der Vlerk, oud
 10 jaaren, leggende in sijn ouders huys in een poortjen
 op den Raam, ende bevonden het selve uitterlijk
 onbeschaadigt sijnde in het waatter versmoort
 te sijn.
 Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-08-1734 0002. 163 Schouwcedullen f. 202, maandag 2 augustus 1734
Arnoldus Tax, 33 jr.
Verdrinking

f. 202
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije
 en Willem Slingerland doctor en chirurgijn
 respectie der stad Gouda hebben op ordres
 van den heer en mr. Willem van den Kerkhoven
 baljuw en schout deeser stad Gouda op den 2
 augustus 1734 gevisiteert het doode lichaam
 van Arnoldus Tax oud 33 jaaren leggende
 in zijn huys naast de brouwerij de Swaan
 ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt
 sijnde in het water versmoort te sijn.
 Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-08-1734 0002. 163 Schouwcedullen f. 204, vrijdag 27 augustus 1734
Jacob Fortuyn, 8 jr.
Verdrinking

f. 204
 Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije
 en Willem Slingerland doctor en
 chirurgijn respectie der stad Gouda
 hebben op ordres van den heer en mr.
 Willem van den Kerkhoven baljuw
 en schout deser stad op den 27 augustus
1734 gevisiteert het doode lichaam van
 Jacob Fortuyn oud omtrent 8 jaaren
 ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt
 sijnde in het water versmoort te sijn.
 Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-10-1734 0002. 163 Schouwcedullen f. 206, dinsdag 21 oktober 1734

Hendrik van der Heyden, 36 jr.
Verdrinking

f. 206
 Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en Willem Slingerland doctor en chirurgijn respectie der stad Gouda hebben op ordres van den heer en mr. Willem van den Kerkhooven baljuw en schout deeser stad op den 21 october 1734 gevisiteert het doode lichaam van Hendrik van der Heyden oud omtrent 36 jaaren, leggende in sijn huys op het Shaagden Erf¹ en bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het water versmoort te sijn.
 Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-11-1734 0002. 163 Schouwcedullen f. 208, maandag 15 november 1734
Anna Veenendal, 19 jr.
Verdrinking

f. 208
Pro Deo

Wij ondergeschreeven, Dirk de Vrije, en Willem Slingerland, doctor en chirurgijn der stad Gouda, hebben op ordres, van den heer en mr. Willem van den Kerkhooven, baljuw en schout deeser stad, op den 15 november 1734, gevisiteert, het doode lichaam van Anna Veenendal, oud 19 jaaren, leggende in de Peepperstraat, ten huysen van Harmen Kleypoel, en bevonden, het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde, in het waatter versmoort te sijn.
 Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-01-1735 0002. 163 Schouwcedullen f. 210, woensdag 19 januari 1735
Jan vander Valk, 36 jr.
Verdrinking

f. 210
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en Willem Slingerland, doctor en chirurgijn respectie der stad Gouda hebben op ordres van den heer en mr. Willem van den Kerkhoven baljuw en schout deeser stad op den 19 january 1735

¹ Sic, lees: St. Aagten erf

gevisiteert het doode lichaam van Jan vander Valk oud 36 jaaren leggende in sijn huys staande in het poortjen naast St. Job op de Turfmart, ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het waatter versmoort te sijn.

Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-04-1735 0002. 163 Schouwcedullen f. 212, maandag 18 april 1735
Bartholomeus de Mol, 37 jr.
Verdrinking

f. 212

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en Willem Slingerland doctor en chirurgijn respectie der stad Gouda hebben op ordres van den heer en mr. Willem van den Kerkhoven baljuw en schout deser stad op den 18 april 1735 gevisiteert het doode lichaam van Bartholomeus de Mol oud 37 jaaren leggende in sijn huys staande in de Langen Groenendaal en bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het waatter versmoort te sijn.

Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-04-1735 0002. 163 Schouwcedullen f. 214, donderdag 21 april 1735
Hendrik Lorijn, 63 jr.
Verdrinking

f. 214

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en *Willem Slingerland* doctor en chirurgijn respectie der stad Gouda hebben op ordres van den heer en mr. Willem van den Kerkhoven baljuw en schout deeser stad op den 21 april 1735 gevisiteert het doode lichaam van Hendrik Lorijn oud 63 jaaren, leggende in sijn huys aan de zuijd-sijde¹ van de St. Janskerk, ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde in het waatter versmoort te sijn.

Actum ut supra.

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

¹ "zuijd-" bovengeschreven.

† 20-08-1735 0002. 163 Schouwcedullen f. 216, zaterdag 20 augustus 1735
Dirck Haagen, 50 jr.
Dodelijk ongeval

f. 216
 Pro Deo

Ik ondergeschreeven Willem Slingerland
 ordinaris chirurgijn der stad Gouda, hebbe
 op ordres van den heer en mr. Willem
 van den Kerkhooven baliuw en schout
 deser steede op den 20 augustus 1735
 gevisiteert het doode lichaam van Dirck
 Haagen oud 50 jaaren leggende in sijn
 huys op den Raam op de hoek van de
 Houtten Steeg¹, ende bevonden desselfs
 voorhoofdsbeen ten eenemaal verbrijstelt
 te sijn, sijnde verders beyde sijn armen gebrooken.
 Actum ut supra.

(was getekend) *Willem Slingerland*

† 00-12-1735 0002. 163 Schouwcedullen f. 218, zaterdag 3 december 1735
Syna van Camerijk, 60 jr.
Verdrinking

f. 218
 Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije,
 en Willem Slingerland, doctor en chirurgijn
 respectie der stad Gouda; hebben op ordre
 van den heer en mr. Willem van den
 Kerkhooven, baliu en schout deeser stad,
 op den 3 december 1735, gevisiteert het
 doode lichaam, van Sijna van Camerijk,
 oud in de 60 jaaren, leggende op den
 Kortten Tiendeweg naast het seyltjen;
 ende bevonden, het selven uitterlijk
 onbeschaadigt sijnde, in het waatter
 versmoort te sijn.
 Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-12-1736 0002. 163 Schouwcedullen f. 220, vrijdag 17 februari 1736
Willem van Dorp, 65 jr.
Verdrinking

f. 220

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije
 en Willem Slingerland doctor en chirurgijn
 respectiven der stad Gouda hebben op ordres
 van den heer en mr. Willem van den Kerkhooven
 baljuw en schout deeser stad, op den 27 february
 1736 gevisiteert het doode lichaam van Willem
 van Dorp oud 65 jaaren leggende in sijn huys

¹ *Scheygrond* (1979) 65-66. Houtten Steeg, nu: Houtenstraat.

op den Raam ende bevonden het selve uitterlijk onbeschadigt sijnde in het waatter versmoort te sijn.

Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-05-1736 0002. 163 Schouwcedullen f. 222, zaterdag 19 mei 1736
Gerrit Boon, 64 jr.
Zelfmoord

f. 222

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije, en Willem Slingerland, doctor en chirurgijn respectiven der stad Gouda hebben op ordres van den heer en mr.

Willem van den Kerkhoven, baljuw en schout deeser stad op den 19 mey 1736 gevisiteert het doode lichaam van Gerrit Boon, oud 64 jaaren, leggende boven op de turfsolder van sijn woning alhier in het Leprooshuis, ende aan het selve bevonden een ronde kring om den hals met indrukking van de asphera arteria¹, sijnde verders uitterlijk onbeschadigt, weshalven wij ondergeschreeven oordeelen den selven door een strop gestikt te sijn.

Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-06-1736 0002. 163 Schouwcedullen f. 224, maandag 11 juni 1736
Jacob vander Bent, 3½ jr.
Verdrinking

f. 224
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije, en Willem Slingerland, doctor en chirurgijn der stad Gouda, hebben op ordres van den heer en mr. Willem van den Kerkhoven, baljuw en schout deser stad, op den 11 juny 1736, gevisiteert het doode lichaam van Jacob vander Bent, oud 3 en een half jaar, leggende in de Lasarus kaade, ende bevonden het selve uitterlijk onbeschaadigt sijnde, in het waatter versmoort te sijn.

Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-12-1736 0002. 163 Schouwcedullen f. 226, donderdag 6 december 1736
Tanneken van der Wint, 50 jr.

¹ Asphera arteria, luchtpijp.

Verdrinking

f. 226

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en Willem Slingerland doctor en chirurgijn respectiven der stad Gouda hebben op ordres van den heer en mr. Willem van den Kerkhooven baljuw en schout deser stad op den 6 december 1736 gevisiteert het doode lichaam van Tanneken van der Wint oud 50 jaaren leggende in haar huys buyten Kleywegspoort ende bevonden het selve onbeschadigt sijnde in het waatter versmoort te sijn.

Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-12-1736 0002. 163 Schouwcedullen f. 228, vrijdag 7 december 1736
Boudewijn van der Starren, 30 jr.
Verdrinking

f. 228
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en Willem Slingerland doctor en chirurgijn respectieve der stad Gouda hebben op ordres van den heer en mr. Willem van den Kerkhooven baljuw en schout deser stad, op den 7 december 1736 gevisiteert het doode lichaam van Boudewijn van der Starren oud 30 jaaren leggende in sijn huys in de Lange Willemsteeg, ende bevonden het selve uitterlijk onbeschadigt sijnde in het waatter versmoort te sijn.

Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-12-1736 0002. 163 Schouwcedullen f. 230, maandag 10 december 1736
Jan van der Heyden, 30 jr.
Verdrinking

f. 230

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije en Willem Slingerland doctor en chirurgijn respectieve der stad Gouda hebben op ordres van den heer en mr. Willem van den Kerkhooven baljuw en schout deser stad, op den 10 december 1736 gevisiteert het doode lichaam van Jan van der Heyden oud 30 jaaren, leggende in sijn huys op den Rotterdamsen Dijk, ende bevonden de selve uitterlijk onbeschadigt sijnde in het waater versmoort te sijn.

Actum ut supra

(was getekend) *Dirk de Vrije*

Willem Slingerland

+ 00-10-1737 0002. 163 Schouwcedullen f. 232, dinsdag 8 oktober 1737
Cornelis van Honselen, 34 jr.
Doodslag, niet dodelijke steekwond hem toegebracht door Adam Janse van der Vos, kleingarensponner¹

f. 232

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven, Dirk de Vrije stadsdoctor, en Jan van Es meesterchirurgijn, respectie binne Gouda hebben op versoek, vanden heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels, baljuw & schout der zelve stad, gevisiteert het doode liggaem van Cornelis van Honselen², oudt omtrent vier en dertig jaeren, leggende in het huys van Joris Cieraat in de Kleywegsteegh, gequest den 9 september 1737 & bevonde een wondt, met een mes door & door de regter ~~borst~~ arm³, omtrent ses vingebreebt⁴ beneede de schouder, tusse het os humeri⁵ & de musculus biceps⁶, in het doorgaen afgesnede hebbende, een tak van de arteria axillaris exterior, & de arteria axillaris interior⁷: welke wonde, wij ondergeschreven, oordeelen geenzins door sig zelve doodelijk te zijn; maer bij toeval door bij koomende koorsen, swellingen van den arm, swaere bloedstortingen, & daer op gevolgt zijnde, verval van kragten, de patient is kome te sterven.
 actum in Gouda den 8 oktober 1737

(was getekend) Dirk de Vrije
 Jan van Es chirurgijn

+ 20-10-1737 0002. 163 Schouwcedullen f. 234, maandag 21 oktober 1737
Mees vander Starren, 6 jr.
Verdrinking

f. 234

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor & Willem Slingerland stadschirurgijn binne Gouda, hebben op versoek van den heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels, baljuw & schout

¹ 0002. 180 *Vonnisboek*, f. 65-65v, woensdag 27 november 1737. De dader, Adam Janse van der Vos wordt bij verstek vervallen verklaard van al zijn rechten en tot 12 jaar verbanning uit stad en Vrijheid. Tevens wordt hij veroordeeld tot betaling van de gerechtskosten.

² 0002. 158 *Informatieboek van de Bailliu*, p. 315-316. Verklaring van Cornelis van Honselen op den 5en oktober 1737, present de heeren dr. Dirk de Vrije en mr. Pieter van Heuven. Cornelis van Honselen, oud omtrent 34 jaeren, gequest te bedde leggende, verclaert na afneming van eede: Dat hij get. op maandag den 9en september 1737 des nagts tusschen tien en halff elff uren, op de stoep sittende van Pieter Donpselaer, op de hoek van de Wintersteegh. Dat toe uyt de Wintersteeg quam een persoon die hij get. naderhand heeft horen noemen Adam, maar niet te kennen, dewelke aan het get. seyde: "Wat doet gij hier sitten?". Dat hij get. daarop antwoorde: "Dat raakt je niet, ik sit uw niet in de weg". Dat daarop den anderen seyde: "Hondsjongen, je heb nog al veel praats". Dat hij get. daarop den anderen een klap off twee heeft gegeven & daarop zijn mes heeft getrokken, zeggende: "Haal aff", waarop den anderen antwoorde: "Ik heb geen mes bij mij". Dat hij get. daarop eens na den anderen heeft gesneeden sonder dat hij get. weet off hij hem geraakt heeft off niet. Dat hij get. daarop voortgaande, is blijven staan op den hoek van de Plijtsak bij het huys van de smit. Dat den anderen staande op den hoek van de Kleywegsteg daarop na hem get. toequam, seggende: "Hondt staat nu vast"; en toe den anderen op hem get. met een bloot mes aenquam en hem een steek in de regterarm heeft toegebracht. Dat hij get. als doen in het huys van Joris Cieraad is gevlugt. Verklaart dat hij get. ter dier tijd seer beschonken is geweest. Soo waerlijk &c.

³ "borst" bovengeschreven.

⁴ Sic.

⁵ Os Humeri; opperarmbeen.

⁶ Musculus Biceps; tweehoofdige spier aan de opperarm, die vooral dient voor de buiging van de onderarm.

⁷ Arteria Axillaris Exterior & Interior; buitenste en binnenste slagader in de oksel.

der selver stadt, gevisiteert het doode liggaam van Mees van der Starren out omtrent ses jaaren, *leggende* in het huys van sijn vader Jan vander Starren, buyte Kleywegspoort op de Cingel in het poortie naast Suijkerburg: verdronken op den 20 oktober 1737 & het selve bevonden uyerlijck ombeschadigt, in het water versmoort te sijn.

Actum in Gouda den 21 oktober 1737

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 20-10-1737 0002. 163 Schouwcedullen f. 236, maandag 21 oktober 1737
Huybert van der Draaij, 58 jr.
Verdrinking

f. 236

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor & Willem Slingerland stadschirurgijn binne Gouda, hebben op versoek van de heer & mr. Hyeronymus Goudanus Snels baljuw & schout der selver stadt, gevisiteert het doode liggaam van Huybert van der Draaij out omtrent 58 jaaren, *leggende* in sijn huys Agter de Vismarkt, verdronken op den 20 oktober 1737 & het selve bevonden uyerlijck ombeschadigt in het water versmoort te sijn.
Actum Gouda den 21 oktober 1737

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-01-1738 0002. 163 Schouwcedullen f. 238, zaterdag 4 januari 1738
Pieter Vermey, 34 jr.
Onbekend "uyterlijck onbeschaadigt zonder de alder minste questsinge"

f. 238
Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor & Willem Slingerland stadschirurgijn respective binne Gouda, hebben op versoek van de heer & mr. Hyeronymus Goudanus Snels, baljuw & schout der selver stadt, op den 4 januari 1738 gevisiteert het doode liggaam van Pieter Vermey, oudt 34 jaaren, *leggende* in sijn huys, inde Waligsteegh¹ & het selve bevonden uyerlijck onbeschaadigt zonder de alder minste questsinge. Actum op dato als boven

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

† 00-01-1738 0002. 163 Schouwcedullen f. 239, vrijdag 17 januari 1738
Thomas Melkert, 62 jr.
Verdrinking

¹ *Scheygrond* (1979) 213-214. Waligsteegh, nu: Walestraat.

f. 239

Pro Deo

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor & Willem Slingerland stadschirurgijn respective binne Gouda, hebben op versoek van de heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels baljuw & schout der selver stadt, op den 17 [january] 1738 gevisiteert het doode liggaam van Thomas¹ Melkert, oudt omtrent 62 jaaren, leggende in sijn huys in het Melkersteegje in de Keyserstraat², & het selve bevonden uysterlijk ombeschadigt in het water versmoort te sijn.
Actum op dato als boove

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-04-1738 0002. 163 Schouwcedullen f. 240, zondag 20 april 1738
Christoffel [], tussen de 30 a 40 jr. (verdrinking)
Verdrinking

f. 240

Akte gezegeld: van Eyck³

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor & Willem Slingerland stadschirurgijn respective binne Gouda, hebben op versoek van de heer & mr. Hieronimus Goudanus Snels baljuw & schout der selver stadt, op den 20 april 1738 gevisiteert het doode liggaam van Christoffel [] geboortig van Erfort⁴, out tussen de dertig & veertig jaaren, leggende inde volmoolen aan de punt bij het Nieuwe Veerstal, & het selve bevonden uysterlijk ombeschadigt, in het water versmoort te sijn.
Actum in Gouda den 20 april 1738

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Willem Slingerland

+ 00-06-1738 0002. 163 Schouwcedullen f. 242, maandag 27 juni 1738
Claes Theunis Thoen, 70 jr.
Zelfmoord

f. 242

Pro Deo

Certificeere & verklare ik ondergeschreeve, Dirk de Vrije stadsdoctor binne Gouda, als mede vervangende de heer stadschirurgijn, dat op versoek van de heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels baljuw & schout der selver stadt, hebbe gevisiteert & geexamineert het doode liggaam van Claas Theunis Thoen oud omtrent t' zeventig jaaren leggende op sijn celle, in het Oudemannenhuys binne dese stadt, & bevonden het selve versmoort te sijn door sijn das, hebbende⁵ om den hals gemaakt een sleuf ter breedte

¹ De "s" bovengeschreven.

² *Scheygrond* (1979) 82. Melkersteegje in de Keyserstraat, nu: Karnemelksteeg, gelegen in de Keizerstraat tussen de huisnummers 88 en 94.

³ [https://nl.wikipedia.org/wiki/Vincent_van_Eijck_\(1708-1788\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Vincent_van_Eijck_(1708-1788)). Het betreft hier Vincent van Eijck.

⁴ Erfurt, Thüringen, Duitsland.

⁵ "de" bovengeschreven.

van een duym op de cartilagines¹ scutiformes & bricordes
belettende door het toetrekken den ademhaling.
Actum in Gouda den 27 juny 1738

(was getekend) *Dirk de Vrije*

+ 00-08-1738 0002. 163 Schouwcedullen f. 244, woensdag 6 augustus 1738
Jan Dilbaar, 8 jr.
Verdrinking

f. 244
Pro Deo

Wij ondergeschreven Dirk de Vrije
stadsdoctor & Philip Slingerland stads
chirurgijn respectie binnen Gouda hebben
op versoek d' heer & mr. Hyeronimus
Goudanus Snels baljuw & schout der selver
stad, gevisiteert het doode lighaam van
Jan Dilbaar, oud omtrent agt jaaren
leggende op de Cingel, tussen de Kleyweg & Potters
poort in het huys van Jan de Vos & het
selve bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het
water versmoort te zijn
Actum in Gouda den 6 augustus 1738

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Philip Slingerland

+ 00-07-1738 0002. 163 Schouwcedullen f. 245, maandag 14 juli 1738
Reynier Glasbeek, 15 jr.
Verdrinking

f. 245

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven Dirk de Vrije stads-
doctor & Philip Slingerland stadschyrur-
gijn respectie binne Gouda, hebben op versoek
van de heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels
baljuw & schout der selver stad, gevisiteert
het doode lichaam van Reynier Glasbeek
oud omtrent vijftien jaaren, leggende in het
huys van sijn vader inde Doelesteeg, & het selve
bevonden uytterlijk ombeschadigt in het
water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 14 july 1738

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Philip Polijn stadschirurgijn

+ 00-07-1738 0002. 163 Schouwcedullen f. 247, zondag 6 juli 1738
Wilhelmus van Esch, 28 jr. dds
Slachtoffer doodslag, gepleegd door Jan Looman²

f. 247

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

¹ cartilagines scutiformes & bricordes; onderdelen van het strottenhoofd (kraakbeen).

² Voor de dader, Jan Looman, zie 0002. 180 *Vonnisboek* f. 69-70 dinsdag 2 september 1738. Hij wordt bij verstek vervallen verklaard van al zijn rechten, voor 100 jaar verbannen uit Holland, Westfriesland, Zeeland en Utrecht op verbeurte van zijn leven en betaling van de gerechtskosten.

Wij ondergeschreeven Dirk de Vrije stadsdoctor & Philippe Polijn chyrurgijn respectie binne Gouda, hebben op versoek van de heer & mr. Hyronimus Goudanus Snels baljuw & schout der selver stadt, gevisiteert het doode ligchaam van Wilhelmus van Esch oudt omtrent 28 jaaren¹, leggende in het huys van sijn vader inde Kuypersteegh: & in het selve bevonden een wonde ter breedte van een duym in de linkerzijde; onder de korte ribbens, gaande door de integumenten, spieren, het peritoneum² door het omentum³ & mesentereum⁴ tot inde ventriculus⁵ omtrent twee & een halve vinger breedt boven de pijlorus⁶, maakende daar een groote wonde met een groote uytstorting van bloedwaterige & geel slijmachtige vogten in de holigheyd van de buyk, welke bovenstaande wonde wij ondergeschreeven oordeelen absoluut laethaal te zijn.

Nog hebben wij ondergeschreeven bevonden een kleyne wonde op de linkerborst omtrent de tepel alsmeede een op de schouder & een op de linker koon, dog alle van seer wijnig belang.
Actum in Gouda den 6 july seventienhondert agt & dertig.

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Philippus Polijn

+ 00-07-1739 0002. 163 Schouwcedullen f. 249, maandag 8 juni 1739
Jan van Gent, 39 jr.
Verdrinking

f. 249
Pro Deo

Wij ondergeschreeven *Dirk de Vrije* stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn respectie binnen Gouda, hebben op versoek van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailluw & schout der selver stad, gevisiteerd het doode lighaam van Jan van Gent, oud omtrent 39 jaar, leggende in *sijnen* huys in de Vuylsteeg, & het selve bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 8 juny 1739

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Philip Slingerland

+ 00-07-1739 0002. 163 Schouwcedullen f. 251, woensdag 24 juni 1739
Cornelia Jacobs Berry, echtgenote van Benjamin Kingwel, 61 jr.
Verdrinking

¹ 0002. 158 Informatieboek van de Bailliu, p. 339, vrijdag 4 juli 1738 Informatie genoomen bij den heer officier op vrijdag den 4en july 1738.

² Peritonaeum; peritoneum; buikvlies.

³ Omentum; plooi van het buikvlies, gevuld met vet en bloedvaten.

⁴ Mesenterium of darmscheil; middeldarmvlies of darmnet.

⁵ Ventriculus; hartkamer.

⁶ Pylorus; kringspier tussen de maag en de twaalfvingerige darm.

f. 251

Pro Deo

Wij ondergeschreven Dirk de Vrije stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn respectie binnen Gouda, hebben op versoek van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailluw & schout der selver stad, gevisiteert het dode lighaam van Cornelia Jacobs Berry huysvrouw van Benjamin Kingwel, oud 61 jaaren, leggende in haaren huys in de Vuylsteeg, & het selve bevonden uytterlijk onbeschadigd, in het water versmoort te zijn. Actum den 24 juny 1739

(was getekend) Dirk de Vrije
Philip Slingerland

**+ 00-11-1739 0002. 163 Schouwcedullen f. 253, zaterdag 21 november 1739
Cornelis vander Valk, 7 jr.
Verdrinking**

f. 253

Pro Deo

Wij ondergeschreven Dirk de Vrije stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn respectie binne Gouda, hebben op versoek vande heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailluw & schout der selver stad op den 21 november 1739, gevisiteert het doode ligchaam van Cornelis vander Valk oudt omtrent seve jaaren, leggende in het huys van sijn vader Pieter vander Valk op het St. Jacobs Erf op den Raam, & het selve bevonden uytterlijk ombeschadigt in het water versmoort te zijn. Actum in Gouda den 21 november 1739

(was getekend) Dirk de Vrije
Philip Slingerland

**+ 00-00-1739 0002. 163 Schouwcedullen f. 254, maandag 23 november 1739
Carel ter Veen, 41 jr., geboortig van Haarlem
Onbekend**

f. 254

Pro Deo

Wij ondergeschreeven stadsdoctor & stadschirurgijn respectie binne Gouda, hebben op versoek vande vande heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailluw & schout der stad Gouda gevisiteert het doode lichgaam van Carel ter Veen (geboortig van Haarlem oud omtrent 41 jaaren ende zedert een geruyme tijdt vermist volgens verklaring van Joris & Jan ter Veen broeders vanden voornoemde Carel ter Veen, die voorsien waaren met een verklaring van burgemeesteren der stad Haarlem geteekent door Dammas Guldewagen¹ in dato 21 november 1739) opgevist aan het Bloemendaalse Verlaat even buyten dese stad, leggende in het huys van Gerrit Bekum, & het selve bevonden

¹ A.J. van der Aa, *Biographisch Woordenboek der Nederlanden, deel 5* (Haarlem, 1859) 557. Mr. Dammas Guldewagen, burgemeester Haarlem.

voor soo veel men heeft kunne naagaan, aan
het lichgaam uytterlijk ombeschadigt, zijnde
het weesen door verrotting onkenbaar.
Actum in Gouda den 23 november 1739

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Philip Slingerland

+ 29-01-1740 0002. 163 Schouwcedullen f. 255, vrijdag 29 januari 1740
Debora Kooij, bejaarde vrijster
Verbranding ten gevolge van “stuyp of flaauwte”

f. 255

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreeven *Dirk de Vrije* stadsdoctor
& *Willem Slingerland* stadschirurgijn respec-
tive binne Gouda hebben op versoek vande vande
heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailluw
& schout der der selver stad, op den 29^{en}1 januari 1740
gevisiteert het doode lighaam van Debora
Kooij, bejaarde vrijster², leggende in haar huys
op den Raam, omtrent de brouwerij vande
Swaan, & het selve bevonden superficieel aan
de beenen & dijen & het geheele onderlijf seer ge-
brand te zijn, hoewel geene diepe wonden gevonden
hebben maar alleen verbrand te zijn de opper-
huyd & het vel, waarom wij ondergeschreeven
vermeijnen deese verbrandheyd geensins de
oorsaak van de dood is geweest³, maar wel een stuyp
of flaauwte, waar aan de voornoemde Debora
Kooij veele jaaren onderworpen is geweest.
Actum op dato als booven.

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Philip Slingerland

+ 00-04-1740 0002. 163 Schouwcedullen f. 257, donderdag 28 april 1740
Neeltje Verscut, echtgenote van Jan Jansz de Wit, 26 jr.
Verdrinking

f. 257

Wij ondergeschreven *Dirk de Vrije* stadsdoctor
& *Philip Slingerland* stadschirurgijn respective
binnen Gouda, hebben op versoek van
d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels
bailluw & schout der selver stad, gevisiteert
het doode lighaam van Neeltje Verscut,
huysvrouw van Jan Jansz de Wit, oud omtrent
ses & twintig jaaren, leggende in haaren huys
op de Nieuwehaven, & het selven bevonden
uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort
te zijn
Actum in Gouda den 28 april 1740

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Philip Slingerland

¹ “29^{en}” bovengeschreven.

² *GTB*. Oude vrijster; een oude ongehuwde vrouw.

³ “geweest” bovengeschreven.

† 00-07-1740 0002. 163 Schouwcedullen f. 259, vrijdag 1 juli 1740
Maria Voordewind, 17 jr.
Verdrinking

f. 259

Wij ondergeschreven Dirk de Vrije stadsdoctor,
 & Philip Slingerland stadschirurgijn respectie
 binnen Gouda, hebben op versoek van
 d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailjuw & schout
 der selver stad, gevisiteert het doode lighaam
 van Maria Voordewind, oud 17 jaaren
 leggende bij haaren vader in huys, in het poortje over
 de trapbrug op de Turfmarkt¹, & het selven be-
 vonden uytterlijk onbeschadigt in het water
 versmoort te zijn
 Actum in Gouda den 1 july 1740

(was getekend) *Dirk de Vrije*
 Philip Slingerland

† 00-07-1740 0002. 163 Schouwcedullen f. 261, maandag 18 juli 1740.
Jan Houweling, 53 jr.
Verdrinking

f. 261
 Pro Deo

Wij ondergeschreven Daniel Dolgenius de Kedts
 medicinae doctor & Philip Slingerland ordinari
 stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op versoek
 van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels
 bailluw & schout der selver stad, gevisiteert het
 doode lighaam van, Jan Houweling,
 oud omtrent 53 jaaren, leggende aan *sijnen* huys
 in de Sak, ende het selven bevonden (behalven
 een ligte excoriatie² aan de regter hand,) uytterlijk
 onbeschadigt, & in het water versmoort te zijn.
 Actum in Gouda den 18 july 1740

(was getekend) Daniel Dolgenius de Kedts *medicinae doctor*
 Philip Slingerland stadschirurgijn

† 00-02-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 263, donderdag 16 februari 1741
Adrianus van der List, 31 jr.
Verdrinking

f. 263

Wij ondergeschreven *Dirk de Vrije* stadsdoctor
 & *Philip Slingerland* stadschirurgijn respectie
 binnen Gouda, hebben op versoek van d' heer & mr.
 Hyeronimus Goudanus Snels, bailluw &
 schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van
 Adrianus van der List, oud 31 jaren,
 leggende aan *sijnen* huys in het Mierenest in

¹ Geertje Den Bultsteeg ?

² Excoriatie; verlies van de opperhuid, ontvelling.

de Lasarussteeg, & het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 16 february 1791.

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Philip Slingerland

+ 00-02-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 265, dinsdag 28 februari 1741
Marytje de Doodt, 60 jr.
Verdrinking

f. 265
Pro Deo

Wij ondergeschreven Dirk de Vrije stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn respective binnen Gouda, hebben op versoek van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Marytje de Doodt oud 60 jaren, leggende in haaren huys in het St. Anthonye Clooster¹, & het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 28 february 1741

(was getekend) *Dirk de Vrije*
Philip Slingerland

+ 00-04-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 267, woensdag 26 april 1741
Marritje Sanders van Mechelen, echtgenote van Jan de Wit, 52 jr.
Verdrinking

f. 267

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven Daniel Dolegius de Kedts medicinae doctor & Philipp Slingerland stadschirurgijn respective binnen Gouda, hebben op versoek van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Marritje Sanders van Mechelen huysvrouw van Jan de Wit oud omtrent 52 jaaren, leggende in haaren huys op den Langen Tiendeweg, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 26 april 1741.

(was getekend) *Daniel Dolegius de Kedts medicinae doctor*
Philip Slingerland

+ 00-06-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 269, maandag 26 juni 1741
Pieternelletje Prinseloo, 3½ jr.
Verdrinking

f. 269

¹ *Scheygrond* (1979), 173. St. Anthonis-klooster.

Pro Deo

Wij ondergeschreven Bartholomeus Hermanus de Moor stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn respectie binnen Gouda, hebben op ~~versoek~~ ordre¹ van d' d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaamtje van Pieternelletje Prinseloo, oud drie en een half jaar, leggende aan het huys van haaren vader Wouter Prinseloo, voor aan op de Bleykers Cingel, buyten de Kleywegspoort, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn
Actum den 26 juny 1741

(was getekend) Bartholomeus Hermanus de Moor
Philip Slingerland

† 00-00-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 271, donderdag 3 augustus 1741
Een jong geboren kind
Onbekend “soo verre vergaan ende bedorven”

f. 271
Pro Deo

Wij ondergeschreven Bartholomeus Hermanus de Moor stadsdoctor, & Philippus Slingerland stadschirurgijn respectie binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels, bailluw & schout deser stad, gevisiteert, het doode lighaamtje van een jong gebooren kind, zijnde gevonden in de stadsgragt, buyten de Tiendewegsche Poort, & bevonden het selve door de putrefactie² in soo verre vergaan ende bedorven te zijn, dat het ten eenemaal onkenbaar & niet te behandelen was; Jaa soodanig, dat met niet heeft kunnen onderscheyden, of het selve van de mannelijke ofte vrouwelijke sexe is geweest: waar door wij ondergeschreven niets positive van het zelve kunnen stellen.
Actum den 3 augusti 1741

(was getekend) Bartholomeus Hermanus de Moor
Philip Slingerland

† 00-09-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 273, maandag 4 september 1741
Jan Hendrikse van Dorpen, 77 jr.
Verdrinking

f. 273

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven Daniel Dolegius de Kedts medicinae doctor, & Philip Slingerland stadschirurgijn respectie binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Jan Hendrikse van Dorpen, oud omtrent seven & seventig jaaren, leggende op de Karnemelksloot om den hoek van de Bagijnekade, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water ver-

¹ “ordre” bovengeschreven.

² *GTB*. Putrefactie; ontbinding, verrotting.

smoort te zijn
Actum den 4 september 1741

(was getekend) Daniel Dolegius de Kedts *medicinae doctor*
Philip Slingerland

† 00-10-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 275, vrijdag 13 oktober 1741
Leendert Ketel, 17 jr.
Verdrinking

f. 275 Wij ondergeschreven Daniel Dolegius de Kedts *medicinae doctor* & Philippus Slingerland stadschirurgijn respectie binnen Gouda, hebben op ~~verzoek~~ ordre¹ van d' heer & mr. Hieronimus Goudanus Snels bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Leendert Ketel oud omtrent seventien jaaren, leggende in *sijnen* huys op de Cingel, tussen de Potters & Kleywegspoort, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn
Actum in Gouda den 13 october 1741

(was getekend) Daniel Dolegius de Kedts *medicinae doctor*
Philip Slingerland

† 00-11-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 277, vrijdag 3 november 1741
Pieter Verhoog, 42 jr.
Slachtoffer doodslag

f. 277

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven Bartholomeus Hermanus de Moor stads doctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Pieter Verhoog, oud omtrent 42 jaaren, leggende in de lange Noodssteeg ten *sijnen* huys ende het selven bevonden getroffen te zijn (naar alle apparentie door een koegel) in de linker zijde der borst, omtrent² twee vingeren breed ter zijde de tepel, met verbrijseling van de vijfde ribbe van boven af aan gerekent, penetrerende door de *membrana pleura*³ tot in de holligheyd der borst; quetsende aldaar een groot gedeelte van de linker lobus der long, gaande wijders (naar het *pericardium* bijna geheel verscheurt te hebben) dwers door de basis van het hart, in dier voegen dat het selve geheel gespouwen⁴ & verscheurt was, & van daar vervolgens wederom van agteren in de selfde zijde door de *membrana pleura* met verbreking van de agste ribbe, mede van boven af gerekent, door de *integumenta*, omtrent drie vingeren breed van de ruggegraat, buyten het lighaam uyt, welke quetsing van de voornoemde ingewanden met haar gevolgen wij ondergeschreven doctor & chirurgijn oordeelen door geene kunst te kunnen genesen worden,

¹ "ordre" bovengeschreven.

² "omtrent" bovengeschreven.

³ *Membrana pleura*; vlies dat de binnenkant van de borstkas en de buitenkant van de longen bedekt.

⁴ *GTB*. Gespouwen; gespleten, gekloofd, gekliefd.

& bij gevolgen absolute doodelijk te zijn.
Actum in Gouda den 3 november 1741.

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

† 00-11-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 279, maandag 13 november 1741
Dirk Hartog, 55 jr.
Verdrinking

f. 279
Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor
& Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda,
hebben op ordre van d' heer & mr. *Hyeronimus Goudanus Snels*
bailluw & schout deser stad, gevisiteert het
doode lighaam van Dirk Hartog, oud
zijnde omtrent 55 jaaren, leggende in het
Tughthuys, ende het selven bevonden uytterlijk
onbeschadigt, in het water versmoort te zijn
Actum de 13 november 1741.

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

† 00-11-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 281, vrijdag 3 november 1741
Magdalena de Bont, echtgenote van Dirck Aartsze van Beymen, 50 à 60 jr.
Verdrinking

f. 281

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermannus de Moor*
stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn
binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer & mr. *Hyeronimus*
Goudanus Snels, bailluw & schout deser stad, gevisiteert
het doode lighaam van een vrouwspersoon, oud omtrent
tussen de vijftig & zestig jaaren, leggende in het Pesthuys,
toen ter tijd nog onbekent, maar naderhand door haaren
man Dirk Aartsze van Beymen voor sijnen huysvrouw
Magdalena de Bont, bekend geworden zijnde, beyde wonende
te Dortregt, ende bevonden het selve lighaam
uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn
Actum den 3 november 1741.

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

† 00-12-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 283, vrijdag 8 december 1741
Claas Tymonsz Majoor, 28 jr., geboren in het Gooiland
Verdrinking

f. 283

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor
& Philip Slingerland stadschirurgijn binnen
Gouda, hebben op ordre van d' heer & mr. *Hyeronimus*
Goudanus Snels bailluw & schout deser stad, ge
visiteert het doode lighaam van Claas Tymonsz

Majoor¹, geboortig uyt het Gooyland oud omtrent 28 jaaren, leggende in de Nieuwsteeg² in de herberg de Oude Roode Leeuw, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn
Actum den 8 december 1741

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-12-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 285, dinsdag 9 januari 1742
Adriaan Slot, 32 jr.
Verdrinking

f. 285

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Adriaan Slot, oud 32 jaren, leggende in *sijnen* huys in het Wijdstraat, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 9 january 1742

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-03-1741 0002. 163 Schouwcedullen f. 287, donderdag 1 maart 1742
Jan de Hoog, 29 jr.
Verdrinking

f. 287

Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer & mr. Hyeronimus Goudanus Snels, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Jan de Hoog oud zijnde 29 jaaren, leggende in *sijnen* huys op den Raam, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 1 maart 1742

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-04-1742 0002. 163 Schouwcedullen f. 289, maandag 23 april 1742
Willem Blok, 59 jr.
Onbekend " uytterlijk onbeschadigt"

f. 289

¹ Majoor wordt beschouwd als zijnde zijn achternaam. Op de lijsten met officieren in het Staatse Leger komt hij als zodanig niet voor. Zie hiervoor: www.nederlandsmilitairerfgoed.nl/nl/projecten/22-officiersnamen.

² *Scheygrond* (1979) 139. Nieuwsteeg, ook wel Soldatensteeg genoemd. Thans Nieuwstraat.

Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor,
& Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda,
hebben op ordre van d' heer & mr. Hieronimus Goudanus Snels, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Willem Blok, oud omtrent 54 jaaren, liggende op de Groeneweg in de Wijde Poort, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt te zijn.
Actum den 23 april 1742

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

† 20-06-1742 0002. 163 Schouwcedullen f. 291, woensdag 20 juni 1742
Jacobus van der Aarde, 49 jr.
Zelfmoord

f. 291

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Ick ondergeschreeve *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor binnen Gouda, heb op ordre van den heere mr. Hieronymus Goudanus Snels, baljuw en schout deezer stad, geexamineert het doode lichaam van Jacobus van der Aarde, oud 49 jaaren, leggende in zijn huis op de Spieringstraat, en bevonden hetzelfde door een koorde verworpt te zijn. Actum in Gouda den 20 juny 1742

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor

† 00-11-1742 0002. 163 Schouwcedullen f. 293, dinsdag 13 november 1742
Nicolaas de Rhoode, 72 jr.
Verdrinking

f. 293

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer & mr. *Hieronymus Goudanus* Snels bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Nicolaas de Rhoode oud zijnde twee & seventig jaaren, leggende in sijnen huys, op de Markt, ende het selven bevonden, uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 13 november 1742

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

† 00-00-1743 0002. 163 Schouwcedullen f. 295 Vrijdag 1 februari 1743
Jan Brouwer, 30 jr.
Onbekend "uyt het water opgehaald"

f. 295

Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor

& Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer & mr. *Hieronimus Goudanus* Snels, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het uyt het water opgehaalde lighaam van JAN BROUWER oud omtrent 30 jaren, ende het selven bevonden door de putrefactie onhandelbaar & onschouwbaar te zijn. Actum den 1 february 1743

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

† 00-02-1743 0002. 163 Schouwcedullen f. 297, maandag 18 februari 1743
Grietje de Bruin, echtgenote van Hendrik van Stralen, 50 jr.
Verdrinking

f. 297

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschrevene *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor, en Jan van Stavelen, chirurgijn, binnen Gouda, hebben op ordre van den heer & mr. Hieronimus Goudanus Snels, bailliu en schout der stad Gouda, gevisiteert het doode lighaam van Grietje de Bruin, huisvrouw van Hendrik van Stralen, oud omtrent 50 jaaren, leggende in derselver huis op de Wagterstraat, en hetzelfde bevonden uiterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda 18-02-1743¹

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Jan van Stavel

† 00-05-1743 0002. 163 Schouwcedullen f. 299, zaterdag 4 mei 1743
Huych Tas, 5 jr.
Verdrinking

f. 299

Gezegeld en getekend: H. van Eyck²

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moeringh bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Huyg Tas oud vijff jaren, leggende in sijn ouders huys op de Gouwe bij de Potterspoort, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 4 mey 1743

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

† 00-05-1743 0002. 163 Schouwcedullen f. 301, maandag 19 augustus 1743
Een onbekend vrouwspersoon

¹ "18-02-1743" geschreven als "17-43", met daartussen "18" boven het streepje en "2" onder het streepje. Deze manier van dateren wordt verder zonder vermelding toegepast.

² Hubert van Eijck, zie <https://www.diegoude.nl/wp-content/uploads/2020/05/het-geslacht-van-Eijck-J.L.-van-Eijck>. p. 90

Verdrinking

f. 301

Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moering bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van een onbekend vrouwspersoon, uyt de Haven opgehaalt zijnde in het Pesthuys gebragt, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt.
Actum den 19 augusti 1743

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

**+ 00-05-1743 0002. 163 Schouwcedullen f. 303-304, woensdag 14 augustus 1743
Claas Dirkse Roos, 74 a 74 jr., wonende in het Beyersche onder Stolwijk
Moord¹**

f. 303

Copie

Op huyden den 14 augustus 1743, hebben wij ondergeschreven medicinae doctor en chirurgijn, ter requisitie vanden weledel gestrenghe heer Louis de Groet, bailliu der stad Schoonhoven, Haastrecht & den Lande van Belois, en ten overstaan vande edel agtbaere heeren Johannes Brouwer & Cornelis Loore² mansmannen vande hoge vierschaar vanden Lande van Belois voornoem³ geschouwen in het Beyerse onder den zelve Lande van Belois, parochieerende onder Stolwijk, het doode lighaam van Claas Dirkse Roos, oud ontrent 73 a 74 jaaren, leggende in een opkamertje van een huysje, door hem alleen werdende bewoond, midden op de vloer, naakt in sijn bloote hembd, zonder hembds knopen daar in, en met een opene borstrock, waar aff van vooren een reep met de knopen vanden hembdrock waren afgesneeden, zijnde voorts een broeck los over het hoofd van het voorszeyde lijck geworpen; En aan welk lijck Wij ondergeschreeven: bij een nauwkeurig onderzoek bevonden hebben een swaare contusie & solutie
aan

f. 303v aan de linkerslaap van het hoofd met veel geëxtravaseert bloed, en een zeer sterke nederdrukking van het linker³ slaapbeen, veroorzaakt na alle waarschnelijckheyd door een vehemente slag van een swaar instrument welke aan de voornoende Claas Dirkse, leggende op sijn rechter zeyde in sijn bedt, zal sijn toegebragt, volgens uytwijzen van het door ons gevondene bloed op een van de hoofd kussens in het bedt, zijnde ook het regter oog

¹ Zie voor de daders: 0002. 180 *Vonnisboek*. Griet Jansd. Kock, alias Griet de Mompel (f. 116v-117), Cornelis Fransz. Vermeul, alias Kees de molenaar (fol 117v-120), en Jan van Dijk, alias Jan de Koekoek (f. 120-122).

² *Resolutien van de heeren Staaten van Holland ende Westfriesland in haar edele Groot Mog. Vergaderinge genomen in den jare 1743. 732. zaterdag 4 december 1734* gekozen tot mansman in de Hoge Vierschaer van het Land van Belois voor het jaar 1735.

³ "linker" bovengeschreven, met invoegeteken.

door de sterke contradreun van die slag en de perssing van het bloed zeer blauw & gezwollen. Nog hebben wij op de kruyn van het hoofd gevonden een kleyne solutie, dog waar onder de herssen -pan niet en was beschadigd.

Vervolgens hebben wij bij het examineeren van den hals bevonden bijna een geheele cirkel van geronnen bloed ter breedte van een vinger en daar onder een diepe kneep; voorts de wevel beenderen vanden hals gedisloceert en het overige lighaamsgedeelte uytelijk gaaff en ongeschonden.

- f. 304 Uyt alle het welke hier voren geposeerde ons ondergeschreeven zeer evident is gebleeken dat de voorgemelte Claas Dirkse Roos na het ontfangen van de voornoemde violente slag aan de linker slaap van het hoofd, een touw off koorde om den hals zal zijn geworpen, van het bedde gerukt, voorts gestranguleerd, en den hals gebrooken is, en dus op een execrable¹ wijze is vermoord geworden. Ten oirconde dezen met onse gewoonlijke handteekening bevestigd ten dage, maande en jaare als in het hoofd dezses is gemeldt. Was geteekent: J. Oostendorp *medicinae* doctor en Hero Hageman chirurgijn

† 00-11-1743 0002. 163 Schouwcedullen f. 305 Vrijdag 8 november 1743
Sara Vermeulen, echtgenote van Gijsbert Proost
Verdrinking

f. 305

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moering, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Sara Vermeulen, huysvrouw van Gijsbert Proost, leggende ten sijnen huuse op den Raam aan de Hollen, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn. Actum in Gouda den 8 november 1743

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
 Philip Slingerland

† 00-11-1743 0002. 163 Schouwcedullen f. 307, zaterdag 23 november 1743
Anthonye Kortleven, 31 jr.
Verdrinking

f. 307

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben ten versoeke van d' heer heer doctor *Cornelis Gerard* Moering bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Anthonye Kortleven, oud 31 jaren, leggende aan sijnen

¹ GTB. Execrabel. Afschuwelijk, afgrijpselijk, verschrikkelijk.

ouders huys in de St. Anthonyesteeg, ende
het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt,
in het water versmoort te zijn.
Actum den 23 november 1643

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

+ 00-11-1743 0002. 163 Schouwcedullen f. 309, donderdag 2 april 1744
Marytje Kleypool, echtgenote van J. Hondsbergen, 36 jr.
Verdrinking

f. 309

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor
& Philip Slingerland stadschirurgijn binnen
Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moering
bailluw & schout deser stad, gevisiteert het
doode lighaam van Marytje Kleypool, huysvrouw
van J. Hondsbergen in de langen Groenendaal,
oud zijnde ses & dertig jaaren, ende het selven
bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water
versmoort te zijn
Actum den 2 april 1744

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

+ 00-04-1744 0002. 163 Schouwcedullen f. 311, vrijdag 10 april 1744
Een kind van de vrouwelijke sexe
Doodslag, opzettelijke verdrinking

f. 311
Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor
& Philip Slingerland stadschirurgijn, hebben op ordre
van d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moering bailluw & schout
deser stad, gevisiteert het doode lighaam van een
kind van de vrouwelijke sexe, op den 10 april 1744 uyt het
water opgehaalt, ende is ons gebleken het selven te
zijn een eerstgeboren¹ & voldragen vrugt, met de navel-
streng daar aan, ter lengte van anderhalf vierendeel
van een elle, sonder dat eenige tekenen daar aan te
sien waren, dat deselven afgebonden, of versorgt zoude
zijn geweest: voorst hebben wij ondergeschreven uytterlijk
daar geen letsel aan gevonden, als alleen dat door
het vertoeven in het water, het selve reets begonde tot
verrotting over te gaan, waar door de opperhuut hier
& daar van de huut afweek: de borst geopent & de
longen daar uyt genomen hebbende, hebben wij deselven
genoegsaam gaaff bevonden, & daarop aanstonds in het
water gelegd, waar op die dreeff: waar uyt wij onder-
geschreven oordeelen te consteeren, dat het selve kind
gerespireert, & bij gevolge in of na de geboorte geleefd
heeft.
Actum in Gouda den 10² april 1744

¹ *GTB*. Erstgeboren, hier in de betekenis van pasgeboren.

² "10" verbeterd uit "11".

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-04-1744 0002. 163 Schouwcedullen f. 313, vrijdag 10 april 1744
Jan van den Berg, 35 jr.
Verdrinking

f. 313

Gezegeld en getekend: *Vincent van Eijck*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard Moering*, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Jan van den Berg, leggende aan sijn huys op de Spieringstraat, oud zijnde 35 jaaren ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 10 april 1744

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-08-1744 0002. 163 Schouwcedullen f. 315, maandag 17 augustus 1744
Isak Masson, 50 jr.
Verdrinking

f. 315

Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard Moering*, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Isak Masson, oud vijftig jaaren, leggende aan sijn huys, in de Roobaardsteeg, ende bevonden het selven uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 17 augusti 1744

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-11-1744 0002. 163 Schouwcedullen f. 317, donderdag 5 november 1744.
Dirk de Vriend, 35 jr.
Verdrinking

f. 317

Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard Moering* bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Dirk de Vriend, oud zijnde vijff & dertig jaaren, leggende aan sijn huys agter de Vismarkt, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 5 november 1744

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-11-1744 0002. 163 Schouwcedullen f. 319, zaterdag 28 november 1744
Hendrik Pik, 90 jr.
Verdrinking

f. 319
Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda hebben op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard Moering*, bailluw & schout deser stad gevisiteert het doode lighaam van *Hendrik Pik*, oud zijnde negentig jaaren, leggende in het Oudemannenhuis deser stad, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 28 november 1744

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-12-1744 0002. 163 Schouwcedullen f. 321 Zondag 6 december 1744
Hermanus van Harmel, 66 jr.
Verdrinking

f. 319
Pro Deo

Ik ondergeschreve *Philip Slingerland* stadschirurgijn binne Gouda, hebbe op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard Moering*, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van *Harmanus van Harmel*, oud ses & sestich jaren, leggende in *sijnen huys* in de *Vogelensang*, op de hoek van de *Langdulsteeg*, ende het selven bevonde, uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 6 december 1744

(was getekend) *Philip Slingerland*

+ 00-12-1744 0002. 163 Schouwcedullen f. 323, maandag 28 december 1744
Anna IJsendijk, 30 jr.
Verdrinking

f. 323
Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard Moering* bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van *Anna IJsendijk*, oud dertig jaaren leggende voor aan op de *Wagterstraat*, buyten de *Potterspoort*, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 28 december 1744

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-04-1745 0002. 163 Schouwcedullen f. 325, donderdag 8 april 1745
Willem Anderson
Onbekend

f. 325

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard Moering*, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van WILLEM ANDERSON, opgehaalt uyt het water, leggende op het gasthuys, ende het selven, door de putrefactie reeds soo seer aangedaan te zijn bevonden, dat men het selven niet naar behooren heeft kunnen onderzoeken
Actum den 8 april 1745

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-05-1745 0002. 163 Schouwcedullen f. 327, zaterdag 22 mei 1745
Een kind van vrouwelijke kunne
Onbekend "opgehaalt uyt het water"

f. 327

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard Moering*, bailluw & schout deser stad, geschouwen het doode lighaam van een eerstegebooren¹ kind, zijnde volderagen & van de vrouwelijke kunne, opgehaalt uyt het water leggende in het Pesthuys, ende bevonden de navelstreng ter lengte van een halff elle, onafgebonden nog aan het selven vast te zijn: voor het overige reeds soo verre aan het rotten, dat op het selven geen verder onderzoek te doen was.
Actum in Gouda den 22 mey 1745

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-00-1745 0002. 163 Schouwcedullen f. 329, dinsdag 8 juni 1745
Jan Bijleveld
Onbekend "opgehaalt uyt het water"

f. 329

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard Moering* bailluw & schout deser stad, geschouwen het doode lighaam van JAN BIJLEVELD, opgehaalt

¹ Sic, lees "eerstgebooren".

uyt het water, leggende ten sijnen huys
op het Kerkhoff, ende bevonden het selven door
de verrotting reeds in soo verre aangestoken te
zijn, dat men op het selven geen behoorlijk
ondersoek heeft kunnen doen.
Actum in Gouda den 8 juny 1745

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-06-1745 0002. 163 Schouwcedullen f. 331, dinsdag 22 juni 1745
Lambert Drost, 22 jr.
Verdrinking

f. 331

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Ik ondergeschreve *Philip Slingerland* stads
chirurgijn binnen Gouda hebbe op ordre van
d' heer doctor Cornelis Gerard Moering bailluw &
schout deser stad, geschouwen het doode lighaam
van LAMBERT DROST, oud omtrent
twee & twintig jaaren, leggende in sijnen huys
op den Raam, ende het selven bevonden
uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort
te zijn.
Actum in Gouda den 22 juny 1745

(was getekend) *Philip Slingerland*

+ 00-09-1745 0002. 163 Schouwcedullen f. 333, zaterdag 25 september 1745
Grietje van der Valk, echtgenote van Willem van Dabelen, 70 jr.
Verdrinking

f. 333

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor
& *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda,
hebben op ordre van *d' heer doctor Cornelis Gerard Moering*, bailluw
& schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam
van *Grietje van der Valk*, huysvrouw van *Willem*
van *Dabelen*¹, oud omtrent 70 jaaren, leggende
in haaren huys op de Groeneweg, ende het selven
bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water ver-
smoort te zijn.
Actum den 25 september 1745

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-05-1746 0002. 163 Schouwcedullen f. 335, maandag 9 mei 1746
Jan van Wieringen
Onbekend "opgehaalt uyt het water"

f. 335

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor
& *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda,

¹ Willem van Dabelen, lees: Willem van d' Abelen.

hebben op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard Moering*,
 bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode
 lighaam van JAN VAN WIERINGEN, opgehaalt
 uyt het water, leggende in het Pesthuys, ende het
 selven bevonden door de putrefactie reeds in soo verre
 aangedaan te zijn, dat men het selven lighaam
 niet na behooren heeft kunnen schouwen.
 Actum den 9 mey 1746

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
 Philip Slingerland

† 00-05-1746 0002. 163 Schouwcedullen f. 337, zaterdag 21 mei 1746
Gerrit Louis, 10 jr.
Verdrinking

f. 337

Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor
 & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen
 Gouda, hebben op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard*
Moering, bailluw & schout deser stad, gevisiteert
 het doode lighaam van GERRIT LOUIS, oud
 10 jaaren, leggende in de Wijde Poort, op de
 Groeneweg, ende het selven bevonden uytterlijk
 onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
 Actum den 21 mey 1746

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
 Philip Slingerland

† 00-08-1746 0002. 163 Schouwcedullen f. 339, dinsdag 31 mei 1746
Jacobus Ferrye, 8 jr.
Verdrinking

f. 337

Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor
 & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda,
 hebben op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard Moering*
 bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode
 lighaam van JACOBUS FERRYE oud 8 jaaren
 leggende op Knorrenburg, bij het Pesthuys, ende
 het selven uytterlijk onbeschadigt, in
 het water versmoort te zijn.
 Actum den 31 mey 1746

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
 Philip Slingerland

† 00-08-1746 0002. 163 Schouwcedullen f. 341, maandag 29 augustus 1746
Jacob de Koster, 6 jr.
Verdrinking

f. 341

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor
 & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen
 Gouda, hebben op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard Moering*

bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van JACOB DE KOSTER, oud 6 jaaren, leggende aan sijnen vaders huys op de Bleykers Cingel, ende bevonden het selven uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 29 augustus 1746

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

† 00-08-1746 0002. 163 Schouwcedullen f. 343, zondag 4 september 1746
Cornelis de Jong, geboortig van Gouda, 55 jr.
Zelfmoord

f. 343

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard Moering* bailluw & schout deser stad, geweest in een huys op den Raam, om te schouwen het doode lighaam van CORNELIS DE JONG, geboortig van Gouda, oud 55 jaaren, en hebben het selve gevonden hangende aan een koord, met het eene eynde aan een bint, met het ander eynde aan den hals vast, en bij nader ondersoek bevonden het selve door de koord verstikt te zijn.
Actum in Gouda den 4 september 1746

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

† 00-09-1746 0002. 163 Schouwcedullen f. 345 Vrijdag 9 september 1746
Hendrik Boeghout, geboren te Rozendaal, 26 jr.
Verdrinking

f. 345

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard Moering* bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van HENDRIK BOEGHOUT oud ses & twintig jaaren, geboortig van Rosendaal¹, ende bevonden het selve uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn
Actum in Gouda den 9 september 1746

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

† 00-09-1746 0002. 163 Schouwcedullen f. 347, donderdag 15 september 1746
Jan Os, 44 jr.
Verdrinking

f. 347

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

¹ Rozendaal, een buurtschap in de Krimpenerwaard of Roosendaal (Noord-Brabant) of Rozendaal (Gelderland) ?

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moering, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van JAN OS, oud vier & veertig jaaren, leggende in sijnen huys op de Vest, bij de Doele poort, ende bevonden het selve uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 15 september 1746

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

+ 00-11-1746 0002. 163 Schouwcedullen f. 349, maandag 28 november 1746
Jacob Mossel, geboortig van Gouda, 25 jr.
Verdrinking

f. 349 Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor, & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moering bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van JACOB MOSSEL, oud zijnde vijf en twintig jaaren, geboortig van Gouda, ende bevonden het selve uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 28 november 1746

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

+ 00-02-1747 0002. 163 Schouwcedullen f. 351, zaterdag 4 februari 1747
Pieternelletje Blommendaal, geboortig van Gouda, 7½ jr.
Verdrinking

f. 351

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moering bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van PIETERNELLETJE BLOMMENDAAL, geboortig van Gouda, oud zijnde seven en een halff jaar, ende bevonden het selve uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 4 february 1747

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

+ 00-02-1747 0002. 163 Schouwcedullen f. 353, dinsdag 14 februari 1747
David van der Starre, geboortig van Gouda, 46 jr.
Onbekend

f. 353

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Ik ondergeschreven *Philip Slingerland* stads chirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard Moering*, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van DAVID VAN DER STARRE, geboortig van Gouda, oud zijnde ses en veertig jaaren, ende het selve bevonde door putrefactie reeds in soo verre aangedaan te zijn, dat daar aan na behooren geen schouwing konde gedaan worden.
Actum den 14 february 1747

(was getekend) Philip Slingerland

+ 00-03-1747 0002. 163 Schouwcedullen f. 355, [] maart 1747
Dyna van Staveren, geboortig van Gouda, 50 jr.
Zelfmoord

f. 355

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & *Philip Slingerland* stads chirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard Moering* bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van DYNA VAN STAVEREN, oud zijnde vijfftig jaaren, geboortig van Gouda, ende bevonden aan desselvs hals & keel een rondsomgaande kneep van een touw of koord, doch verders het lighaam onbeschadigt; waar uyt wij ondergeschreven concluderen, deselven door de koorde versikt te zijn.
Actum den []¹ maart 1747

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

+ 00-03-1747 0002. 163 Schouwcedullen f. 357, donderdag 16 maart 1747
Marytje Bloemmendaal, 9 jr.
Verdrinking

f. 357

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & *Philip Slingerland* stads chirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van d' heer *doctor Cornelis Gerard Moering* bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van MARYTJE BLOEMMENDAAL, oud 9 jaaren, leggende aan het huys van haaren moeder, de weduwe Jacob Bloemmendaal, in den Lande van Bloemmendaal, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 16 maart 1747

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus de Moor*
Philip Slingerland

¹ Dag niet vermeld.

† 00-05-1747 0002. 163 Schouwcedullen f. 359, zondag 14 mei 1747
Marytje Slingerlant, 5 jr.
Verdrinking

f. 359

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben op ordre van de edele Agtbaren Heeren bailluw & schepenen deser stad, geschouwen het doode lighaam van MARYTJE SLINGERLANT, oud 5 jaaren, leggende aan haaren ouders huys, op het Moordregtsche Verlaat, ende bevonden het selven uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
 Actum in Gouda den 14 mey 1747

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

† 00-05-1747 0002. 163 Schouwcedullen f. 361, vrijdag 26 mei 1747
Aldert Fokkensch., geboortig van Groningen, 15 jr.
Verdrinking

f. 361

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Ik ondergeschreve *Philip Slingerland* stads chirurgijn binnen Gouda, hebbe op ordre van d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moering bailluw & schout deser stad, geschouwen het doode lighaam van ALDERT FOKKENSZ., geboortig van Groningen, oud zijnde omtrent 15 jaaren, leggende in een hooyship¹ hier voor de stad, ende bevonde het selven uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
 Actum in Gouda den 26 mey 1747

(was getekend) *Philip Slingerland*

† 00-06-1747 0002. 163 Schouwcedullen f. 363, vrijdag 16 juni 1747
Willem van Hart, 10 jr.
Verdrinking

f. 363
Pro Deo

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben ten overstaan van de edele Agtbaren Heeren bailluw & schepenen deser stad, geschouwen het doode lighaam van WILLEM VAN HART oud 10 jaaren, ende bevonden het selven uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.

¹ Voor een afbeelding van een hooischip, zie G. Groenewegen, *Verzameling van vier en tachtig stuks Hollandsche Schepen geteekend en in koper gebracht* (facsimile zp. zj.) Afbeelding A 2.

Actum den 16 juny 1747

(was getekend) Bartholomeus Hermanus de Moor
Philip Slingerland

+ 00-07-1747 0002. 163 Schouwcedullen f. 365, donderdag 20 juli 1747
Gerrit Hoebeek, 51 jr.
Zelfmoord

f. 365

Gezegeld en getekend: *Vincent van Eijck*

Ik ondergeschreve *Philip Slingerland* stads chirurgijn binnen Gouda, hebbe ten overstaan van de edele Agtbaren Heeren bailluw & schepenen deser stad, gevisiteert het doode lighaam van GERRIT HOEBEEK, oud 51 jaaren, leggende in *sijnen* huys in de Lange Groenendaal, ende bevonden aan desselvs hals & keel een rondsomgaande kneep van een touw of koord, waar uyt ik ondergeschreve oordeele, denselven door de koorde verstikt te zijn.
Actum in Gouda den 20 july 1747

(was getekend) Philip Slingerland

+ 00-09-1747 0002. 163 Schouwcedullen f. 367, donderdag 5 september 1748
Stijntje van Leeuwen, geboortig van Utrecht, 48 jr.
Zelfmoord

f. 367

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus de Moor* stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben ten overstaan van de edele agtbare heeren, bailluw & schepenen deser stad, geschouwen het doode lighaam van STIJNTJE VAN LEEUWEN, geboortig van Uijtrecht, oud agt en veertig jaaren, ende gevonden ~~se~~ deselven hangende (boven op een kamer in het Tugthuys¹) aan haaren kouseband, met het eene eynde aan de stijl van haaren kribbe, & met het andere eynde om haaren hals vastgemaakt: zijnde daar door een diepe rondsomgaande kneep in haaren hals veroorzaakt: waar uyt wij ondergeschreven oordelen deselven door haaren kouseband verstikt te zijn.
Actum in Gouda den 5 september 1748

(was getekend) Bartholomeus Hermanus de Moor
Philip Slingerland

+ 00-09-1748 0002. 163 Schouwcedullen f. 369 Zondag 29 september 1748
Willem Albertsz., geboortig van Harderwijk, 10 jr.
Verdrinking

f. 369
Pro Deo

Ik ondergeschreve *Philip Slingerland* stads

¹ Gedetineerde of provenierster in het Tuchthuis ?

chirurgijn binnen Gouda, hebbe op ordre van
d' heer doctor *Cornelis Gerard* Moering bailluw & schout
deser stad, gevisiteert het doode lighaam van
WILLEM ALBERTSZ., oud tien jaaren, ge-
boortig van Harderwijk, leggende in een schip
in den IJsel voor de groote sluys, ende het
selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in
het water versmoort te zijn
Actum den 29 september 1748

(was getekend) Philip Slingerland

† 00-09-1748 0002. 163 Schouwcedullen f. 371, donderdag 19 september 1748
Jacob van der Mey, 18 jr.
Verdrinking

f. 371

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor
stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn
binnen Gouda, hebben ten overstaan van de
edelen Agtbaren Heeren bailluw & schepenen
deser stad, geschouwen het doode lighaam van
JACOB VAN DER MEIJ, oud agtien jaaren,
leggende aan sijnen ouders huys op den Raam
in het Jagerspoortje¹, ende bevonden het selve
uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort
te zijn.
Actum den 19 september 1748

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

† 00-12-1748 0002. 163 Schouwcedullen f. 373, donderdag 19 december 1748
Jannetje Lourens Verschut, geboortig van Gouda, 74 jr.
Verdrinking

f. 373

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor
& *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda,
hebben ten overstaan van de edelen Agtbaren heeren
bailluw & schepenen deser stad, gevisiteert het
doode lighaam van JANNETJE LOURENS VERSCHUT,
geboortig van Gouda, oud zijnde 74 jaaren, ende het
selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het
water versmoort te zijn
Actum den 19 december 1748

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

† 00-03-1749 0002. 163 Schouwcedullen f. 375, vrijdag 7 maart 1749
Jan de Vries, 77 jr.
Verdrinking

f. 375

Gezegeld en getekend: Van Brandwijk

¹ *Scheygrond* (1979) 82. Jagerspoortje; komt voor als Jagerssteegje, Olieslagerssteegje, Melkerssteegje, Poortje van Kaptein of als Karnemelksteeg,

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben ten overstaan van de edelen Agtbaren heeren, bailluw & schepenen deser stad, gevisiteert het doode lighaam van JAN DE VRIES, oud seven & seventig jaaren leggende aan *sijnen* huys in de Molenwerff, ende het selven bevonden uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.

Actum in Gouda den 7 maart 1749

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

† 00-03-1749 0002. 163 Schouwcedullen f. 377, zaterdag 15 maart 1749
Clara de Vink, 9 jr.
Verdrinking

f. 377

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Ik ondergeschreve *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebbe ten overstaan van de edelen Agtbaren heeren, bailluw & schepenen deser stad gevisiteert het doode lighaam van CLARA DE VINK, oud 9 jaaren, leggende in de Vlamingstraat aan het huys van *haaren* ouders, ende het selven bevonde uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn

Actum in Gouda den 15 maart 1749

(was getekend) *Philip Slingerland*

† 00-07-1749 0002. 163 Schouwcedullen f. 379, maandag 21 juli 1749
Claas Vermeulen, 20 jr.
Verdrinking

f. 379

Gezegeld en getekend: *Vincent van Eijck*

Wij ondergeschreven *Bartholomeus Hermanus* de Moor stadsdoctor & *Philip Slingerland* stadschirurgijn binnen Gouda, hebben ten overstaan van de edelen Agtbaren Heeren bailluw & schepenen deser stad, gevisiteert het doode lighaam van CLAAS VERMEULEN, oud omtrent 20 jaaren, leggende aan *sijnen* ouders huys op de Varkenmarkt, ende bevonden het selven uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.

Actum in Gouda den 21 july 1749

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

f. 380v Schouwzeel Claas Vermeulen, 21 july 1749

† 00-07-1749 0002. 163 Schouwcedullen f. 381 Zondag 27 juli 1749
Catharina Nisen, echtgenote van Dominicus van Ashoven, 56 jr.
Verdrinking

f. 381

Gezegeld en getekend: *Van Brandwijk*

Wij ondergeschreven Bartholomeus Hermanus de Moor stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben ten overstaan van de edelen Agtbaren heeren, bailluw & schepenen deser stad, gevisiteert het doode lighaam van CATHARINA NISEN huysvrouw van Dominicus van Ashoven, oud omtrent 56 jaaren, leggende aan haaren huys op de Botermarkt, ende bevonden het selven uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum in Gouda den 27 july 1749

(was getekend) Bartholomeus Hermanus de Moor
Philip Slingerland

f. 382v Catarina Niesen, Schouwceel, 27 july 1749

+ 00-09-1750 0002. 163 Schouwcedullen f. 383, dinsdag 8 september 1750
Jan Buyting, soldaat
Verdrinking

f. 383
Pro Deo

Wij ondergeschreven Bartholomeus Hermanus de Moor & stadsdoctor, & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben ten versoeke van d' heer mr. Fredrik van der Hoeven, bailluw & schout deser stad, gevisiteert het doode lighaam van Jan Buyting, soldaat in het regiment vanden Luytenant Generaal Van Brakel, onder de compagnie van de Colonel Commandant De Roock¹, ende bevonden het selven uytterlijk onbeschadigt, in het water versmoort te zijn.
Actum den 8 september 1750

(was getekend) Bartholomeus Hermanus de Moor
Philip Slingerland

f. 384v Schouwzeel van het lijk van Jan Buyting, soldaet in het regiment van de heer Van Brakel, 8 sept. 1750

+ 00-12-1750 0002. 163 Schouwcedullen f. 385, zondag 27 december 1750
Marijtje Goris, geestelijke dochter, 80 jr.
Overleden ten gevolge van zware brandwonden

f. 385

Gezegeld en getekend: Vincent van Eijck

Wij ondergeschreven Bartholomeus Hermanus de Moor stadsdoctor & Philip Slingerland stadschirurgijn binnen Gouda, hebben ten overstaan van de edelen agtbaren heeren, bailluw & schepenen deser stad, geschouwen het doode lighaam van MARIJTJE GORIS, geestelijke dogter², oud omtrent 80 jaren, leggende aan haaren huys, op het Buytenwegs Erff op den Raam;

¹ *WWW.Dutchregiments.org*. het betreft hier Infanterie regiment 622a, Pieter de Roock is van 2 december 1749 tot 9 juli 1767 kolonel-commandant. Het regiment is in 1749 gelegerd in Groningen en in 1750 in Doornik.

² Geestelijke dochter; een klopp. Zie hiervoor onder andere: M.A.W.L.M. Abels, *Tussen sloer en heilige. Beeld en zelfbeeld van Haarlemse en Goudse kloppen in de zeventiende eeuw.* (2009/2010)

ende bevonden het zelven gebrand te zijn
voorwaarts van de kin aff, over de keel, en de
gantsche borst & buyk, tot aan de knien toe;
penetrerende op verscheyde plaatsen tot op het
gebeente

Actum in Gouda den 27 december 1750

(was getekend) *Bartholomeus Hermanus* de Moor
Philip Slingerland

f. 386v Schouwceel van Merijtje Goris, geestelijke dogter

-0-0-0-0-